

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 45 (2488) 1997 LAPKRITIS-NOVEMBER 4 •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1

Naujų kelių ar vadų?

Dažnai tenka grįžti prie tų pačių klausimų, nes kur nepažvelgsi – gyvenimas banguoja tais pačiais ritmais, tartum niekas neišnyksta, o tik kartojasi.

MŪSŲ išeivijos bendruomeninis gyvenimas jau nuo pat savo pradžios kėlė daug tų pačių klausimų, kurie ir šiandien svirstomi. Vis tas netikrumas, lyg aiškesnių ir pastovesnių uždavinių ieškojimas kvaršino veikėjų galvas. Andai, vieni veiklą norėjo sukti daugiau kultūrine linkme, pabrėždami lietuviybės išlaikymo pirmumą, kitiems atrodė, kad šalia politinių veiksmų yra būtinas aktyvus dalyvavimas ir Lietuvos laisvinimo veikloje, nes kas gi lietuviybė, jei Lietuvos nebebus. Dar kiti tarp tų pažiūrų dairėsi pusiausvyros. Maždaug paskutiniu metu dešimtmečiu, o kai kur truputį ir anksčiau, vadovauti įsijungus jaunesnėms išeivijos pajėgoms, toji pusiausvyra jau buvo pastebima. Dingo aštroki ginčai, kas kam priklauso daryti. Ir kultūriniai, ir politiniai veiksmai veikė kaip galėdami be monopolizavimo užgaidų. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, politinių veiksmų veikla iš karto sustojo, nes tikslas buvo pasiektas. Abiejose Atlanto pusėse pabrėžta ir sutarta, kad išeivija nemažai nusipelnė Lietuvos išlaisvinimo darbuose. Tokia ar panašia mintimi ir buvo baigtas išeivijos politinės veiklos puslapis. Tačiau Bendruomenės istorija rašoma toliau. Gyvenimas nesustojo. Rodos, niekas čia per daug ir nepasikeitė, išskyrus laisvus ryšius su kraštu. O tie ryšiai – pirmiausia asmeniniai, o tuoj pat ir organizuoti – išeiviką būklę ėmė stipriau judinti. Daugelis jautė, kad jau atėjęs laikas kokiai nors pertvarkai, nes senieji statutai pradės nebeatitikti naujųjų poreikių.

TARIAMA, kad jau esame laisvos tautos laisva jos dalis. Tai jau nebe tas pats, kas buvo prieš 1990-tuosius. Užtat natūralu, kad tuo pagrindu ir imta dairytis naujų kelių. Ribotis vien tik senaisiais veiklos būdais ir tikslais, kai kam atrodė, nebeužtenka. Tad kokie tie nauji keliai? Per pastaruosius kelerius metus JAV lietuvių bendruomenės (ALB) valdyba užmezgė glaudesnius ryšius su Lietuvos valdžios atstovais ir netrukus sudarė bendrą komisiją iš ALB ir seimo narių. Toji komisija paruošė gana platų veiklos, abišalių ryšių, pagrindinių principų ir įsipareigojimų projektą, pavadintą „Integrali tauta“. Šis žingsnis ir kaip naujovė, ir kaip vieno krašto atskiras veiksmas (PLB ir kitų kraštų valdybos projekto rengime nedalyvavo) susilaukė kritikos ir nevienodo įvertinimo. To galima buvo laukti. Projekto iniciatoriai tikėjosi, kad IX-tajame PLB seime to projekto klausimas arba kokie naujesni sumanymai bendruomeninei veiklai keisti bus keliami ir bent kiek aptarti. Tačiau žinant laiko ribotumą ir programos apimtį vargu ar galima buvo tikėtis rasti nors valandžiukę laiko ir tinkamą aplinką tokios svarbos klausimą bent kiek paliesti. O iš tikrųjų ir gerai, kad tai neįvyko, nes atkištinai tokie klausimai negali būti nagrinėjami. Seime išrinkta naujoji PLB valdyba pradeda savo veiklą. Yra pagrindo laukti, kad didieji bendruomeniniai uždaviniai bus sprendžiami daugiau sutartinai negu anksčiau tai buvo daroma. Be to, šių dienų ryšių technika gali būti labai paveiki tartin, svarstyti, glaudžiau bendrauti visai nelaukiant akivaizdinių suvažiavimų, juo labiau iškilmingų švenčių, kurių metu nedaug kas padaroma. Tačiau kas ir kaip ar kada bebūtų svarstoma, vis tiek ramybės neduoda mintis, kad mums visada reikėjo ir reikės naujų pasiaukojančių vadų daugiau negu naujų kelių. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

Ontario mokytojai streikuoja

Ontario provincijos 126,000 mokytojų išėjo į streiką spalio 27 d. Visos mokyklos, kurias lanko 2.1 mln. mokinių, uždarytos. Taip pat streikuoja mokyklų vedėjai ir jų pavaduotojai bei kiti mokyklų tarnautojai.

Mokytojai politiniu protestu vadina streiką prieš konservatorių vyriausybę, kuri, užuot palikus tuos sprendimus vietinėms mokyklų taryboms, įveda įstatymą (Bill) 160, nori nustatyti mokinių skaičių klasėse ir sutrumpinti mokytojams skiriamą pasirošimo laiką. Sutrumpinant pasirošimo laiką būtų galima atleisti iki 10,000 mokytojų ir tuo būdu valdžia sutaupyti apie \$400 mln. per metus. Dabar naujasis Ontario švietimo ministeris Dave Johnson siūlo, kad vedėjai ir jų pavaduotojai neturėtų priklausyti unijoms, nes vedėjų vadovaujantis vaidmuo nesiderina su dalyvavimu streike. Vedėjų pasitraukimas iš unijų atimtų 17% pajamų.

Ontario vyriausybė, rinkimuose pažadėjusi sutvarkyti biudžetą, sumažinti pajamų mokesčius ir pakelti švietimo lygį, yra pasiryžusi sutaupyti dar

daugiau lėšų. Švietimas kainuoja \$14 bln., išlaidos jau sumažintos \$533 mln. Unijų reikalavimus patenkinant, valdžiai nebūtų įmanoma sutaupyti dar reikiamų 4-5% (\$500-670 mln.). Iki spalio 30 d. nepavykus derybomis išspręsti šiu klausimų, Ontario vyriausybė praeis teisimą įskųti mokytojams sugrįžti ir darbą. Jo negavus, pati vyriausybė turės tuo reikalu išleisti įstatymą.

Akcijų biržą Kanadoje paveikė šiurpus ekonominis judėjimas, primenantis prieš 10 metų įvykusį nuosmukį „Black Monday“. Prieš kurį laiką prasidėjusi valiutos krizė Pietryčių Azijoje (Tailandė ir Hong Konge) buvo viena iš rinkos smūgių priežasčių visoje Azijoje. I tai smarkiai reagavo Europa ir po to Šiaurės Amerika. Vien Niujorke prarasta \$600 bln. Spalio 27 d. Dow Jones vidurkis krito 554.26 taškais, o Toronto biržos rodiklis (composite index) prarado 434.25 taškus. Nuosmukis Toronte siekė vos pusę nuostolio, patirto 1987 m. Vis dėlto spalio 28 d. Niujorko akcijų rinka atsigavo, pakilo (Nukelta į 8-tą psl.)

Pašepčio miško gotika Kupiškio rajone. Čia buvo įrengtos geros slėptuvės Lietuvos partizanams, kovojusiems dėl Lietuvos laisvės. Nuotr. H. Paulausko

Konferencija „Lietuva į Europą“

Tarptautinė konferencija, gildenusi diskriminaciją – kodėl Estija kviečiama į Europos sąjungą, o Lietuva ir Latvija paliekamos laukti

vytautas p. zubas

Nepateikimas į pirmų Europos sąjungon (ES) priimtųjų kraštų sąrašą Lietuvoje skaudžiai išgyvenamas. Nepasitenkinimą bei įtarumą kelia ir ta aplinkybė, kad iš trijų Baltijos kraštų tik Estija susilaukė palankaus sprendimo. Siekiant sekančiame Europos komisijos (EK) posėdyje 1997 m. gruodžio mėnesį Liuksemburge sprendimą pakeisti, rugsėjo 27 d. Vilniuje įvyko tarptautinė konferencija „Lietuva į Europos sąjungą“, apie kurią „TŽ“ trumpai jau rašė. Dalyvavo per 200 atstovų iš įvairių kraštų, Europos parlamento bei Europos tarybos. Rygos laikraštis „The Baltic Times“ 1997 m. spalio 2-8 nr. konferenciją su prezidiumo nuotrauka pirmame puslapyje plačiai aprašė Rokas M. Tracėvskis. Čia pateikiamos mintys dvejų metų žurnalisto straipsnių ir „TBT“ vedamojo.

Ižanginiai pareiškimai

Gėlės ir Lietuvos vėliavos puošė senutę Vilniaus miesto rotušę, bet nuotaika jos viduje nebuvo šventinė. „Visi trys Baltijos kraštai dalinasi ta pačia patirtimi. Skirtumas tarp jų gal 5%, ir negaliojanti, kodėl vienas kraštas yra kviečiamas įsijungti į ES, o kiti du ne? Gal yra kokie politiniai motyvai, kurių mums niekas nesako?“ paraudęs klausė prezidentas A. Brazauskas.

Panašios mintys kartojosi ir bendroje su min. pirm. G. Vagnoriusu ir seimo pirm. V. Landsbergiu spaudos konferencijoje. „Aš norėčiau atvesti pažiūrą, kad Rusija nesipriešina Lietuvos įstojimui į ES. Mes nenorim, kad Vakarai nusileistų

Rusijos imperialistinėm įgėm Lietuvos sąskaiton. Mūsų nekviečia į ES dėl politinių sumetimų“, kalbėjo min. pirm. G. Vagnorius.

„Mes – prieš Molotovo-Ribbentropo susitarimą Lietuvos ir Latvijos atveju. Aš tikiu, kad ir Vokietija bus priešiną Baltijos regiono padalinimui“, sakė seimo pirm. V. Landsbergis.

Europos parlamento narė, buvusi Europos tarybos pirminkė Catherine Lalumière kalbino, kad išskirdama tris baltiečių kraštus EK padarė „didelę politinę klaidą“. „Toks žingsnis rodo, kad ES nesveikuoja ir reikalinga greitos reformos“, beveik šaukdama kalbėjo Lalumiere ir išreiškė viltį, kad ES ministrų taryba gruodžio mėnesį pasiūlymą atmes.

Svetimųjų parama

Lietuviai, kaip ir latviai, konferencijoje susilaukė netikėtos paramos. Prancūzija atsiuntė didžiausią politikų skaičių. Šioje pačioje Vilniaus rotušėje 1812 m. lietuviai šilintai sveikino Napoleoną kaip išlaisvintoją iš Rusijos okupacijos. Ta pati reakcija prancūzų politikų kalbėjimo jautėsi ir dabar. Prancūzai griežtai laikėsi prez. Jacques Chirac formulės: visi trys Baltijos kraštai į ES turi būti kartu priimti.

Jean-Francois Hory, Prancūzijos atstovas Europos parlamente, taip pat kalbėjo apie „didelę ES politinę klaidą“. „Aš abejoju, ar visi ES kraštai atitiktų Lietuvai pateiktus reikalavimus. Tai pažįstama muzika, grojama tų pačių „ekspertų“, kurie savo laiką buvo prieš Vokietijos sąjungimą“ ir optimistiškai pareiškė: „Lietuvos narystė ES neišvengiama. Aš esu Vilniuje

pirmą kartą ir nematau, kad jis skirtųsi nuo kitų Europos miestų“, sakė Hory, kitiems politikams pritariant.

Patrick McCabe, Airijos ambasadorius Lietuvai pareiškė: „Europos tarybos nutarimas neatitinka tikrosios Lietuvos padėties“. Tačiau šilčiausio užtarimo lietuviai sulaukė iš broliškų Danijos politikų.

Lietuvių nuomonės

Šeštame savaitraščio puslapyje tas pats Rokas M. Tracėvskis toliau aprašo konferenciją ir pateikia Lietuvos žmonių pasisakymus, iš kurių matyti, kad naivus susižavėjimas Vakarais jau praeina. „Galutinis žodis dėl ES narystės priklausys Lietuvos žmonėms“, sakė Laima Andrikenė, Europos reikalų ministrė. „Konferencijos tikslas – populiariinti ES idėją Lietuvos gyventojų tarpe“.

Prieš rotušę gatvėje keletas jaunimo organizacijų turėjo status ir dalino informaciją bei atsisaukimus. „Mes, Lietuvos jaunimas, esam pasiruošę gyventi ES ir prašom Europos politinių vadovus 1998 m. pradėti derybas dėl Lietuvos priėmimo“, skelbė bendras atsisaukimas, pasirašytas jaunųjų darbių ir konservatorių bei keleto nepolitinių organizacijų.

ES kraštų vėliavų šešelyje jaunimas dalino Lietuvos vėliavėles ir balionus su auksiniu žvaigždžių vainiku mėlyname dugne (ES oficialus ženklas). Merginos iš čia pat esančios Valstybinės bibliotekos dalino norintiems ES informacinę literatūrą, kaip pvz. „Kaip ES tvari žemės ūkį ir žvejybą“. Didžiulis TV ekranas virš rotušės (Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Lietuvos pareigūnai Rusijoje

Spalio 18 d. Maskvoje įvyko Lietuvos užsienio reikalų ministro Algirdo Saudargo ir Rusijos vicepremjero Valerijaus Serovo vadovaujamos tarpvalstybinės komisijos posėdis, skelbia „Respublika“. Jame aptartos dvišalių santykių gairės, galimybės ekonominėje srityje, patvirtinta sutartis dėl bendradarbiavimo sunormavimo. A. Saudargas taip pat susitiko su Rusijos užsienio reikalų ministru J. Primakovu, su juo kalbėjosi apie regioninį bendradarbiavimą Baltijos jūros valstybių taryboje (BJVT). Buvo pabrėžta svarba Sankt Peterburgą ir Kaliningrado sritis įtraukti į BJVT ir kitas programas.

Spalio 23 d. prasidėjo Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko oficialus vizitas Rusijoje. Buvo pasirašytos dvi sutartys: dėl valstybinės sienos ir dėl išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinės šėklumos Baltijos jūroje atskyrimo. Prezidentai įpareigojo savo valstybių pareigūnus parengti dvišalę prekybos liberalizavimo sutartį. Vidaus reikalų ministeris Vidmantas Žiemelis pasirašė Lietuvos ir Rusijos tarpžinybinę sutartį dėl bendradarbiavimo kovojant su mokesčių ir kitais finansiniais nusikaltimais.

A. Brazauskas susitiko su Rusijos prezidentu Borisu Jelcinu bei įvairiais aukšto rango pareigūnais, Maskvos meru Jurijumi Lužkovu, su kuriuo buvo aptartos ekonominio bendradarbiavimo perspektyvos. Taip pat įvyko susitikimas su lietuviškos mokyklos mokytojais bei moksleiviais ir Maskvos lietuvių bendruomenės nariais. A. Brazauskas užbaigė savo vizitą Sankt Peterburge, kur jis apžiūrėjo statomą Lietuvos prekybos centrą.

Patvirtintos sutartys

Lietuvos seimas spalio 16 d. patvirtino Lietuvos ir Uzbekistano (vasario 20 d. pasirašyta) sutartį dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose. Jos tikslas – bendradarbiavimo plėtojimas teisinės pagalbos srityje.

Taip pat buvo patvirtinta 1993 m. Hagos sutartis dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje. Tuo Lietuvos socialinės apsaugos ir darbo ministerija arba jos institucijos yra įgaliojamos gauti išsamią informaciją apie vaikų gyvenimo sąlygas iš kraštų, į kuriuos išvyksta Lietuvoje gimę vaikai. Šioje sutartyje nustatyta pasirašiusių valstybių bendradarbiavimo tvarka, užkertanti kelią vaikų grobimui, pardavimui ar kontrabandai.

Šiame numeryje

Naujų kelių ar vadų?

Didieji bendruomeniniai uždaviniai sprendini sutartinai

Konferencija „Lietuva į Europą“

Jaunimas dalino Lietuvos vėliavėles ir balionus

Kalba pirmieji partizanai

Senelio išdrožtas kryžius vainikuoja partizanų memorialą

Išeinantį iš prezidentūros palydint

Nusikaltėliai bando įtaigoti, kas turėtų Lietuvai vadovauti

Naujos viltys baltiečiams

Vokietija pasisako už durų atidarymą Vilniui, Rygai, Talinui

Parlamentarai priekaištavo, Jelcinas pasirašė

Maskva pasiruošusi patenkinti Lietuvos pretenzijas

Susitikom vėlei

Rūkorius ir „samanės“ mėgėjas guli prieš mane

Sudužęs džiaugsmas

Jei sakysi esąs iš Lietuvos, būsi apšauktas rusu

„Nemarus mirtingasis“ anglų kalba

Prof. dr. S. E. Williams rašo apie prel. dr. P. Gaidos knygą

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyta. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaiztūnienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60. Oro paštu į užjūrius – \$115. Amerikoje – JAV dol.
Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimas – "TZ" administracija.
Skelbimai ruošiami nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

A. a. kun. Konstantinas Gulbinas, kapucinas, mirė 1997 m. spalio 15 d. Vokietijoje. Palaidotas Oberhausen-Sterkrade vienuolyno kapinėse spalio 22 d. Vėlonis gimė 1919 m. birželio 3 d. Lietuvoje. Į kapucinų vienuolyną įstojo 1936 m. Okupavus Lietuvą sovietams pasitraukė į Vokietiją drauge su kitais vienuoliais kapuciniais. Baigęs studijas buvo įšventintas kunigu 1943 m. Vėliau gilinavo savo studijas ir gavo filosofijos daktaro laipsnį, parašęs disertaciją apie M. Pečkauskaitės pedagogiką. Darbavosi daugiausia lietuvių sielovadoje, telkė finansinę pagalbą Lietuvos kapucinams, išvertė į vokiečių kalbą monografiją apie arkiv. Teofilijū Matulionį "Nemarus mirtinąsias" ir surado leidėją. Buvo "Tėviškės žiburių" bendradarbis bei rėmėjas. Mirė sulaukęs 78 metų amžiaus.

Kauno evangelizacijos centre rugsėjo 22 - 23 d.d. įvyko pirmasis "Renew" programos mokymas "Tikėjimo atsiliepiamas į Dievo kvietimą". Dalyvavo 55 kunigai, vienuolės ir pasauliečiai. Suėjimui vadovavo seselės iš JAV. Programą koordinavo ses. Ignė Marijošūtė, išreiškusi viltį, kad programos dalyviai, burdami žmones bendrai veiklai, prisidės prie jų dvasinio augimo.

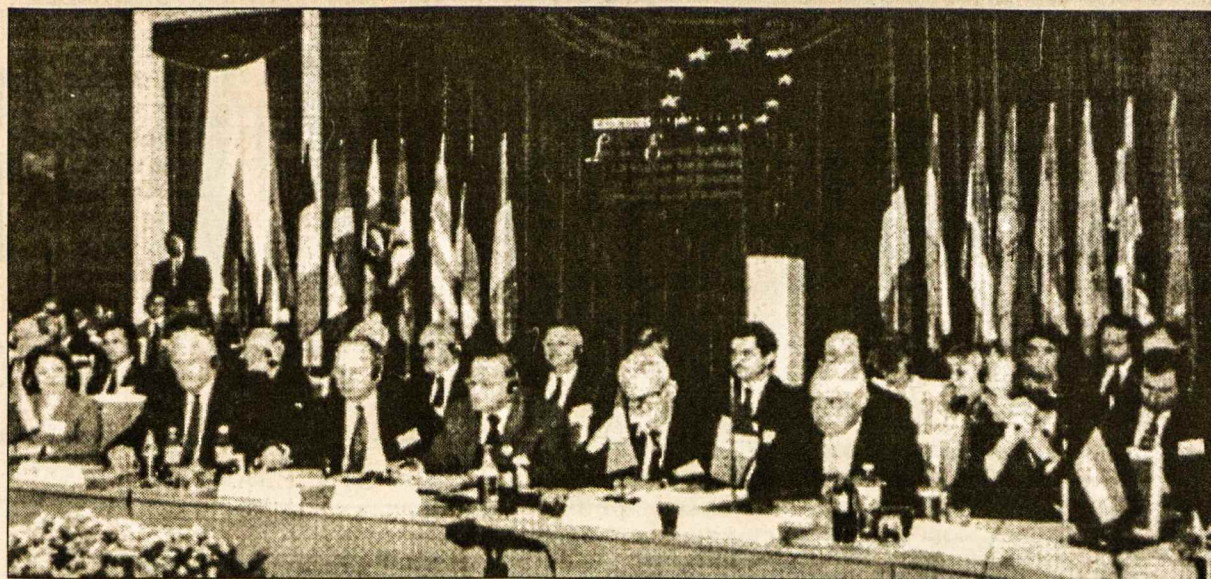
"Tikėjimo ir gyvenimo" institutas rugsėjo 11-13 d.d. surengė kursų dirbančius dvasinio ugdymo srityje. Dalyvavo 16 vienuolių, dvasininkų ir pasauliečių iš visos Lietuvos. Vadovavo seselės iš Anglijos. Instituto veikla pradėta 1992 metais, kai buvo pakviestos šios srities darbuotojos iš Skotijos. Šiuo metu jau savarankiskam institutui vadovauja D. Verbylaitė, SJE.

Vilniaus kunigų seminarija šiemis mokslo metams priėmė aštuonis kandidatus – šešis lietuvius ir du lenkus. Atranką sąlygojo dvasinė branda ir lietuvių kalbos mokėjimas bei bendras išsilavinimas. Studentų amžius 18 - 40 metų. Prasidedant mokslo metams klierikai dalyvavo Vilniaus Trinapolio rekolokacijų namuose vykusiame parengiamajame stovykloje. Atlikta dvasinė praktika. Naujasis seminarijos rektorius H. F. Fischeris sakė, kad studijas seminarijoje bus bandoma įteisinti kaip aukštąjį mokslą, kurio diplomas būtų valstybės pripažintas. Rektorius pokalbyje su "Bažnyčios žinių" korespondente J. Kuodyte tarp kitko papasakojo, kad seminarijoje dėstęs nuo 1994 metų. Suartėjęs su arkivyskupu A. J.

Bačkui ir nutaręs dvejus metus būti rektoriumi ir taip pagelbėti Katalikų Bendrijai Lietuvoje. Į klausimą, kas patenkins ar nuyklė seminarijos tvarkoje, naujasis rektorius atsakė, kad nuyklusis punktualumo stoka. Tai pasakytina ne tik apie studentus, bet ir apie kunigus, dėstytojus. Patikėjam Trinapolio rekolokacijų namai, kuriuose sukurta dvasinė nuotaika.

Europos vyskupų konferencija rugsėjo 13 - 17 d.d. Budapešte. Lietuvai atstovavo gen. sek. vysk. Jonas Boruta. Susitikimo tema buvo "Bažnyčios ir valstybės santykiai". Daug dėmesio skirta švietimo reikalams. Katalikiškomis mokyklomis yra laikomos tos, kurios įsteigtos vyskupo dekretu ir kuriose Katalikų Bendrija turi teisę tvirtinti mokyklos vadovybę. Kol kas Lietuvoje veikia tik dvi tokias sąlygas atitinkančios mokyklos. Diskusijose aiškėjo, kad Kat. Bendrijos ir valstybės santykių problemos labiau sietinos ne su valdžia, bet su visuomenės nusistatymu ir pažiūromis. Reikia telkti pastangas ugdyti viešajai nuomonei, taigi stiprinti ryšius su tauta. Tokie susitikimai yra rengiami kasmet.

Lietuvos aklių maldos diena surengta Šiauliuose rugsėjo 16 d. Tai jau ketvirtas toks renginys, organizuotas Prano Daunio fondo akliems remti. Prieš 5 metus įsteigtam fondui vadovauja Panevėžio katedros klebonas mons. Juozas Antanavičius. Organizacijos tikslas – remti aklių ir silpnaregių kultūrinę veiklą, rūpintis jų dvasiniais reikalais. Fondas ryšį palaiko su Lietuvos aklių sąjunga, savo lėšomis leidžia knygas, bendrauja su aklių choru "Vilnius", rengia Kūčių vakarienes neigaliesiems. Fondą remia Vokietijos, Austrijos ir kitų kraštų aklijeji. Ši maldos diena pradėta Mišiomis Šiaulių Šv. Petro ir Povilo katedroje. Mišias aukėjo vysk. E. Bartulis ir mons. J. Antanavičius. Vyskupas pamokslė pasidžiaugė, kad pirmą sykį čia susirinko tiek daug aklių ir jų palydovų. Po pamaldų pranešta, kad Šv. Tėvas suteikė ypatingą apaštališką palaiminimą Lietuvos katalikiškojo Prano Daunio fondo akliems remti pirmininkui mons. Juozapui Antanavičiui ir visiems susirinkusiems. Tą dieną suvažiavimo dalyviai aplankė Naisius, kur iki 1941 metų veikė vienintelė Lietuvoje aklių prieglauda.

Prezidiumas tarptautinės konferencijos "Lietuva į Europą" Vilniuje

Nuotr. R. Suikos

Konferencija "Lietuva į Europą"

(Atkelta iš 1-jo psl.)

laipų transliavo viduje vykstančią konferenciją.

Publikos susidomėjimas buvo mažesnis nei laukta. 30-50 žmonių, atėję šeštadienį į senamiestį pasivaikščioti, buvo jaunųjų pasišventimo liudininkai. Organizatoriai bandė praversti neoficialią apklausą ir dalino lapelius "už" ir "prieš" ES. Jaunas konservatorių veikėjas sakė, kad absoliuti dauguma pasisakė "už".

Piliečių pasisakymai

Žurnalistas kalbėjosi gatvėje su susidomėjimą rodančiais žmonėmis. Dauguma pritarė Lietuvos jungimui į ES, bet ne taip entuziastingai, kaip politinis elitas konferencijoje. Žmonės daugiausia kalbėjo apie bendrą nusiteikimą Europos atžvilgiu. "Intelektualinis Vakarų žvilgis labai žemas. Žmonės su aukštu lygiu išsilavinimu yra lyg 10 metų vaikai, lyginant su mūsų išmoksintais. Sovietai turėjo gerą mokyklų sistemą, išskyrus ideologinę nesamone", kalbėjo Morta Ulciūtė, pensininkė, buvusi TV direktorė, vilkinti gana elegantišku juodu apsiaustu.

"Lietuva buvo vienas iš turtingesnių kraštų Europoje prieš vokiečių pardavimą jos sovietams. Dabar mes neturtingi ir turim glaustis prie Europos", kalbėjo toliau Ulciūtė.

"Vakariečiai nesugeba galvoti ir gyvena pagal savo stereotipus. Mūsų žmonės gilesni ir nuoširdesni, nesišypso dirbtinai, bet turi gerą širdį. Sunku su vakariečiais bendrauti, nes jie neturi savikritikos", kalbėjo kitas.

"Jeigu Portugalija yra ES narė, tai kodėl ne Lietuva? Ar vienaip bus geriau, ar kitaip, tik ateitiš parodysi", kalbėjo istorikas pensininkas Rimantas Jasas, vilkintis aprintu mėlynu lietpalčiu, su vienos dienos nešukuota barzda ir balta lazdele. "Aš ramiau miegočiau, jei Lietuva būtų ES narė. Gautume šokią tokią saugumo garantiją", užbaigė įprastu paskaitininko tonu.

"Anglija buvo mano vaikystės svajonių kraštas. Aš ką tik grįžau iš to krašto, kur mokiausi anglų kalbos", jausmingai kalbėjo Artūras, ką tik baigęs mokslo ir dirbantis nekilnojamo turto bendrovėje. "Jų merginos atrodo baisiau už atominių karą, o maistas nepakenčiamas. Į šventovę eiti jiems blogo skonio dalykas. Vienintelė pramoga daugeliui – aplankyti kaimyninę alinę. Dideli Anglijos plotai apleisti, lygiai kaip Karaliaučiaus srityje", tęsė Artūras.

"Tačiau aš pritariu Lietuvos jungimui į ES. Lietuva – ne Norvegija ar Šveicarija. Mums reikia patogių vedybų. Jei Estija įsijungia į ES, kodėl ne Lietuva?" klausia Artūras. "Lietuvoje jaunoji karta tokia pat, kaip ir visoje Europoje, bet tik jie žino, kas yra komunizmas. ES yra gera idėja, bet turi ir minusų. Prancūzijos ūkininkai nepatenkinti Briuselio patvarkymais. Pagalvokit apie tai", kalbėjo jaunas prancūzas, ispanų kilmės gatvės muzikantas. Demonstratyviai jis vilkėjo senais džinsiniais drabužiais ir buvo sušalęs.

Senyva moteris sakė, kad pati konferencija jos nedomino, tik jos vėliavos. Ji paprašė paaiškinti, kokių valstybių vėliavos čia matosi? Atrodė nustebusi, kai parodžiau Austrijos vėliavą. "O aš maniau, kad tai senoji Gudijos vėliava!".

Laikraščio vedamasis

"Konferencija "Lietuva į Europą" (Lithuania for Europe) buvo desperatiškas Lietuvos politinio elito mostas patekti į jau išeinantį ES traukinį. Rezultatai būtų buvę kitokie, jei tokia autoreklama būtų prasi-dėjusi prieš dvejus ar trejus metus, kai Lietuvos politikai arba kuklinosi, arba snaudė. Dabar konferencija bandė išaiškinti Lietuvos žmonėms, kodėl jų kraštą EK ignoravo. Atsiųsdama tik vieną atstovą Ricardo Pascual, EK parodė, kad ji konferencijos nenorėjo. Kas gi nori, kad jų darbas būtų kritikuojamas?"

Tarptautinės konferencijos "Lietuva į Europą" metu Vilniuje jaunimas dalino informacinę literatūrą apie Europos sąjungą Nuotr. R. Suikos

ATA BRONIUI ŽUTAUTUI mirus,

žmoną KRISTINĄ, sūnus – ALGĮ, SAULIŲ ir DAINIŲ, jų šeimas, visus gimines, draugus bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

A. Augaitienė ir šeima
N. Balčiūnienė
J. Kaunaitė
V. Kecorienė

S. Matulevičienė
N. Merkelenė
V. J. Plečkaičiai
Č. Pšezdieckis

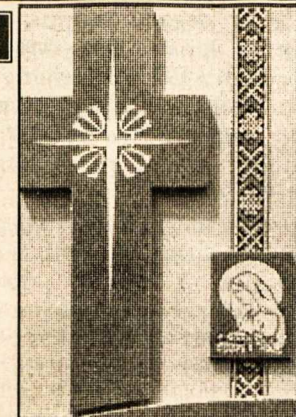
T. A. Sekoniai

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

ATA KOSTUI VALANČIUI

mirus,

žmoną BIRUTĘ, dukras BIRUTĘ ir VIDĄ, sūnų JONĄ su šeima bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Červinskų šeima

ATA KOSTUI VALANČIUI

mirus,

žmoną BIRUTĘ, dukras – BIRUTĘ ir VIDĄ, sūnų JONĄ su šeima ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

S. Macijauskas su šeima
V. Gulbinas su šeima

J. Gataveckas su šeima
B. Lunas-Kriaučeliūnas

ATA STEPONUI GINTVAINIUI

Lietuvoje mirus,

duką STEFĄ MEDELIENĘ, jos vyrą ALGĮ, vaikaičius – LINĄ, AUDRONĘ, DARIŲ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Joana Bubulienė,
Diana ir Edvardas su šeimomis

MIELAM BROLIUI

ATA VYTUI KRANIAUSKUI

mirus,

seserį ALDONĄ ČERŠKIENĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

E. Kairienė

A. A. Pilipavičiai

E. A. Kybartai

A. G. Skaisčiai

D. M. Jonikai

PADĖKA

Po ilgos ligos 1997 m. rugsėjo 25 d. mirė
mūsų mylima mamytė ir močiutė

a.a. MARIJA RAŠKAUSKIENĖ.

Norime padėkoti giminėms, draugams ir organizacijoms, kurie per tą ilgą laikotarpį ją aplankydavo. Taip pat ačiū Prisikėlimo parapijos kunigams už laidotuvių apeigas.

Reiškiame nuoširdžią padėką visiems už užuojautas ir maldas, gausiai užprašytas Mišias už jos vėlę, aukas jos atminimui, sunėstus pyragus ir visas gražias gėles, kurios puošė jos karstą.

Visiems ačiū, kad atėjote kartu pasimelsti, atsi-sveikinti ir palydėti ją į paskutinę poilsio vietą.

Jūsų visų nuoširdumas mums liks nepamirštas.

Justinas, Gražina, Alicija, Judita ir
Ričardas Raškauskai

PADĖKA

BRANGIAI MAMAI, MOČIUTEI

a.a. JUZEI ČIŽAUSKIENEI

1997 m. rugsėjo 24 d. iškeliauvus amžinybėn,

nuoširdžiai dėkojame Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už atnašautas gedulines Mišias, už kopyčioje sukalbėtą maldų pyne, Rožinį ir už palydėjimą velionę į amžino poilsio vietą. Nuoširdžiausia padėka solistei L. Marcinkutei už vargonavimą ir gražų giedojimą. Didelis ačiū E. Gudinskienei už skaitymą per Mišias.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, taip pat visiems draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą laidotuvių namuose ir laidotuvių, už aukas Mišioms, Kanados lietuvių fondui, "Pagalbai Lietuvos vaikams", "Tremtinių grįžimo fondui" ir Kanados vėžio draugijai. Didelis ačiū už pareikštas užuojautas žodžiu, raštu ir per spaudą. Nuoširdžiai dėkojame velionės vaikaičiui Edmundui Paulauskui už gražius ir reikšmingus atsisveikinimo žodžius kapinėse, Juozui Krištolaičiui už tartą žodį. Didžiausias ačiū dr. Algiiui Saunoriui už stropų velionės slaugymą namuose. Dėkojame D. ir B. Mačiams už gausius bei skanius pietus ir visoms ponoms už sunėstus pyragus.

Liekam visiems labai dėkingi. Liūdintys –

dukros, sūnūs, žentai ir visi vaikaičiai

Vabalninko šventovė

Nuotr. H. Paulausko

Kalba pirmieji partizanai

Pasakoja JONAS TAMULEVIČIUS

"TŽ" redakciją pasiekė iš Lietuvos partizanų pasakojimai, užrašyti Varėnos I-sios vidurinės mokyklos XIIa klasės mokinės Giedrės Tamulevičiūtės. Čia patelkiamė vieną platesnio pasakojimo ištrauką. RED.

Per pastaruosius penketa metų mano senelis Jonas Tamulevičius tapo kryždirbiu. Ažuolo rąstai vienas po kito atriada į mūsų kiemą. Senelis ilgai atsišėdęs šalia glosto jo gruoblėtą kamieną, tyrinėja medžio rievų skaičių ir mąsto, mąsto. Pagaliau nusprendžia: tai bus kryžius draugui... Ir drožia, tašo, ornamentus derina... Nebeprišauksiu tada į kambarį – ir kelia ir gula prie ažuolo. O vakarais, išsindamas pavargusias rankas, pasakoją apie draugą, kuriam skiriamas toks triušas: Kryžius – paminklas, Kryžius – atminimas, Kryžius – draugo kovos įprasminimas.

"Kada pamilsti žmogų, jis išlieka visam gyvenimui. Nors man visi geri, bet išskirtini Nemuno kilpoj gyvenantys. Jų tarpe pirmas – Antanas Subačius – Tauras. Buvau su juo vienų metų, gyvenom arti vienos kito, kartu lankėm mokyklą, žaidėm, ėjom į šokių. Aš jį laikau milnesniu už mane, kai ko mokiausi iš jo. Kartu norėjom laikyti egzaminus į gimnazijos IV klasę.

Abu priklausėm slapta po grindžio organizacijai LLKS (vokiečių okupacijos laikui). Kai grįžo rusai, nuo pat pirmos dienos stojom į kovą prieš okupantus. Jis buvo nepamainomas draugas, o kaip partizanas – nepamainomas karys. Vadas dažniausiai mudu abu siūsdavo į žvalgybą, įpareigodavo atlikti įvairias užduotis. Pavojaus akimirkomis, kai reikėjo trauktis ar mėtyti pėdas, galėjau pasikliauti jo sumanumu. Per plauką išvengė mirties ir panemunėje, kai susidūrėme su striubų pasala, ir bunkeryje mano tėvų namuose, kai šešios striubų pastotys sugarmėjo į mūsų trobą. Nuolatinės įtampos įrėžta, kasdieninio pavojaus supūsta, visuotinės grėsmės išpausta aš menu jo kaktose raukšlę – kaip ir savojoje, kaip botagą galiu paliesti.

Net ir tada, kai anksti rytą ariant bulves mane apsupo rusų kareiviai, galėjau, kad šalia nėra mano draugo – gal jis būtų mane persergėjęs ar padėjęs pabėgti... Mane suėmė vieną. Atsidūriau šiaurėje. Ten sužinojė, kad 1947 metais nelygioje kovoje žuvo mano draugas, nepatikėjau. Dar būdamas šiaurėje nutariau padirbti ir pastatyti jam kryžių. Kai prasidėjo Lietuvos atgimimas, aš savo svajonę – pasižadėjimą įgyvendinau. Ir kai Merkinėje atkovojo kalmelį, kur buvo palaidoti nukankinti, sušaudyti partizanų kūnai, pastaciau kryžių Antanui Subačiui.

Niekada neužmiršiu jo tėvo pasakojimo apie sūnaus kovas... 1946 m. rugsėjo 7 d. Šiaubo būrio partizanai jau buvo apsisistoję pas Petrą Aleksonį, kai juos užpuolė NKVD. Partizanai priešinosi. Jie atidarė langus ir ėmė šaudyti. NKVD taip pat šaudė –

ir akimirksniu namą apsupo ugnis. Bėgdami pro langus žuvo du partizanai: Levas-Jonas Česnulis, Dėdelė-Aleksonis ir namo šeimininkas Petras Aleksonis. Partizanų ir šeimininko kūnus nuvežė į Leipalingį.

1947 m. kovo 19 d. enkavedistai vėl atvyko į Snaigupės kaimą – Tomo Aleksonio sodybą. Ilgai tardė ir daužė šeiminką, liepdami prisipažinti, kad palaikęs ryšius su partizanais. Jie nusiaubė visą kaimą ir suėmė T. Aleksonį patraukė į Druskininkus. Šiaubo – A. Grušausko vyrai tai sužinoję surengė pasala. Tauras – Antanas Subačius užklupo priešus prie Snaigupės upelio. Mūšis vyko trumpai. Žuvo 12 enkavedistų, 3 liko gyvi. Du enkavedistai nepastebėti pasislėpė linaduobėje. Šie iš tos duobės nušovė Vasarį – F. Černiauską ir suėždė Taurą – Antaną Subačių. Šis bandė susisprogdinti, bet nesėkmingai.

Po mūšio į Groblio slėnį atvyko dar daugiau striubų (iš Druskininkų, Merkinės). Jie suėmė Taurą ir tardė, kankino... Kai suprato, kad nieko nepeš, jį nušovė. Abiejų partizanų kūnus nuvežė į Druskininkus. Kitą naktį nugabeno prie Mergelės akių ežero (jis labai užakęs) ir įmetė kūnus.

Tėvas Antaną iškasęs iš durpyno apie kilometrą nešė į Druskininkų kapines ir ten palaidojo.

Visa tai papasakojo man Antano tėvelis. Ilgai šnekėjome. Jis neteko sūnaus, o aš draugo. Jis džiaugėsi bent tuo, kad žino, kur dabar ilsisi jo sūnus...

Merkinės Kryžių kalnely iškilo trijų metrų aukščio su viena kryžiarone ir koplytėle ažuolo kryžius. Rūstus, vyriškas paminklas, tik saulutės spinduliai apie koplytėlę kiek sušvelnina jo griežtą paprastą grožį. Taip kaip Antano Subačiaus – Tauro garbei sukurta daina, skambanti dar dabar Nemuno kilpos apylinkėse.

*Aš, Tėvyne, Tau
Priesaiką daviau.
Neapleist Tavęs
Aš pasiryžau.*

*Sukaukė gamta
Sniego dykumą
Pušys suvaitoj –
Tavęs jau nėra.*

*Mūšis Snaigupės –
Tauriai Tu žuvai
Tave apraudoj
Žmonės pušynai.*

*Tave neseniai
Glamonėj mama
Dabar glamonės
Smėlio dykuma.*

Šitaip vyrai išdainavo draugo netektį. Šitaip senelis ažuole išdainavo savo draugo atminimą, perneštą per Sibirą, gulagus, sovietmetį. Iki Atgimimo...

Per visą sovietmečio pragaistį senelis išsaugojo tris kareivio dienų nuotraukas. Ant vienos užrašas: "Ilgai atminčiai karių tarnybos draugui J. Tamulevičiui – Z. Vaikšnoras, A. Gloveckas. 1942.01.09".

Tai Zigmo Vaikšnoras iš Sventijausko kaimo atminimą

saugo senelis šiose nuotraukose.

"Zigmas Vaikšnoras baisiai nekenė komunistų. Kai Lietuvos kariai buvo perversi į savisaugos dalinius, Z. Vaikšnoras liko tarnauti vokiečiams. Per atostogas aplankydavo mane. Kartą atostogų užsukęs pas mane daug pasakojo apie karišką gyvenimą, o aš įkalbinėjau ne-grįžti į vokiečių kariuomenės dalinį – juk ir vokiečiai, ir rusai – mūsų priešai. Ir jis liko, gyveno pas mus, Kibysiuose, nes jį krašte susibūrė daug raudonųjų partizanų šeiminkavė. Pasi-traukus vokiečiams, grįžus rusams, Vaikšnoras partizanavo. Tiesa, aš nebuvau jo sutikęs. Žinau tik, kad Zigmas žuvo per Merkinės puolimą ant tilto. Iš Vaikšnorų šeimos trys broliai žuvė, du palaidoti Leipalingyje, ketvirtas ištremitas į Sibirą.

Prieš ketvirtą metų buvo atvykę padėkoti man už kryželį broliui Zigmui. Netrukus greitai mirė – gyvenęs Vievyje".

Netrukus senelis vėl pradėjo skaptuoti didelį ažuolą. Jį rengėsi pastatyti Liškiavos kapinėse. Toje vietoje, kur palaidota daug partizanų. Buvo išaiškintos 20-ties palaidotų partizanų pavadės, kiekvienam pastatytas nedidelis kryželis ir bendras paminklas: skydas su dvigubu kryžiumi ant postamento, kur iškaltais užrašas:

*Ir kas gi mus nugalės,
jei mes mirti nebijom,
jeigu mes nugalėjom mirtį...*

"Čia palaidoti Lietuvos kovų Sąjūdžio dalyviai partizanai. Šiuose kryžiuose pažymėti garbingi jų vardai".

Tai senelis su draugais išaiškino tokį žuvusių partizanų sąrašą: 1. Balys Šimkonis – Saurinas 1908-45, 2. Mykolas Lukošius – Nemunas 1906-45, 3. Juozas Slauta – Aušra 1907-45, 4. Antanas Sadauskas – Diemėdis 1923-45, 5. Pranas Petryša – Krūmas 1920-45, 6. Feliksas Rudis 1925-45, 7. Antanas Lučinskas – Linksmutis 1921-45, 8. Juozas Leknickas – Pušis 1914-45, 9. Liudas Kibildis – Juodvarnis 1925-45, 10. Motiejus Balvičius – Klevas 1912-45, 11. Vaclo Balčius 1912-45, 12. Kazys Marcinonis 1913-46, 13. Juozas Baliukevičius – Barzda 1893-46, 14. Antanas Kleponis 1910-46, 15. Juozas Gaidys – Genutis 1927-46, 16. Kazimieras Bagonis – Gailius 1906-46, 17. Juozas Barbatavičius – Naktintuvas 1929-47, 18. Petras Amšiejus 1920-47, 19. Anicetas Gavutis – Perkūnas 1924-47, 20. Mikas Gaidys 1919-50, 21. Valteris Kūbertas (vokietis).

Partizanų memorialą vainikuoją senelio išdrožtas kryžius. Tai pats gražiausias jo darbo paminklas: dantytas danteliais, briaunotas, galai puošti ornamentuotomis saulutėmis, centre prikaltas koplytėlė su Kristaus kančia, uždenyta stiklu, aprėmintą 9 spindulių vainiku. Kryžius labai dera prie kapinių medžių ir jungia aukštus ažuolus su partizanų kalmelio kryžiais. Tas kryžius toks poetiškas, lyriškas, sakyčiau, meilus...

"Dirbdamas kryžius, aš visą laiką galvoju apie savo bendražygius. Jie man buvo brangūs. Žinojau, kaip jie nori gyventi! Juk jie buvo mylimi, jie mylėjo, bet okupantams reikėjo kraujo... Mylėdami Tėvyne ir neapkęsdami okupantų, jie žuvo. Aš norėjau nors dalelytę išreikšti jiems pagarbą. Net ir po daugelio metų aš esu su jais. Mano draugai visą laiką mano širdyje..."

1995 metų liepos 23 d. Liškiavos kapinėse LLKS dalyvių atminimui buvo surengtos kryžių šventinimo iškilmės. Surinko gyvuosius ir žuvusius į vieną būrį. Ir stoji rikiuotėn kryžiais pažymėtieji, ir žilagalviai partizanai, Sibiro gulagus praėjusieji – Jonas Tamulevičius – Niaurutis, Vytautas Nanartavičius – Nainys, Bolius Urbonavičius – Žvirblis, Adolfas Valentukevičius – Stipruolis, Vladas Burneika – Grinkus, Vladas Milius – Kalavijas, Rapolas Kaziukonis – Kęstutis, Juozas Bujanauskas – Radastas... Stoji rikiuotėn... Kaip testamentą girdži ir žuvusiųjų, ir gyvųjų bendrą šneką:

*...Ir kas gi mus nugalės,
jei mes mirti nebijom,
jeigu mes nugalėjom mirtį...*

Lietuvos prezidentas ANTANAS SMETONA 1936 m. žemės ūkio parodoje Kaune. Jį lydi Jaunųjų ūkininkų organizacijos vadovas agr. Tiškus ir kiti pareigūnai. Nuotr. I. Gabalio

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ti, (benzinui 100%, dyzeliniam kurui 40%), "importuotojams didesnę rūpestį kelia Lietuvos muitinės darbas". Muitinės departamento direktoriaus Algirdo Budrio teigimu, reikalingi turėtų pagerėti nuo 1998 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujam muitinės įstatymui. Taip pat rengiamasi deklaracijas supaprastinti ir kompiuterizuoti.

Karinės pratybos "Baltic Challenge"

Lietuvos krašto apsaugos ministeris Česlovas Stankevičius pareiškė, kad Lietuva negalės išpildyti JAV pageidavimo kviesti Rusijos kariškių į 1998 m. Klaipėdoje rengiamas karines pratybas "Baltic Challenge". Kaip rašo ELTA, jis priminė, jog Lietuvos įstatymai draudžia Rusijos ir kitų NVS karių kariuomenių daliniais dalyvauti Lietuvoje vykstančiose pratybose. Jo manymu, Rusijos ginkluotųjų pajėgų atstovai tik stebėtojų teisėmis galėtų dalyvauti pratybose, kuriose dalyvaus apie 2500 karių iš 10 valstybių.

Brangiausi butai Vilniuje

BNS praneša, kad rugsėjo mėn. brangiausi butai buvo Vilniaus centre bei senamiestyje – 3 kambarių butas kainavo nuo 108,000 iki 240,000 litų. Kaime panašų butą galima pirkti už 52,000 – 68,000 lt. Namų kainos

Vilniuje – tarp 160,000 ir 800,000 lt., o Kaune ir Klaipėdoje tarp 100,000 ir 600,000. Palangoje namai tebėra brangūs – tarp 200,000 ir 600,000. Vilniaus centre arba senamiestyje komercinės patalpos taip pat brangiausios. Perkant 1 kv. m. kainuoja nuo 1,200 iki 5,000 litų, o nuomojant nuo 30 iki 100 lt. Panašios kainos yra ir Klaipėdoje. Kaune, Šiauliuose ir Alytuje pirkti kainuoja 1,200 lt., nuomoti 32-40 lt., o Šiauliuose ir Alytuje nuomoti apie 20 lt.

Tapo tikruoju nariu

"Lietuvos rytas" (nr.238) praneša, kad Lietuvos konstitucinis teismas (LKT) priimtas į Europos konstitucinių teismų konferenciją (EKT) ir tapo jos tikruoju nariu. Nuo praėjusių metų LKT buvo nepilnateisis narys.

Spalio pradžioje Varšuvoje vyksiančiame EKT pirmininkų susitikime dalyvavo ir LKT pirmininkas Juozas Žilys. Konferencijoje pranešta, kad nariais tapo ir Čekijos bei Lichtenšteino konstituciniai teismai, o nepilnateisis buvo Gudijos ir Albanijos KT.

EKTK yra nepolitinis organizacija, kurios tikslas yra vieninti valstybių konstitucinius teismus. Dalyvavimas EKTK reiškia, kad Lietuvai teisei ir iš dalies politinei tvarkai įtaką darys Europos teisinė sistema. RSJ

Išeinantį iš prezidentūros palydint

Lietuvos prezidentas ALGIRDAS BRAZAUSKAS pareiškė nekandidatuosiantį į prezidentus antrai kadencijai

DR. ALGIMANTAS KABAILA Australija

Sakoma: "apie mirusius gerai, arba nieko". Gal šiuo principu vadovaudamiesi visi varžovai ir veik visi komentatoriai labai maloniai atsiliepė į prezidento Algirdo Brazausko pareiškimą, kad jis nekandidatuosiantis antrą kartą į prezidento postą. Savo plačiai nuskambėjusioje kalboje per Lietuvos radiją, spalio 7-tą dieną Brazauskas papasakojo dalį priežasčių, dėl kurių jis nenoris antros kadencijos prezidento pareigose. Gal svarbiausia iš jų ta, kad visur pasaulyje žurnalistai vis paminia, kad Lietuvos prezidentas buvęs kompartijos sekretorius. "Taip susiklostė", kad Centrinėje Europoje daugiau vadovų su tokiomis biografijomis nėra", sakė Algirdas Brazauskas.

Nors Brazauskas ir pasiskundė, kad jam buvę sunku bendrai dirbti su dešimtosios pakraipos vyriausybe, bet tai jau buvo antrinis motyvas nekandidatuoti. Kaip jau minėjau, Brazausko pareiškimas buvo pagarbiamai sutiktas, kartais net beveik su apgailestavimu. Ypač daug reikšmės teikiama Lenkijos ir Latvijos prezidentų Brazauskui atsiųstiems privatiems linkėjimams po šio jo pareiškimo.

Manau, kad tiems linkėjimams nereikėtų teikti per daug reikšmės. Lenkai pasižymi savo mandagumu. Latvijos prezidentui, šalia mandagumo, dar malonu prisiminti, kai Maišiagoloje Brazauskas pasirašė protokolą, nesuderinęs savo veiksmų net su tuometiniu LDDP daugumos seimu, kuriuo svarbius jūros dugne tirtinus alyvos šaltinius perleisdžia Latvijai. Kas paskatino Brazauską pasirašyti tokį trumparegišką ir tokį Lietuvą skriaudžiantį protokolą, turbūt niekad tikrai ir nesužinosim. Jis prisilenkė su bet kokia logika.

Taip, atlaidumas yra dorybė, bet kai dėl atlaidumo nusikaltėliams leidžiama išugdyti tokią aroganciją, kad buvę politinių kalinių persekiotojai ir kankintojai bando įtaigoti, kas Lietuvoje turėtų užimti valstybės vadovo pareigas, kai tie persekiotojai jaučiasi pakankamai saugūs ir stiprūs, kad galėtų laisvai jiems nepalankius kandidatus į prezidentus šmeižti, tenka savo naivų atlaidumą šiek tiek tramdyti teisybės ir teisingumo dėlei.

Nenoromis tenka prisiminti, kaip rafinuotai ir plačiai Lietuvos KGB skleidė įvairiausius šmeižtus apie užsienio lietuvius, šmeižtus dėl kurių dar ir dabar laiks nuo laiko pajuntame nuoskaudą. Buvome apšaukti nusikaltėliais žmogaus teisėms, buvo bandoma mus visus padaryti politiškai nereikšmingais, nuslopinti mūsų balsą, nuolat žadinantį didžiųjų sąžinę, nuolat primenantį sovietų okupantų Lietuvai padarytą ir toliau daromą skriaudą.

Kai Algirdas Brazauskas jau po rinkimų atsispaus už savo praeitį, vadovaujant Lietuvos komunistų partijai, kai jis parodys kokį nors apgailestavimą už jo vadovaujamos Lietuvos nomenklatūros padarytas skriaudas, įskaitant ir skriaudas, kurias KGB darė visiems lietuviams, tada bus laikas visiems būti atlaidesniems.

~~~~~

• ISTORIJA moko, kad pirmoji emigrantų karta tik retai pasiekia tuos tikslus, dėl kurių paliko savo kraštą. Svarbu tad užkrėsti ir kitą generaciją savo idealų meile, uždegti įpėdinius. J. ERETAS

Elektrėnų šventovės bokštai, primenantys septynis krikščionybės šimtmečius Lietuvoje. Du jos bokštus nugriovė 1997 m. spalio 5 d. užėjusi audra. Nuotr. K. Dambaraitės

LAISVOJE TĖVYNĖJE

RADO MALIARINIŲ UODŲ

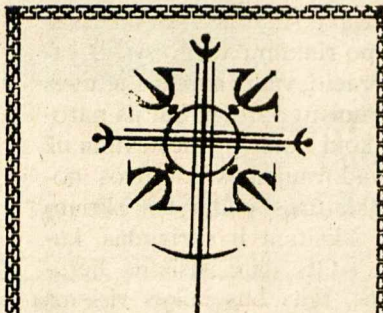
Gydytoja Virginija Masevičienė, vabzdžių specialistė, šiauliuose rado maliarinių uodų. Spėjama, kad jie buvo atvežti su vaisiais iš šiltų kraštų.

LIETUVOS BANKAS IR LITAS

Specialia konferencija "Besikeičiantis centrinių bankų vaidmuo Europoje" Vilniuje buvo paminėta deimantinė Lietuvos valstybinio banko ir lito sukaktis. Išsamius duomenis šia tema pateikia "Lietuvos aidas" su savo atstovais Valentina Zinkevičiene ir Zėnu Žilėvičiumi. Lietuvos banko ir lito tėvu yra laikomas prof. Vladas Jurgutis (1885-1966), Kauno kunigų seminarijos auklėtinis, ekonomiką studijavęs Miuncheno universitete, tapęs jos profesoriumi, tyla pasitraukęs iš kunigystės ir savo gyvenimą atidavęs nepriklausomam Lietuvos ekonomijai. Septynerius metus jam teko būti valstybinio Lietuvos banko valdytoju, 1922 m. spalio 2 d. pranešiusi auksą pradedamą remti lito išleidimą. Lietuvos lito auksas buvo pradėtas 1920 m. liepos 12 d. sutartimi iš Rusijos už karo nuostolius gautais 3.000.000 auksinių rublių, įvertintų 15.000.000 litų. Tų rublių suldytas auksas, patikrinus jo vertę, 1922-23 m. buvo įdėtas į Šveicarijos ir Švedijos bankus.

LIETUVOS LITŲ AUKSAS

Pradinis penkiolikos milijonų litų auksas buvo padvigubintas 1924 m., o vėliau jis kasmet paugdavosi apie milijoną dolerių. Auksas buvo perkamas už Lietuvos eksportą gautais pinigais. Jam įsigyti būdavo panaudojami ir iš JAV giminės Lietuvos atsiųstieji doleriai. Kai Lietuvą 1940 m. okupavo sovietai, ji užsienyje turėjo šešiasdešimt devynis milijonus litų vertės auksas: Anglijoje – dvidešimt devynis milijonus litų, JAV – dvidešimt tris milijonus, Švedijoje – vienuolika milijonų ir Šveicarijoje – aštuonis milijonus litų. Tada rinkoje buvo aštuoniolika milijonų litų, o jų padengimui auksu – šešiasdešimt devyni milijonai. Sovietų Sąjungai ilgais okupacijos metais nepavyko pasiglemžti viso Lietuvos lito auksas fondo užsienio bankuose. Neaiškumas kyla dėl V. Zinkevičienės rašinyje "Lietuvos auksas likimas" visiškai nepaminėto Lietuvos auksas Prancūzijos banke. Mat pabaigoje rašoma, kad pirmoji 1992 m. vasario 14 d. sugrąžino 2,2 tonos auksas nepriklausomą bei tarpautinį pripažinimą atgavusiai Lietuvai. Švedija už Maskvai atiduotą Lietuvos auksą atsilygino pinigais. Apie Šveicariją, auksą atidavusią sovietams, tyliama. Anglija ir JAV auksą išsaugojo Lietuvai. Jos lito fondo auksas dabartinės atsargos yra 5,8 tonos. Jų vertė – 61,9 milijono dolerių.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury

Ontario

TILTAS PER NERĮ VILNIUJE

Vilniuje jau išbandytas dar vienas tiltas per Nerį, sujungęs Antakalnio ir Žirmūnų mikrorajonus. Šis tiltas, suprojektuotas dar Rusijos ir Kazakijos specialistų buvo statomas aštuonerius metus. Jį užbaigė statyti akcinė bendrovė "Tilsta", darbus prižiūrėję "Kelpprojekto" inž. Dariui Žickiui. Tiltas yra gelžbetoninės konstrukcijos, Vilniaus miestui kainavęs 21.600.000 litų. Jo ilgis – 195,7 metro, važiuojamosios dalies plotas – 3.239 kv. metrai. Tiltas plotis – 23, važiuojamosios dalies – 16,5 metro. Pirmieji šiuo tiltu pradės važinėti elektriniai eismo autobusai.

GREITKELIO DEŠIMTMEČIS

Kauno-Klaipėdos greitkelio nutiesimo dešimtmečio sukaktis buvo paminėta jo du šimtai trisdešimt aštuontajame kilometre. Minėjime kalbėjęs Lietuvos prez. A. Brazauskas priminė, kad tais laikais Maskva buvo labai šykšti, šiam Lietuvos greitkeliui nelinkusi skirti didesnių lėšų. Ypač sunki buvo kova dėl greitkelio trijų aukštų sankryžos su estakadiniais pakilimais bei nusileidimais prie Kauno IX forto. Tačiau dabar Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje tik Kaunas turi tokią estakadinę greitkelio sankryžą. ELTOS pranešimu, tada už Kauno-Klaipėdos greitkelio nutiesimą ir lėšas kovojo A. Brazauskas, LKP sekretorius pramonėi ir statybai. Jam taipgi teko perkirti ir šio greitkelio atidarymo juostelę, o dabar dalyvauti jau kaip Lietuvos prezidentui dešimtmečio sukakties minėjime. Lietuva jau turi du greitkelius, sujungiančius tris pagrindinius Lietuvos miestus – Vilnių, Kauną ir Klaipėdą. Pasak Lietuvos prez. A. Brazauskos, Kauno-Klaipėdos greitkelis, sulaukęs dešimtmečio dabar yra geresnis nei sovietmečiu. Mat jį buvo investuota daugiau lėšų ir už jas buvo sąžiningiau atlikti pataisymai ir patobulinimo darbai. Dešimtmečio proga buvo surengta greitkelio tiesimo technikos ir nuotraukų paroda. Po oficialių kalbų grojo ansamblis "Jonis", greitkelio važiuojamąją lenktynininkai. Svečiai buvo vaišinami, kviečiami greitkelį apžiūrėti sraigtasparniu.

TVARKO POPIEŽIAUS AIKŠTĖ

Popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymui Lietuvoje įamžinti jo vardu buvo pavadinta viena Vilniaus aikštė. Jos sutvarkymo reikalai buvo aptarti Vilniaus burmistro Rolando Pakso ir Vilniaus arkivyskupo metropolito Audriaus Juozo Bačkio bei jų atstovų pasitarime. Vilniaus savivaldybė įsipareigojo paskelbti aikštės sutvarkymo konkursą, o burmistras R. Pakas – aprūpinti butais gyventojus arkivyskupijai sugrąžintame pastate. Mat jis turi būti tuščias, nes jame Motinos Teresės vienuolijos seselės steigta senelių prieglauda ir nakvynių namas. Šv. Jono vienuolijai bus padėta įsteigti Vaikų globos centrą Vilniuje vaikataujančioms vaikams prižiūrėti ir mokyti. Taipgi buvo gautas savivaldybės pažadas Gerosios Vilties gatvėje, numatytais statyti svečių namais per daug neužgožti ten esančios Švč. Jėzaus Širdies šventovės. Jai bus palikta būtina erdvė.

V. Kst.

Išvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUJTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ▶ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ▶ PLOKŠČIAPEDESTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ▶ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIKYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ▶ PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ▶ STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

- ANCATER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
- HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
- HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7444

M. Vaitonienė, kairėje, KLKM dr-jos Hamiltono skyriaus valdybos vicepirmininkė, viešėdama Kaune, aplankė Politinių kalinių ir tremtinių s-gos to miesto skyriaus pirmininkę V. Paprockienę ir jai hamiltoniečių vardu įteikė piniginę auką

Japonas turtingesnis už amerikietį

JAV vyriausybė siūlo Japonijai naują ūkinę-karinę santarvę, nes ekonomiškai sustiprėjusi Japonija tapo stipri konkurentė

I. P. KEDYS, Australija

Japonija, karą pralaimėjusi ir pasirašiusi taikos sutartį, gana glaudžiai bendravo su Amerika ūkiškai ir kariškai. Atskira sutartimi tarp šių valstybių Amerika Japonijoje laikė 40-50.000 įvairių karinių pajėgų dalinių Japonijos apsaugai dėl pavojaus iš Rusijos pusės, ryšium su ginčų dėl Kurilų salų.

Kiti du karinio pavojaus taškai Ramiajame vandenyne Amerikai buvo Taivano respublika, kurios prisijungimą Kinija kartojta visą laiką, ir Šiaurės Korėja, kuri nori "išvaduoti" Pietų Korėją iš "kapitalistinės vergijos". Pastarąją kariškai remia Kinija. Šie karinio pavojaus taškai Amerikai kelia rūpestį jau keliasdešimt metų ir sudaro nepaprastai didelę biudžetinę naštą. Tai pirmoji priežastis, dėl kurios JAV prezidentas Clinton'as siūlo platesnę santarvę Japonijai. Antroji priežastis yra ūkinė, nes Dėdė Samas pradėjo jausti nepaprastą Japonijos ūkinę konkurenciją. Jos automobiliai, namų apyvokos prekės, įvairūs automatai užplūdo Amerikos rinką. Japonijos įjungimas į minėtą karinę santarvę ir buvo pagrindinė priežastis.

Japonijos min. pirmininkas žiūri į šį projektą gana palankiai, tačiau opozicinės partijos ir dalis gyventojų yra kritiški. Dabartinė vyriausybė gali ban-

Prie dr. Jono Basanavičiaus biusto Klivlando lietuvių kultūrinėje darželyje atsisveikinimas su Bosnijos išvykstančiu plk. lt. EDMUNDU ČAPU. Iš d.: EDMUNDAS ČAPAS su dukrele ARBELA, jo žmona OLGA ir jų draugas v.s. VLADAS BACEVIČIUS

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING

- ◆ Siuntiniai ◆ Standartiniai maisto siuntiniai ◆
- ◆ Valiutos pristatymas į Lietuvą ◆

Paslauga garantuota. Pakvitavimai su gavėjų parašais grąžinami paštu.

Dėl informacijų skambinkite:

Vytautis Kairius (905) 643-3334
Bernardui Mačiui (905) 632-4558
Leonui Balaišiui (514) 366-8259

Užsakymai dėl šventinių pristatymų priimami iki 1997 m. gruodžio 1 d.

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334
Fax: (905) 643-8980

Hamilton, Ont.

KLKM DR-JOS MŪŠY SKYRIAUS V-BOS POSĖDIS įvyko rugsėjo 17 d. A. Gedrienės namuose. Aptarėme ateities darbus. Iš jų svarbesnis – prel. dr. J. Tadarauko 5-ųjų mirties metinių paminėjimas, kuris įvyks 1998 m. sausio 27 d.

Posėdyje dalyvavusi A. Pilipavičienė papasakojo savo įspūdžius iš sodybos "Vaiko tėviškės namai" (VTN) atidarymo iškilmų Avikėliuose, Lietuvoje. Ji buvo susitikusi su mons. V. Kazlauskui ir įteikė jam hamiltoniečių auką VTN, parvežę padėkos laišką. Magdelena Vaitonienė lankymosi Lietuvoje metu perdavė Hamiltono skyr. narių pastangomis gautą auką vaikų choro mokyklai prie Bernardinų šventovės. Tokia mokykla labai reikalinga, nes lavina gabius vaikus, juos užima, moko draugiškumo, pareiškumo.

Būdama Kaune M. Vaitonienė susitiko su Politinių kalinių ir tremtinių s-gos Kauno skyr. pirmininke Valerija Paprockiene ir įteikė jai piniginę auką, skirtą žuvusių nuo komunistų žiaurumo memorialui. Posėdį užbaigė malda ir dar ilgai vakarajame jaukiuose vaišingose šeiminkės namuose. D.V.

A. a. LAIMAI RATAVIČIŪTEI iškeliavus į amžinybę, Tėvynės sąjungai aukoj: \$20 – M. Paškai, V. P. Sidlauskai.

A. a. ELENOS BERSĖNĖS ATMINIMUI V. P. Sidlauskai Tėvynės sąjungai aukoj \$20.

PRISIMINDAMI a. a. IRENOS DRAMANTAITĖS atminimą ir reikšdami užuojautą šeimai bei artimiesiems, Kanados lietuvių fondui aukoj: \$30 – V. M. Leparskai; \$20 – P. Z. Sakalai; J. G. Kristolaičiai; G. O. Melnykai; \$10 – A. Didžbalienė, P. M. Šiuliai.

Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas. KLF

Įvairios žinios

Tautos fondo tarybos posėdis įvyko 1997 m. spalio 25 d. Bruklne, NY. Pranešimus padarė tarybos pirm. J. Vilgalys, valdybos pirm. A. Vedeckas ir finansų k-jos pirm. A. Sabalis. Iš kitų pranešimų apie viešnauges Lietuvoje paaiškėjo, kad jau sukaupta daugiau kaip 600 valandų nufilmuotų pokalbių su partizanais, tremtiniais bei politiniais kaliniais.

Paramos skirstymo komisijos pirm. E. Remėza supažindino posėdžio dalyvius su gautais prašymais. Paskirta stipendijos 53-ims užsienio universitetuose studijuojantiems Lietuvos studentams, paremtos mokyklos, spauda, organizacijos, Lietuvos paribių ir užribių mokyklos, sušelpiti tose mokyklose dėstantys mokytojai. Iš viso paramai išleista \$81,200. Inf.

Lietuvos banko ir lito 75 metų sukaktį paminėti Lietuvos monetų kalykloje pagaminta auksinė moneta 1500 vienetų tiražu, kurią už 500 litų galima įsigyti Lietuvos banko kasoje Vilniuje, Gedimino pr. 4 ir to banko skyriuose Kaune ir Klaipėdoje. Be to, nukaldinta 200,000 tiražu tos monetos kopija iš vario ir nikelio lydinio. Lietuviškų auksinių monetų teko laukti daugiau kaip du šimtus metų – paskutinė buvo išleista XVII šimtmečio viduryje. Auksiniai pinigai pradėti kaldinti 1547 m.

"LR" inf.

"Mūsų Lietuva", Brazilijos lietuvių laikraštis, redaguojamas kunigo Petro Rukšio, salezicė, paminėjo 50 metų gyvamū sukaktį, 1997 m. spalio 12 d. Šv. Juozapo parapijos šventovėje kun. Rukšys atnašavo Mišias už mirusių lietuvių laisvės steigėjų, leidėjų, bendradarbių bei rėmėjų. Salėje buvo suruostos vaišės, pagamintos lietuvių moterų. Ten buvo prisiminta ir laikraščio praeitis, jo gimimas. 1947 m. atvyko Brazilijon nauja ateivių banga. Pagyvėjo veikla, reikėjo ir laikraščio. Susirinko į posėdį Sao Paulo mieste šie veikėjai: prel. Pijus Ragažinskas (Šv. Juozapo vyrų brolijos globėjas), Jurgis Matulionis (Šv. Juozapo vyrų brolijos pirmininkas), Motiejus Tamaliūnas (paskutinis Šv. Juozapo vyrų brolijos pirmininkas) ir Bronius Šukevičius (Šv. Juozapo vyrų brolijos narys). Pastarasis buvo spaudos darbuotojas ir toje srityje darbuotoja iki mirties.

Tie keturi tautiečiai nutarė sudėti reikiamą sumą pinigų ir pradėti leisti laikraštį. Ir taip 1948 metų sausio mėnesį išėjo pirmas "Mūsų Lietuva" numeris. Šis laikraštis gyvuoja ir dabar, nors sunkiai alsuoja. Minėti keturi jo steigėjai jau iškeliavę amžinybėn. Vyresniųjų gretos retėja, o jaunimas lietuvišku laikraščiu mažai tesusidomi. (Antanas). Inf.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Pedagoginis lituanistikos institutas (PLI) Čikagoje naują sezoną pradėjo rugsėjo pradžioje. Tačiau registracija tęsiasi. Norima, kad daugiau aukštesniais lituanistikos mokyklas baigusiu jaunuolių gilintų savo lituanistikos žinias. Toliau gyvenantys nuo Čikagos darban gali įsijungti neakivaizdinio būdu. Informacijos telefon (773) 947-1693 teikia PLI vadovė Stasė Petersonienė.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė Tautos šventės minėjimą Čikagos lietuviams surengė rugsėjo 9, sekmadienį, Šaulių namuose. Iš tikrųjų jis prasidėjo šaulių kapeliono kun. Fabijono Kirelio atnašomis Mišiomis Brighton Parke, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovėje. Šaulių namų salėje paskaitė skaitė Pedagoginio lituanistikos instituto vadovė Stasė Petersonienė. Koncertinę programą dalį atliko sol. Liucija Kvietkauskienė su akompaniatoriumi Kostu Ramanausku.

Šv. Kazimiero seselių vienuolija Čikagoje švenčia savo veiklos devyniasdešimtmetį. Ją 1907 m. įsteigė Marija Kaupaitė. Kazimierietės Čikagoje vadovauja aukštesniajai mergaičių mokyklai, Šv. Kryžiaus katalikų ligoninei ir remia sesules kazimierietes Pažaislio vienuolynė.

Vokietija

Šių mokslo metų pradžia Vasario šešioliktosios gimnazijoje nebuvo linksma. Mat jos vadovė yra gavusi Vokietijos vyriausybės pranešimą, kad jos finansinė parama privačiai lietuvių gimnazijai bus sustabdyta 1999 m. gruodžio 31 d. Federacinė valdžia paramos reikalui pataria kreiptis tik į Hessenio krašto vyriausybę, kuriai priklauso Hiutenfeldas, o su juo ir švietimo reikalai. Hessenio įstatymai betgi nenumato paramos privačioms mokykloms įstaigoms. Finansinė federacinės valdžios parama Vasario šešioliktosios privačią gimnaziją pasiekdavo iš Vokietijos vidaus reikalų ministerijos.

Gimnazijos direktorius Andrius Šmitas šaukiasi Lietuvos švietimo ir mokslo ministerio Zigmo Zinkevičiaus pagalbos. Atrodo, už ilgų metų paramą Vasario šešioliktosios gimnazijai Vokietijai buvo bandyta padėkoti 1992 m. Klaipėdoje atidaryti rašytojo Hermano Suedermanno vardo vokiečių gimnaziją, dabar turinčią beveik 200 mokinių. Šią visą informaciją "Lietuvos rytu" paskelbė ELTA, pasinaudodama Lietuvoje leidžiamu savaitraščiu "Veidas". Esą Vokietija dabar nori, kad Vasario šešioliktosios gimnaziją išlaikytų Lietuvos vyriausybė kaip savo mokyklą užsienyje. Mat Lietuva jau yra nepriklausoma ir turi laisvą susisiekimą su užsieniu.

Miunchene ruošiamasi 1997 m. pabaigoje uždaryti užsieniečių susitikimams skirtus namus "Haus der Begegnung", kuriais anksčiau pasinaudodavo ir lietuviai. Tikimasi, kad jiems dar turėtų pavyks vėlyvą rudenį surengti lietuvių dailės darbų parodą.

Lenkija

Pirmuosius mokslo metus ši rudenį pradėjo Baltstogės universitetas anksčiau buvęs tik Varšuvos universiteto skyrius. Baltstogės universitetą atidarė Lenkijos ministeris pirm. Vlodzimiežas Ci-moševičius, linkėdamas, kad ši aukštoji mokykla būtų svetinga bei atvira kitų šalių jaunimui, tose šalyse gyvenantiems lenkams, taip pat lietuviams ir gudams. Jis taipgi pabrėžė, kad Baltstogės universitetas yra pusiaukelėje tarp Varšuvos ir Vilniaus, o jo atidarymo išvakarėse Lietuvos suteikta garbės pilietybė buvo pagerbtas Paryžiuje leidžiamam lenkų žurnalui "Kultura" redaktorius Jerzy Giedroy.

Lenkijos lietuvių draugija, įžengdama į penktąjį veiklos dešimtmetį, Seinuose atidarė "Aušros" leidyklos ir redakcijos skyrių. Jis prisiglaudė LLD Seinų skyriaus patalpose. Skaitytojus ten kasdien priims vietiniai bendradarbiai ar iš Punsko atvažiuojantys oficialūs pareigūnai. Ten bus teikiama informacija "Aušros" bei "Aušrelės" skaitytojams, primami jų pageidavimai.

Lietuvos mokyklos šėšių šimtų metų sukakties proga mokslo ir švietimo ministeris Zigmas Zinkevičius paskyrė tūkstančių litų premiją Punsko krašto mokytojams Vladiui Pajaujienai ir Elenai Vainienei.

Gudija

Gudijoje gyvenančių lietuvių skaičius vis dar nėra žinomas. Jam nustatyti trūksta statistinių duomenų. Gudijos gyventojų surašyme 1989 m. lietuvių buvo užregistruota tik 8.000. Tačiau Lietuvos kraštotyrininkai jų ten prisiskaičiuoja daugiau nei 15.000, "Vilnijos" draugija – apie 27.000. Gardino lietuvių bendrijos pirm. Algirdus Dirginčius atrodo, kad vien tik Gardino srityje turėtų būti apie 30.000 lietuvių. Juos jis skirsto į meilės, politikos ir verslo tremtinių kategorijas.

Statistinius duomenis apie Gudijos lietuvių sunaku surinkti. Mat gyventojų surašymo vykdymai sąrašuose vengia lietuviškos tautybės. Kai pasisakai, kad esi lietuvis, toks išminčius nori žinoti, kokion šventovėn eini. Jeigu katalikų, tai tokį lietuvių įrašo lenku. Jei lietuvis yra vedęs lenkę, vaikai įrašomi lenkais. Tokių mišrių šeimų yra daug.

V. Kst.

OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnaičius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirmą ir parduomoją atstovę.
Ji mieia jums patarnaus.
Darbo tel. 705 429-2121 ar
705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, iškūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.25%
santaukas 1.75%
kasd. pal. taupymo sąsk. 1.50%

PASKOLAS
Asmeninės nuo 6.25%
neklm. turto 1 m. 5.60%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 2.50%
180 dienų indėlius 2.75%
1 m. term. indėlius 3.25%
2 m. term. indėlius 4.00%
3 m. term. indėlius 4.25%
4 m. term. indėlius 4.75%
5 m. term. indėlius 5.25%
RRSP ir RRIF (Variable) 2.50%
1 m. ind. 3.25%
2 m. ind. 4.00%
3 m. ind. 4.25%
4 m. ind. 4.75%
5 m. ind. 5.25%

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaujų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaukos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valižios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

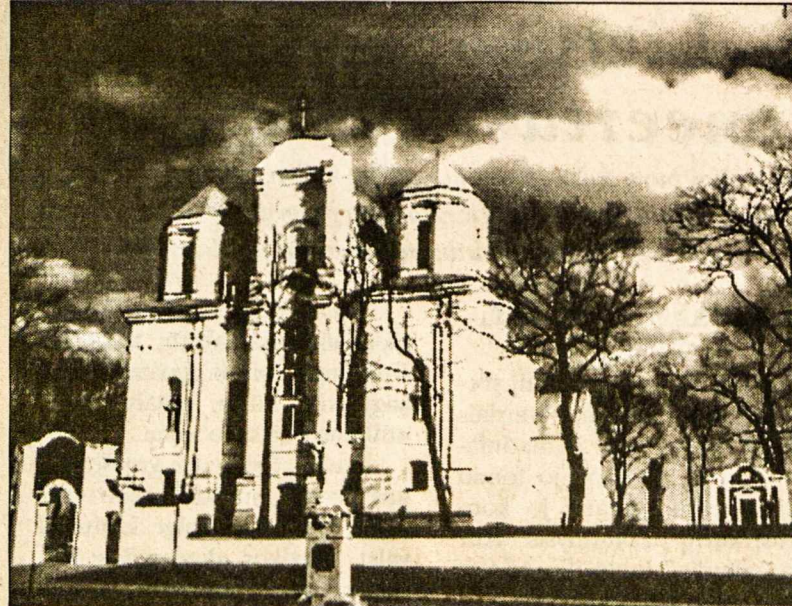
FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton
540-8877

Viktoras Remesat,
BSc.Pharm

- 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- Nemokamas vaistų pristatymas
- Sveikatos priežiūros įrankiai

Istorinė Kražių šventovė, laukianti didelio remonto darbų

Pranešimas iš Vokietijos

Naujos viltys baltiečiams

Baltijos valstybėms, siekiančioms įsijungti į Šiaurės Atlanto ir Europos sąjungas Vokietijos užsienio reikalų ministeris pažadėjo savo paramą ir patarė išlyginti esamus nesklandumus su Rusija

KAZYS BARONAS

Labai plačiai Vokietijos žiniasklaida komentavo užsienio reikalų ministerio šabo Klaus Kinkel'io pasitarimus su Lietuvos, Latvijos ir Estijos kolegomis. Didesni dienraščiai pasitūnė į Latvijos sostinę savo bendradarbius. Prie jų priklauso ir mano labiausiai mėgstamas didžiausias Vokietijos dienraštis Miuncheno "Sueddeutsche Zeitung", visuomet rodantis didelį palankumą Lietuvai. Jo Varšuvos atstovas Tomas Urban labai dažnai lankosi Vilniuje, tad Lietuvos bei mūsų šiaurės kaimynių reikalai jam nėra svetimi.

Ir šį kartą T. Urban, pranešdamas iš Rygos rašė, kad K. Kinkel baltiečiams pareiškęs: bus labai stengiamasi įjungti Lietuvą, Latviją ir Estiją į ŠAS (NATO) ir Europos sąjungą. Tuo klausimu jis iš Bonos atvežęs naują modelį (pavyzdį) greičiausiai su H. Kohl'io pritarimu. Šis "modelis" atrodo sportiškai, tačiau lietuviai ir latviai gali pralenkti kitus kandidatus, gal net ir Estiją ar Kiprą. Vokietijos užsienio reikalų ministeris, būdamas didelis sporto mėgėjas, ypač futbolo (dažnai lanko rungtynes), Lietuvos ir Latvijos priėmimą palygino su sporto stadionu, kuriame pradžioje matomos tik pirmosios šešios valstybės, o "apšilime" (taip sportininkai vadina treniruotę prieš rungtynes) laukia likusios valstybės. Jų pasirodymą stebi Briuselio atstovai.

K. Kinkel baltiečiams priminė ir Maskvą, paprašydamas išlyginti su ja skirtumus ir taip pat dar kartą pažymėdamas, kad Madrido konferencijoje tik Vokietija priminė Baltijos valstybių klausimą kartu pareiškdamas, kad baltiečiams duris į ŠAS reikia laikyti atviras. Tą pareiškimą mačiau Vokietijos televizijoje.

Tai buvo antras K. Kinkel'io susitikimas su Baltijos valstybėmis; pirmasis įvyko 1996 m. Leipce, kur buvo nutarta rengti susitikimus kiekvienais metais. Taip pat numatoma, kad 1998 m. bus pasirašyta bevizinio įvažiavimo į Vokietiją sutartis.

Viešo nagės proga K. Kinkel dalyvavo atnaujinus Vokietijos pasiuntinybės atidaryme.

Spalio 20 d. Tomas Urban "SZ" dienraštyje dar plačiau komentavo K. Kinkel'io viešna-

gę Rygoje. Jo "misija" į Latvijos sostinę turėjo du tikslus: nurašinti baltiečius ir sustiprinti jų pečius. Aišku, visa tai liečia Briuselį ir Maskvą, nes Belgijos sostinėje yra ŠAS ir ES būstinės. Pastaruoju metu iš Maskvos pusės jaučiamas stiprus, gana šaltas vėjas, nepalankus Baltijos valstybių įjungimui į ŠAS. Tai Madrido pasitarimų išdava, nes sąjungininkai nedavė Estijai, Latvijai ir Lietuvai jokių įstojimo vilčių, o Estijos kvietimas į ES sujungdino lietuvių ir latvių.

Tagi, K. Kinkel savo kelionę išnaudojo dviem tikslams, žvelgdamas į Maskvą ir dar kartą primindamas, kad tik Vokietija Madride pasisakė už durų atidarymą Vilniui, Rygai ir Talinui, nes jos buvo Stalino-Hitlerio sutarties auka. To įvykio neužginčija ŠAS narės.

Kita medalio pusė: sąjungininkai nesą vienodos nuomonės, kokių kelių reikia eiti prie įjungimo Baltijos valstybių į ŠAS. Nenorima užgauti Maskvos ir jos bendradarbiavimo su ŠAS, nes Kremliuje dar jaučiamos šalčio karo dienos. Taip mano Rusijos karinė vadovybė ir slaptoji tarnyba.

Maskvos laikyseną Baltijos valstybių atžvilgiu "SZ" bendradarbis T. Urban pavadino lakmusu bandymu (lakmusas – cheminiai dažai, keičiant rūgštingumą pakeičia mėlyną popierių ir raudoną, K.B.) Ešą Rusija prisidindama demokratėjimui, po tam tikro laiko numatanti įjungti Lietuvą, Latviją ir Estiją į vadinamą Nepriklausomų valstybių sąjungą.

K. Kinkel'io palyginimas su rungtynėmis sporto stadione liečia tik lietuvių ir latvių. Šis sumanymas turi rasti pritarimą kitose ES valstybėse. Tam esą priešinosi Paryžius, įžiūrėdamas didėjančią Vokietijos svorį ES svarstyklose. Gal Prancūzija esanti teisi, nes Lietuvos ir Latvijos finansiniuose sluoksniuose stipriai reikiama rusiška mafija. Tas esą pastebima bankuose. Taigi bijoma, kad priėmus Lietuvą ir Latviją į ES, rusiška mafija galinti įsiliesti į ES eiles. Be to, ES privalanti padėti Lietuvai ir Latvijai kovoje su stipriai orizuotais nusikaltėlių sluoksniu, nes tai liečia ir ES, jos reikalus. Kaina, kurią ji vėliau turėtų sumokėti, būtų žymiai aukštesnė – užbaigė komentarą T. Urban.

SLAUGOS NAMAI

Uždelstą jų statybą svarstant

Atsiliepimas į Toronto Lietuvių Namų ir "Labdaros" valdybos pareiškimą 1997 m.

PREL. J. STAŠKEVIČIUS

Kadangi klaidingai pristatoma Toronto lietuvių slaugos namų apimtis ir iš to išplaukiančios teisės Lietuvių namams bei "Labdarai", šia proga pridėdu ir savo pastabas.

Slaugos namų idėja prasidėjo ne prieš 8 metus, kaip rašoma tame pareiškime, o lygiai prieš dešimtį metų. 1987 m. spalio 30, trečiadienį, 7.30 v.v., įvyko visų pagrindinių Toronto apylinkės organizuotų bendruomenių atstovų posėdis "Vilniaus" rūmuose. Posėdyje dalyvavo: KLB valdybos, Toronto LB apylinkės valdybos, Prisikėlimo parapijos, Prisikėlimo bankelio, Lietuvių namų, "Labdaros", "Paramos" bankelio, Išganytojų parapijos, Anapilio parapijos ir Anapilio korporacijos atstovai.

Visi pritarė, kad slaugos namai lietuviams reikalingi ir reikia juos kuo greičiausiai statyti. Kai iškilo pradinių finansų klausimas, pasirodė, kad tuo metu tik Lietuvių namai buvo pajėgūs skirti kiek nors pinigų, nes parapijos turėjo skolų. Tariantis apie tinkamą slaugos namams vietą, tą vakarą buvo pasiūlytos net penkios vietovės. Buvo nutarta, kad vietovė parinkti bus sušauktas kitas posėdis dar prieš Naujuosius metus ir 1988 m. Vasario 16-sios minėjimo metu tas sprendimas bus viešai paskelbtas Toronto lietuvių visuomenei. Posėdį sušaukti buvo pavesta Lietuvių namų atstovams. Toks posėdis niekada nebuvo sušauktas, ir 1988 m. Vasario 16-osios minėjime nieko nebuvo pranešta apie slaugos namus. Tikėtai tu metu rudenį Toronto Lietuvių Namuose buvo išskabinti brėžiniai slaugos namų projekto, kuris numatomas statyti kitoje

gatvės pusėje nuo Toronto Lietuvių Namų. Taigi Lietuvių Namai žengė diktatūrinį žingsnį visos Toronto lietuvių visuomenės atžvilgiu.

Kadangi slaugos namai buvo labai reikalingi, o taipgi buvo labai svarbu išlaikyti lietuvių vienybę dar tebekovojant už Lietuvos nepriklausomybę, tai tylėjau, nenorėdamas įnešti erzelio į lietuviškąją visuomenę.

Nesu tikras, ar tai buvo tais pačiais, ar sekančiais metais, kai Toronto Lietuvių Namai kreipėsi į mane, kad sutikčiau įeiti į slaugos namams lėšų telkimo komitetą. Tokius kvietimus gavau ir kitų organizuotųjų lietuviškų bendruomenių vadovai. Aš atsisakiau, kad mano pavarde būtų įtraukta į tą sąrašą, nes jaučiausi apvilts ir suvedžiotas, tačiau dėl visų labo sutikau, kad tame komitete mūsų parapijai atstovautų tuometinis parapijos tarybos pirmininkas Juozas Karasiejus.

Tad, kaip matote, lėšos slaugos namams buvo telkiamos visais organizuotais lietuviškais bendruomenės apimančios maso vardu. Vėliau, kai reikėjo slaugos namams įvairių leidimų iš kanadiškosios valdžios, rašiau laiškus tai valdžiai, įrodinėdamas slaugos namų lietuviams reikalingumą. Tai darė ir kitų lietuviškų organizuotųjų vienetų vadovai. Todėl man dabar labai keistai skamba Toronto Lietuvių Namų ir "Labdaros" valdybos pareiškimas, kad sprendimą slaugos namų atėitį bei likimą jie remiasi vien Lietuvių Namų organizacijos nariais. Sutinku, kad tie nariai turi teisę išrinkti Toronto Lietuvių Namų ir "Labdaros" valdybą, bet slaugos namų reikalas priklauso visiems lietuviams.

Atnaujinama istorinė šventovė

Pokalbis su naujuoju Kražių klebonu kunigu ALIONIDU BUDRIUMI, kuris lankėsi Amerikoje ir Kanadoje

Kražių vardas jau žinomas XIII š. 1257 m. Mindaugas miestelį užrašė vokiečių ordinui. XVI š. Kražius pradėjo valdyti Kęsgailos. 1938 m. Kražiai turėjo 2.000 gyventojų. Nepriklausomybės metu čia buvo valsčius, o bolševikmečių miestelis priklausė Kelmės rajonui. Kalbamės apie kadaise savo drąsomis kovomis prieš caro žandarus išgarsėjusių Kražių dabartinio parapijos klebono kun. Alionidu Budrium, spalio mėn. viešėjusiu Amerikos žemynė.

– Rusams pritaikant XVIII š. prancūzišką katalikybės naikini-
mo būdą – uždarinėti vienuolių ir
šventovės – 1893 m. didžiausias susirėmimas Lietuvoje su
caro valdžia įvyko Kražiuose,
istoriniuose šaltiniuose vadinama
Kražių skerdynėmis. Šie įvykiai
plačiai paplito po pasaulį.
Ar praejusiam šimtmečiui Jūsų
parapijiečių tokia kovinga, krikščio-
niškos drąsos kupina dvasia
jaučiama dabar?

– Kražiai, kaip ir visa Lietuva, bunda. Mėginame padėti su-
luošintiems žmonėms pasikelti,
sugniuždytiems atsitiesti, o su-
naikintiems paminklams sten-
giamės grąžinti pirmąjį grožį
ir reikšmę. Todėl Kražiams, per
šimtmečius išugdžiusiems tiek
vyrų milžinų, būtina visapusiška
dvasinė ir medžiaginė parama,
kurios žvalgomės pirmiausia iš
brolių žemaitelių, tikrų šio gar-
saus kampo mylėtojų, tiek ir vi-
sų kitų lietuvių, gyvenančių
gimtojoje žemėje, tiek ir išsi-
sklaidžiusių penkiuose žemy-
nuose. Ryžtamės Dievo ir mūsų
vyskupo laiminami vėlei įpūsti
kadaise taip ryškiai degusią ir
liepsnojusią krikščionišką dvasią,
kurios dėka Kražiai išgarsė-
jo visame pasaulyje, kad spar-
čiai vėšėtų dvasios medis ir neš-
tų gausų vaisių Dievo garbei,
Tėvynės gerovei ir pačių žmo-
nių labui.

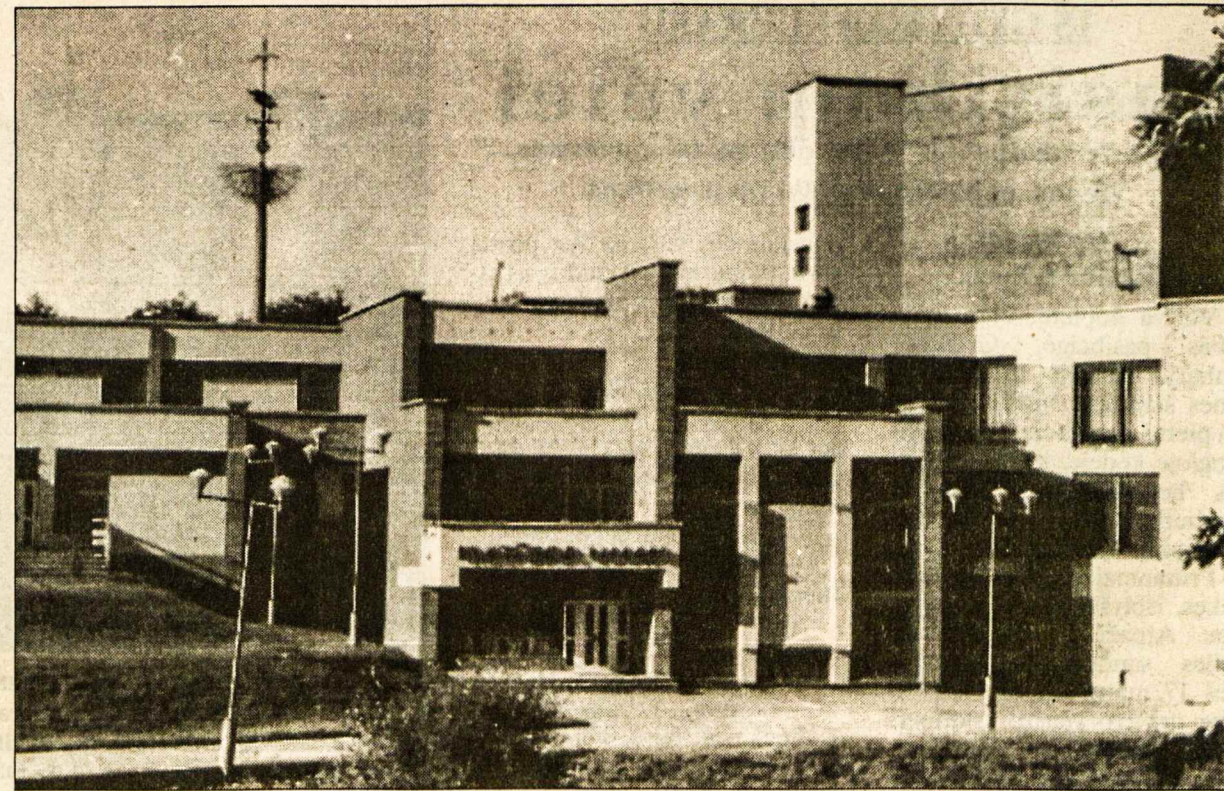
– Ką galite daugiau pasakyti
apie dabartinį Kražių: kuo jie
nūnai gerėja?

– Vos tik prieš metus atkel-
tas šion parapijon radau viduri-
niajį kartą labai atitrūkusią nuo
šventovės. Didžiama žmonių

parapijos rūpesčiai ir vargai to-
limi. Jiems mūsų šventovė tarsi
kokia įstaiga, todėl nenuostabu,
kad jaučiamas šaltumas ir dau-
gelio abejingumas. Akivaizdus
įrodymas – į pamaldas teateina
vos 10% visos apylinkės gyven-
tojų. Juk koks mūsų šiandienos
kraitis: nors dabartinė katekezė
jau atgijusi, pradėjusi kaip dera
skleistis, bet kur dėti tą sunkio-
mis sąlygomis per 50 metų pa-
krikštytą pagoniškąją kartą, tą
ateizacijos nualintą visuomenės
dalį? Juk pastoviai mūsų šven-
tovėje tedalyvauja apie 200 gal-
vų. Stokojame veiklių, aktyvių,
eucharistiniam gyvenimui atver-
tų širdžių, guvių, nepragertų ir
imlių mokslui, menui ir gerui
protui. Juk šiandienai ir rytojui
reikalinga sąmoninga ir konkre-
ti tikėjimo dvasia, sustiprinta
plati visų gyventojų sluoksnius
apimanti krikščioniškosios veik-
los programa. Būtinai jai specia-
liai parengti dvasios vadai, pla-
taus požiūrio ir gilaus krikščio-
niško turinio inteligentija, kad
būtų planingai, nuosekliai su-
formuotas, iš pagrindų atkurtas
dvasinis kaimo ir miestelių gy-
venimas. Maža gerų planų ir
norų. Šis tas jau konkretėja.
Praėjusį rudenį, švedsima savo
80-metį, kražietė Juzefa Rama-
naukaitė, OFS, išleido tautos-
kos rinkinį "Kakarykainio ai-
dai". Kas tik aplanko Kražių
kraštotyros muziejį, prisimena
entuziastą kraštotyrininką – is-
torijos mokytoją Eduardą Dir-
meikį, mūsų garbingos praeities
saugotoją ir platintoją.

– Kaip stengiatės pagyventi
parapijos gyvenimą?

– Į atliadus pasikvietėme
Vilniaus katedros jaunimo cho-
rą ir choralo grupę, 40 val. gar-
binome Švč. Sakramentą. Mokslo
metų pradžią pradėjome su
Šiaulių valstybiniu choru "Poli-
fonija". Praėjusių metų rudenį
iš Žygaičių, kur anksčiau klebo-
navau, buvo atvažiavęs jaunimo
choras. Mūsų pakviestas Taura-
gės liaudies teatras kultūros na-
muose suvaidino pjesę, o pava-
sariop Kauno Muzikinio teatro
solistė Rita Preikšaitė pagiedo-
jo per Mišias, eiles skaitė sub-
t. V. Kochanskytė. Norime subur-
ti ir savąjį jaunimą, kad būtų ga-

Kupiškio kultūros namai

Nuotr. H. Paulausko

Spaudos balsai Parlamentarai priekaištavo, Jelcinas pasirašė

Rusijos parlamentas, de-
šimties deputatų iš įvairių frak-
cijų iniciatyva, kreipėsi į B. Jel-
ciną, prašydami nepasirašyti
Lietuvos prezidento A. Bra-
zausko lankymosi metu Mask-
voje Rusijos-Lietuvos sienos su-
tarties, nes kylanti abejonė dėl
teisėnės Klaipėdos rajono pri-
klausomybės Lietuvos valstybei.

"Primename, kad Klaipėda
ligi 1945 m. priklausė fašistinei
Vokietijai. Vėliau, kai ją išvada-
vo Sovietų Sąjungos armija kar-
tu su Karaliaučiaus sritimi, pa-
gal Potsdamo sprendimus buvo
prijungta prie Sovietų Sąjungos.
1950 m. Klaipėda buvo įjungta į
sovietinės Lietuvos sudėtį, o
nuo 1991 m. ji atsidūrė nepri-
klausomos Lietuvos respublikos
valdžioje. Tai keistai atrodo.

Juk dabartinė Vilniaus valdžia
nepripažįsta 1940-1991 metų
Lietuvos buvimo Sovietų Sąjun-
gos sudėtyje teisėtumo ir visų
tuo metu priimtų teisinių aktų
galiojimo, todėl negali preten-
duoti ir į Klaipėdą. Vis dėlto
pretenduoja ir nori tai patvirtin-
ti paruošta ir pasirašyta sutar-
timi.

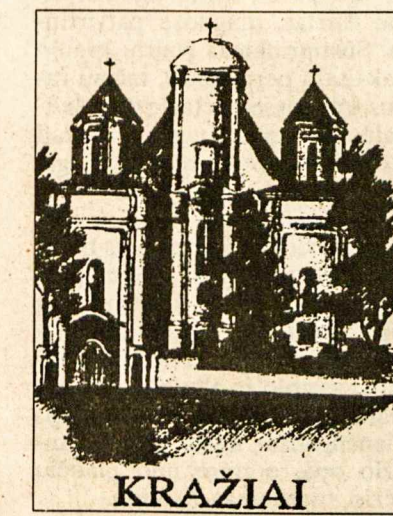
O ką gi daro Rusijos vykdo-
moji valdžia? Jelcino lūpmis
Kremlius pasmerkė Rusijos
aukščiausiojo įstatymų leidimo
organo nutarimą į pareiškė
esąs pasirošęs patenkinti visas
Lietuvos valdžios pretenzijas.
Nuostabus nusistatymas. Juk
valstybės parlamentas niekad
neratifikuos sutarties dėl sienos
nustatymo. Apie tai jis daug
kartų prezidentą perspėjo. Taigi
sutaris niekad neįsigalios. Ko-
dėl gi reikia ją pasirašyti?"
("Pravda", 1997 m. spalio 7 d.).

Rusijos parlamentas turėtų
prisiminti, kad Klaipėdos mies-
tas ir kraštas tarpkario metais
priklausė Lietuvai. Nepaisyda-
mas parlamento samprotavimų,
prez. B. Jelcinas sienos sutartį
su Lietuva pasirašė.

Prisimintas Klimaitis

Oksfordo universiteto žur-
nalas "Holocaust and Genocide
Studies" š.m. antroje laidoje iš-
spausdino Sauliaus Sužiedėlio
Andrew Ezergailo knygos "The
Holocaust in Latvia 1941-1945"
recenziją. Recenzentas pastabo-
se rašo:

"Tartum centre prasidedan-
čios bangos mažos klaidos yra
didesnių iškraipymų priežastis.
Remdamasis blogai suprastu
vokišku dokumentu Raul Hil-
berg knygoje 'The Destruction
of the European Jews', klaidin-
gai nurodo kažkokį Klimaitį
(tikrumoje Joną Klimaitį) kaip
1941 m. birželio sukilimo 'lietu-
vių sukilėlių vadovą'. Greičiau-
siai pagal tai Sol Littman kny-
goje 'War Criminal on Trial: the
Rauca Case' iškėlė Klimaitį
ligi priešsietiškos provizori-
nės sukilėlių valdžios galvos, o
du žurnalistai apibūdino jį kaip
Lietuvos 'tautinį didvyrį' (Frank-
kel and Kux: Recalling the
Dark Past of Lithuanian Nation-
alism'). Tikrumoje Klimaitis,
kuris 1941 metų priešsietiniam
sukilime atliko tik nežymų
vaidmenį, yra ir lietuvių daugu-
mai nežinomas, buvo nereikš-
mingas žurnalistas ir žudikas,
kurio vengė netgi naciams sim-
patizuojantis lietuvių elemen-
tas. Leonard Dinnerstein savo
giriamoje knygoje 'America and
the Survivors of the Holocaust'

KRAŽIAI

pakartoja tvirtinimą, kad dau-
guma baltiečių DP (išvietintų
asmenų) buvo nacių partijos na-
riai. Šis kaltinimas, kurio pradi-
ninkai buvo Vokietijos pareigū-
nai, bandantieji įtikinti Ameri-
kos autoritetus, kad jie neper-
leistų baltiečiams DP vokiečių
butų ir jį nekritiškai perduoda
Edward N. Peterson knygoje
'The American Occupation of
Germany: Retreat to Victory'.
Aišku, baltiečiai kaip taisyklė,
negalėjo būti nacių partijos na-
riai".

Klimaitis, kaip žydų žudy-
nių organizatorius, yra paminė-
tas "Encyklopedia Judeica", at-
siminimų literatūroje ir kai ku-
riose studijose. Nors jo "veikla"
buvo gerai žinoma, sovietai jo
neieškojo. V. Žeimantas knygo-
je "Teisingumas reikalauja" su-
gebėjo surasti tokį "karo nusi-
kaltėlių" kaip vysk. V. Brizgys,
tačiau Klimaičio nepastebėjo.
Greičiausiai sovietai taip darė
todėl, kad jis buvo jiems nau-
dingas. Klimaitis mirė 1988 m.
Hamburge.

Lietuviškos mokyklos

Šiais mokslo metais Vil-
niaus apskrities administracija
su pavienių asmenų pagalba
įsteigė Vilniaus ir Šalčininkų ra-
jonuose keliolika mokyklų su
lietuvių dėstomąja kalba. Tai
padaryta, kad vaikų tėvai galėtų
pasinaudoti pasirinkimo teise.
Ligi šiol daugelyje šių rajonų
vietovių buvo ir dar dabar yra
vien tik lenkiškos bei rusiškos
mokyklos. Tokia apskrities ad-
ministracijos veikla nepatinka
Lietuvos lenkų sąjungos veikė-
jams. Šios sąjungos oficiozas
"Nasza Gazeta" š.m. spalio 1 d.
laidoje rašo:

"Ne paslaptis, kad besiar-
tiant naujiems mokslo metams
daliai tėvų reikėjo išspręsti klau-
simą: lenkiška ar lietuviška mo-
kykla. Galvodama apie tokius
tėvus, redakcija nusprendė juos
pasielkti, nes jie, norėdami savo
vaikus padaryti 'laimingais', pa-
siuntė juos į lietuviškas mokyk-
las. Vaikuose tai sukėlė didelę
įtampą, apsupinko mokslo me-
džiagos įsisavinimą ir netgi kras-
tutiniams atvejais pasiuntimo į
bendrabučius atsilikėlius (...)

Yra tėvų, kurie pasiūdė
vaikus į mokyklas su svetim-
dėstomąja kalba, anksčiau rusų
dabar lietuvių, tiesiog juos
skriaudžia. (...) Ponia direktorė
Janina Busko primena, kad ne
per atkakliai atkalbinėjo tėvus
pakeisti savo sprendimą".

Atrodo, kad kai kur Lietu-
voje, norint pasiųsti vaikus į
mokyklą su valstybine kalba, dėl
grasinių atsilikėlių bendrabu-
čių, "Nasza Gazeta" redakto-
rių vizitų ir ne per atkaklių at-
kalbinėjimų, – reikia turėti daug
piliетinės drąsos. J.B.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

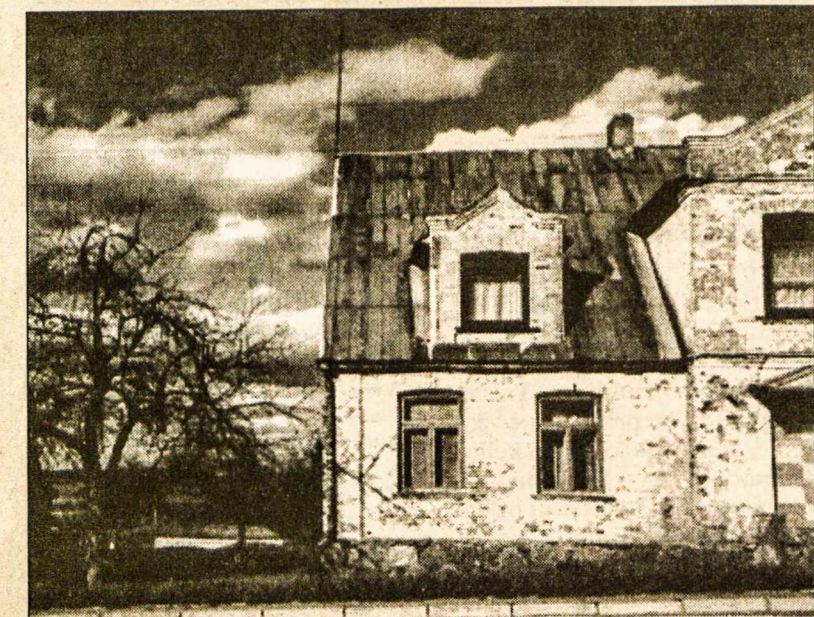
1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių Namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos
kainos. Gaunami kontakto lėšiai
(contact lenses).

Sovietmečiu apgriuvisi Kražių parapijos klebonija, reikalinga kapitalinio remonto

IŠ GYDYTOJO UŽRAŠŲ

Susitikom vėlei

Priedas prie straipsnio "Oi tai dūmas, tai gardumas..."

Vienas epizodas iš gydytojo praktikos

Med. dr. LEONARDAS POVILIŪNAS, Vilnius

Vėlyva popietė. Ligoninėje darbas pasibaigė. Gydytojų kambarys ištuštėjo. Lieku dirbti, nes šiandien budžiu. Pavalius pietus gera truputį atsidusti patogioje kėdėje, klausantis radijo, bet neilgam. Telefono skambutis, kviečia į apačią. Atvežė ligonį.

Priimamajame ant neštuvų išsekęs, išblyškęs apie 50 metų vyras. Atpažįstu. Tai akmenis anglies sandėlio vairuotojas. Prieš 17 metų, kai dar į mūsų namą nebuvo įvestos gamtinės dujos, šildymui buvo naudojamos akmenis anglis. Vasarą reikėjo privežti anglių žiemai. Gyvenom nuo gatvės per 40 metrų ant kalno. Vairuotojas, privažiavęs gatvėje į mūsų namą vedantį keliuką, rusiškai sakė: "I kalną nevešiu, anglis išversiu čia."

Reiškia man tas sunkvežimiu atvežtas keturias tonas anglių 40 metrų iki mūsų namo į sandėlį reikia sunėšioti kibirais. Bandom prašyti, kad užvežtų.

– Ne, negaliu.

Vairuotojas vėl užsirikio, nors prieš 3 ar 4 minutes jis surūkė cigaretę. Prieš tai anglių sandėlyje, kol buldozeris į kėbulą pylė anglis, jis irgi rūkė, tik sėdėdamas ant suoliuko per 15 metrų nuo anglių sandėlio, nes teritorijoje, kur kraunamos anglys, rūkyti uždrausta. Važiavimo metu taipogi rūkė. Man susidarė įspūdis, kad jis rūko be pertraukos, nes per tą mūsų bendravimo valandą jis surūkė mažiausiai tris cigaretes.

Prašau toliau, bet žinau, kad sauso niekas neklauso, tai dedu prieš jį rublį.

– Ne, negaliu, – purto galvą vairuotojas, žiūrėdamas į rublį, lyg tas rublis būtų visai bevertis. Man neišvengiamai reikia užvežti anglis, tai dedu prieš jį antrą rublį.

– Man stabdžiai blogi. Kaip aš nuo kalno nusileisiu? – sako jis, kiek pagaviojęs, neišimdamas iš lūpų cigaretės. Matau, kad vairuotojas lyg suabejojo, tad bandau "kalni geležį, kol karšta", kalbu toliau, o svarbiausia, dedu prieš vairuotoją trečią rublį.

Jis staigiai judesiu išspjauna baigiamą rūkyti cigaretę.

– Pabandyti, – sako jis ir užtrenkęs kabinos dureles, įjungia variklį. Mašina burzgėdama, uždama, leidama tamsius dūmus, pamažu judėdama privažiuoja prie mūsų sandėlio durų. Anglys išpilamos.

Pasirodo, stabdžiai ir mašina veikia gerai, kai duosi, tai ir važiuosi, nors mokant kasoje už anglis buvo kartu apmokėta ir už jų atvežimą į namus.

Kitą dieną istorija kartojasi. Aš vėl anglių sandėlyje. Mat apkūrenimui žiemai mūsų name reikia mažiausiai 8 tonų anglių. Vėl tas pats rusas vairuotojas sėdi ant suoliuko ir vėl rūko. Laukia, kol į sunkvežimį pripilis anglių, po to važiuojam. Jis visą laiką, net kalbėdamas neišima cigaretes iš burnos.

– Tik rūkai, o "samanės" neparagauji? – bandau klausti, atsargiai, kad jo nesupykinčiau, nes prisimenu, kaip vakar sunkiai prikalbinau važiuoti į kalną.

– O kas jo neragauja, višta ir ta geria.

– Daug rūkai.

– O ką, negerai, kad rūkau?

– Gydytojai sako, kad tai kenksminga, kad rūkymas sukelia plaučių, o alkoholio vartojimas – skrandžio vėžį.

– Gydytojai sako... – pakartoja jis paniekiamai.

– O kodėl jie patys rūko ir geria? Jei nerūkoti ir negerti, tai kam tada gyventi? Jie taip privalo sakyti. Jiems už tai moka algą. Ir apskritai ar verta klausyti, ką sako gydytojai?

Štai jau ir keliukas į kalną. Iš anksto dedu prieš vairuotoją 3 rublius. Jis pažūri ir pinigų nieko nesakydamas, neišimdamas cigaretes iš burnos įjungia pirmą bėgį, ir mes lengvai privažiuojam prie sandėlio. Išlipa anglis. Visą laiką cigaretę jo dantyse. Bijau, kad neužkrėstų žarijos anglių. Bet ne, jis kabinėje ir greit dar neuždarytais po anglių išpylimo kėbulą šonais, nuvažiuoja žemyn.

Tai gi šitas rūkiorius ir "samanės" mėgėjas guli prieš mane. Ar jis mane prisimena? Tik-

riausiai, bet vaidina lyg pirmą kartą mane matytų, tad ir aš elgiuosi lyg jo nepažinodamas.

– Rūkantis?

– Taip.

– Kiek metų rūkai?

– O daug. Nebepersimenu net kiek (trisdešimt, jei ne daugiau, nes ir prieš kariuomenę rūkiau).

– Po kiek cigarečių per dieną?

– Pokelį, t.y. dvidešimt ir daugiau.

– O alkoholinius gėrimus vartojai?

– Savaime aišku.

– Žinoma, ne kasdien, nes aš dieną prie vairo. Tai nedarbo dienom, šventim. Na, paprastai per savaitę kartą.

– Po daug?

– Ne po daug, po puslitrį, retai daugiau.

Apžiūriu ligonį. Jis labai liesas.

– Kiek svorio netekęs?

– 11-a kilogramų.

– Per kiek laiko?

– Per paskutinius dvejus metus.

– Kokie negalavimai?

– Kosčiu, nebegalet gerti degtinės. Kai išgeriu, labai raizgo pilvą.

– Į polikliniką nesikreipė?

– O kaip gi?

– Aš nuolat kreipiuosi į polikliniką.

– Man buvo nustatę skrandžio opą, guldė į ligoninę, norėjo operuoti. Aš atsisakiau. Beveik kasmet sergu gripu. Pas mane nuolatiniai bronchitai. Kartą nustatė plaučių uždegimą. Davė vaistų, liepė nerūkyti ir nevertoti "naminės". Degtinės gerti negaliu, kai išgeriu, skauda pilvą, tai dabar retai vartuju, bet kaipgi aš nerūkyčiau! Kai nerūkau, man visai blogai. Tai ko aš pas juos eisiu? Jie vėl savo giesmelę giedos – nerūkyti. O nerūkyti aš negaliu.

Supratau, kad ligonis jau yra nikotino vergas. Jo organizme išsidirbo pastovus rūkymo refleksas, nikotino poreikis.

Toliau apžiūriu ligonį. Periferinės limfinės liaukos neapčiuopiamos. Kairėje plaučių pusėje viršutinėje dalyje kvėpavimas negirdimas. Kitose plaučių dalyse girdimi pavieniai karkaliukai. Vakarašis nei iš šio, nei iš to temperatūra pakyla iki 37,3-37,5°C. C pabūna keletą dienų, vėliau be jokio gydymo nukrenta iki normalios. Po to vėl prie priekasčių pakyla. Pilvas minkštas, bet skausmas po duobute. Kepenys padidėjusios skauda. Apatinės galūnės nežymiai paburkusios.

– Skreplių yra?

– Taip.

– Kokia skreplių spalva, daug jų?

– Gelsvi, kartais su krauju lašelais. Jų ne per daugiausia, bet spūvis susidarytų geras. Jei kam į akis, tai gal nematytų pora minučių!

Pagal ligonio suteiktas apie save žinias, ir pagal klinikinį vaizdą ligonis serga išplitusiu plaučių vėžiu su metastazėmis į kepenis, skrandžio opą. Guldomas į ligoninę ištyrimui.

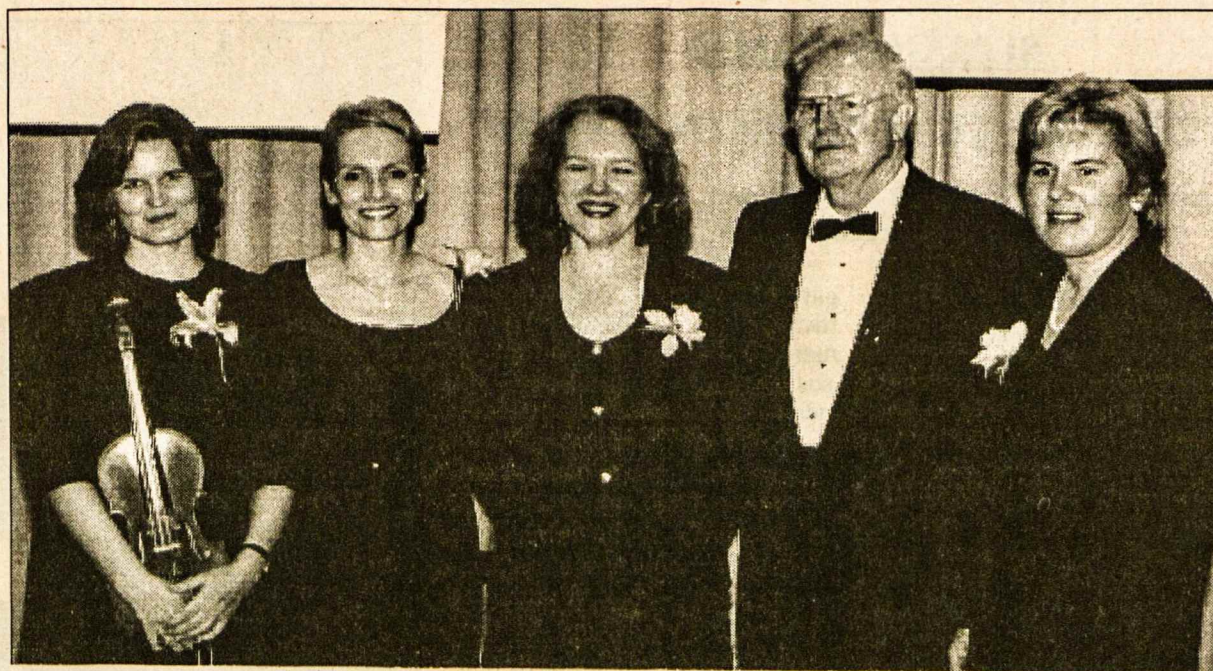
Skiriu padaryti kraujo, šlapimo, skreplių tyrimus, kepenų echoskopiją. Nuo skrandžio fibrogastroskopijos (nuo liaudyje vadinamo japoniško vėžio) ligonis atsisako, tad skiriu skrandžio rentgenoskopiją ir plaučių rentgenogramas.

Po plaučių peršvietimo rentgenogramoje matyti kairiojo plaučio audinio dalinis sublūškimas, ir jo navikas. O po skrandžio rentgenoskopijos skrandyje – opa. Kraujo tyrimas rodo antrinę mažakraujystę. Kitą dieną citologinio tyrimo metu skrepliuose rastos vėžinės ląstelės.

Po poros dienų ligonis pilnai išstirtas, diagnozė patvirtinta. Sustiprinamas įvairių kraujo pakaitalų perpylimas, tačiau radus kepenyse metastazes, radikalus gydymas negalimas, tad išrašomas simptominiams, pagal gyvenamą vietą, gydymui.

Vėliau, rodė, po 3-jų mėnesių sužinota, kad ligonis mirė.

Taip baigėsi susitikimas su rūkioriumi, kuris per 30 metų su viršum rūkė ne mažiau 20 cigarečių per dieną. Progai pasitaikius, vartojai ir alkoholinius gėrimus. Nuo rūkymo susirgo plaučių vėžiu, kartu sirgo skrandžio opa, o mirė nuo plaučių vėžio, turėdamas 50 metų.

Poeto HENRIKO NAGIO mirties metinių minėjimas įvyko Mississaugos, Ont. mieste, Anapilio salėje 1997 m. spalio 19 d. Nuotraukoje programos atlikėjai. Iš kairės: smuikininkė AUDRA ŠARPYTĖ, pianistė LEOKADIJA KANOVICIENĖ, skaitovai RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ, VINCAS PIEČAITIS (programos vadovas) ir RASA LUKOŠEVIČIŪTĖ-KURIENĖ. Nuotr. A. Jonaičio

Iš išeivio užrašų

Sudužęs džiaugsmas

**ČESLOVAS VALDAS
OBCARSKAS**

Romualdo Žvaigždžiaus gyvenimas niekada nebuvo rožėmis nuklotas, bet ypatingai jis pasunkėjo atvykus jam į Angliją. Čia jis nuolat skendėjo vienatvės jūroje, ir visos jo gyvenimo dienos buvo rūšios, tamsios. Ypač jam nesisekė meilės srityje. Atvykęs Britų salyną vos septyniolikos metų jis čia išgyveno daugiau kaip dvidešimt vienerius metus ir dvejus metus Kanadoj, ir visą laiką vienišas, nykus. Užtat atvykęs Londoną, būdamas jau keturiasdešimt vienerių metų ir viengūnis, gavęs darbą vienoje pašto įstaigoje, tikėjosi čia dar kartą ieškoti laimės ir džiaugsmo šioje pasaulio sostinėje.

Turėdamas laisvą dieną, vieną šeštadienio popietę jis užsuko į šveicarų barą, esantį pačiame Londono centre. Nusipirkęs didelį šveicarišką alaus stiklą, jis atsėdėjo tamsiame kampe ant ilgo suolo, prie stalo, kuris irgi buvo tokio pat ilgumo, kaip ir tas suolas, ant kurio dabar sėdėjo Žvaigždžius – tylus ir vienišas. Kelios žvakės, pastatytos ant sunkių metalo rutulių, spinkėjo ant stalo, nuo kurių varvėjo baltas ir sukrešęs vaškas. Protarpiais praeidavo padavėja, nešdama sunkius alaus bokalus keliems vyrams, kurie taip pat sėdėjo prie ilgų stalų, apšviestų vaškinėmis žvakėmis.

Kadangi šis baras buvo po žemę ir neturėjo jokių langų, tai, išskyrus jau minėtą žvakių šviesą, atrodė gan tamsus, juodoje šešėliuose paskendęs. Žvaigždžius sėdėjo netoli baro durų, vedančių į ilgą ir tamsų koridorių, kuriuo retkarčiais vis įslinkdavo nauji klientai, pro jį praeidami.

Žengdamas laiptais, pro duris įėjo jaunas vyras, šviesiais plaukais ir pusiau apvaliu veidu. Jo akys buvo mėlynos. Jis šypsodamasis pažvelgė į Žvaigždžių ir, tartum atsiprašydamas, tartum lyg ko gėdydamasis, nedrasiai atsėdėjo šalia jo. Žvaigždžius, pažvelgęs į jį, tuoj pastebėjo, kad jis galėjo būti vos dvidešimt ketverių arba daugiausia dvidešimt penkerių metų amžiaus.

– Iš kur Jūs esate, – paklausė Žvaigždžių ateivis labai taisyklinga anglų kalba, nors Žvaigždžius tuojau pat suvokė, kad šis jaunas vyras bus greičiausia vokiečių arba šveicaras.

– Iš Montrealio, – nesvy-

ruodamas atsakė jam Žvaigždžius.

– Ak, taip; tai reiškia Jūs esate kanadietis.

– Taip. Aš esu prancūzas kanadietis, – vėl prabilo į jį Žvaigždžius.

– O aš atvykau iš Plymouth. Gyvenu Afrikoj ir dirbu vienoje firmoje, Nigerijos valstybėje.

– Jūs anglas? – vėl paklausė jį Žvaigždžius.

– Taip, esu anglas.

Toliau iškalbėjęs, Žvaigždžius aiškiai pajuto, kad šio vyro angliskas akcentas daug kur sušlubuodavo, ir, be jokios abejonės, jis negalėjo būti anglas, kaip lygiai ir Žvaigždžius gerai žinojo, kad jis yra lietuvis, o ne kanadietis. Šis jaunas vyras atrodė Žvaigždžiui jau labai daug išgėres, nes vedant tolimesnį pokalbį jis dažnai užsūnūdavo, panarinęs galvą ant savo krūtinės. Bet veikiai vėl atsibūdavo ir vėl atrodėdavo sąmoningas ir net žvalus. Žvaigždžiui nelengva buvo suvokti, ar šis ateivis iš tiesų bus jau per daug nugėres, ar tik toks atrodyti nori, arba bus ir kažkokius narkotikus vartojęs.

Prie jų priejo ta pati padavėja, kai jis čia įžengė į šį požeminį barą. Ji buvo gana žemo ūgio, bet neapsakomai graži ir daili, aukso spalvos plaukais ir mėlynom, kaip žibuoklės, akim.

– Dar du stiklus alaus, – tarė jai šis vyras vokiečių kalba. Padavėja netrukus atnešė du didelius bokalus geltono alaus, padėdama juos ant stalo, šalia baltu vašku varvančios žvakės.

– Viskas sumokėta, – tarė jam šviesiaplaukis ateivis, kai Žvaigždžius ruošėsi įteikti padavėjai pinigų. Bet Žvaigždžius nenorėjo su tuo sutikti ir pats sumokėjo už alų, nors padavėja stengėsi jį įtikinti, kad jau viskas sumokėta.

Šalia jo sėdįs vyras vėl ėmė snausti, ir Žvaigždžiui atrodė, kad jis yra taip nusigėres, jog vargu ar bepajėgs ant kojų atsistoti ir barą laiku palikti. Tačiau ūmai jis pakilo, žvalus ir tiesus, ir kol Žvaigždžius nespėjo nė gerai apsižvalgyti, jo jau čia nebuvo – buvo dingęs iš požeminio baro. Vien tik dar pusiau neišgertas alaus stiklas stovėjo paliktas šalia Žvaigždžiaus, prie vašku varvančios žvakės.

Žvaigždžius išgėrė dar keletą bokalų šveicariško alaus ir apsaivėgęs išėjo koridoriaus laiptais laukan. Eidamas Londono gatvėmis, jis galėjosi, kodėl neprabilo į tą nepažįstamą ateivį vokiškai ir neparodė jam dau-

giau nuosirdumo bei draugiškumo. Kadangi Žvaigždžius buvo įpratęs nepasitikėti nepažįstamais žmonėmis (jis jau keletą kartų, būdamas girtas, buvo sumuštas kanadiečių ir anglų Kanadoj ir Anglijoj), tai ir šį sykį jis tuo šviesiaplaukiu vyru nepasitikėjo, nors jis jam ir norėjo sumokėti už alaus stiklą. Vakarė jis grįžo namo ir, kritęs į lovą, užmigo, o sekantį rytą vėl ėjo į darbą. Ir vėl jo gyvenimas buvo nykus, vienišas, kaip ir per pastaruosius dvidešimt trejus metus. Tačiau nedarbo valandomis jis ėmė vis dažniau ir dažniau lankyti tą požeminį šveicarų barą, esantį Londono centre. Ir ėjo jis į šią aludę ne dėl to, kad gautų šveicariško alaus, o vien dėl to, kad galėtų vėl pamatyti tą gražią padavėją auksiniais plaukais ir mėlynom, kaip jūros vanduo, akimis su švelnia šypsena veide.

Taip praėjo keli mėnesiai, ir Žvaigždžius vis lankydavo šią aludę, nors joje kalbėdavo tik angliškai arba prancūziškai. Paklaustas šalia jo sėdinčių žmonių, kurios tautybės jis esąs, Žvaigždžius nė nemirkėdamas jiems atsakydavo esąs prancūzas kanadietis iš Montrealio. Taip sakėdavo jiems Žvaigždžius ne dėl melo, bet kad išvengtų pašaipos ir pajaukos, nes jis jau gerai pažinojo vakariečių psichologiją. Jei sakys esąs iš Lietuvos, būsi apšauktas rusu, kaip ne sykį Žvaigždžius jau buvo taip pavadintas. Maža to, kai gyvendamas Liverpuly pasakė svetimiems esąs lietuvis, rytojaus dieną ant savo kambario durų rado užrašą: "Russian Pigity" (rusiška kiulė). Nuo to laiko Žvaigždžius jau nesiskelbė svetimauciūms esąs kilęs iš Lietuvos. Ir dabar, sėdėdamas šveicarų aludėje, laikė save prancūzu kanadiečiu, apsuptas įvairių svetimaucių.

Vieną vakarą, kai jis taip sėdėjo ant ilgo suolo prie vašku varvančios žvakės šveicarų aludėje, vėl jis prakalbino mažąją auksaplaukę padavėją, užsisakdamas alaus stiklą. Kai ji atnešė alų, jis ją staiga prakalbino vokiškai:

– Wie geht es Ihnen?

– Danke schoen, sehr gut, – atsakė mažąją mėlynakę padavėją ir nusišypsavo.

Žvaigždžius, išgėres alaus bokalą, jautėsi gana apsaivėgęs ir, praėdamas pro žmones, dar prabilo į savo geltonplaukę padavėją:

– Ich moechte noch ein "Lager".

– Ein GROSS?

– Taip, – tarė jai Žvaigždžius, – ir vėl sugrįžo į savo ankstyvesnę vietą, prie žvakės nušviesto stalo. Sumokėjęs savo padavėjai už alų (visuomet mokėdavo daugiau negu reikėjo) ir išgėręs paskutinį stiklą, svirduliuodamas išėjo iš aludės ir požeminiu traukiniu grįžo namo.

Jau kuris laikas, Romualdo Žvaigždžiaus gyvenimas rieda keista ir nesuprantama linkme. Kur jis bebūtų – įstaigoj ar jos valgykloje, vaikštinėję Londono gatvėmis arba vienišas būtu savo kambary ir išlėtųsi lovoj, – vis neramus, o jo jausmai – tarsi lūžtančios jūros bangos. Jis vis negali pamiršti tos mažos mė-

Lietuvos solistai koncertavo "Draugui"

Čikagiečiai buvo sužavėti jaunų muzikų – Cicėnaitės, Vyšniausko, Kuprytės atlikta lietuviška ir tarptautine programa. Jie koncertavo ir kituose lietuvių telkiniuose Amerikoje ir Kanadoje

**ALDONA ŠMULKŠTIENĖ,
Čikaga**

Mūsų miela, kasdieninį svečių "Draugą" remiamie įvairiais būdais: dalyvaudami jo metiniame pokylyje, tapdami jo fondo nariais bei lankydami jo koncertus, kurių paskutinytis "Kur giria žaliuoja" buvo itin mielas ir paliko šiltus prisiminimus.

"Draugo" valdybos ir renginių komiteto pirm. Marijos Remienės iniciatyva šiam koncertui 1997. X. 5 Jaunimo centre, Čikagoje, ir eilei koncertų kitose JAV ir Kanados vietovėse buvo pakviesti jau ne pirmą kartą Čikagoje besilankantys ir labai mėgstami solistai Aušra Cicėnaitė iš Kauno muzikinio teatro, Vaidas Vyšniauskas (iš Kauno ir Vilniaus) ir akompaniatorė Eugenija Kuprytė iš Vilniaus.

Jie jau dainavo "Draugui" spalio 4 d. Lietuvių dailės muziejuje Lemonte, spalio 5 – Jaunimo centre, spalio 12 – Los Angeles, spalio 18 – Klivlande, spalio 19 – Detroito, lapkričio 5 – St. Peterburge. Jie koncertavo ir Kanadoje – Hamiltone, Toronte, Montrealyje.

Koncertas buvo dviejų dalyų. Pirmojoje dalyje buvo atlikę lietuvių kompozitorius – P. V. Sarpaliaus, A. Kačanausko, G. Gudauskienės, P. Oleko, K. V. Banaičio, B. Dvariono, J. Strolis, J. Tallat-Kelpšos. Antrojoje dalyje buvo operėčių ištraukos, kurios klausytojus tiesiog užkūrė. E. Kuprytė puikiai paskambino R. Schumann'o "Fantastines pjeses".

Pirmiausia pažymėtinas nepaprastai šiltas ryšys tarp scenoje dainuojančių jaunų menininkų ir įvairaus amžiaus žiūrovų. Plojama buvo labai ir iš visos salės skambėjo balsai, prašantys kartoti.

Abu solistai jautėsi scenoje igudusiai, laisvai. Ypač dėmesį patraukė Aušros Cicėnaitės grakštūs rankų judesiai, kurie pynėsi su daina ir lyg ją papildė ir pratęsė. Atrodė, lyg daina plaukia, skrenda, tų rankų judesių palydėta.

Solistai iš Lietuvos Toronto Prisikėlimo parapijos scenoje 1997 m. spalio 26 d. Iš kairės: pianistė-akompaniatorė EUGENIJA KUPRYTĖ, sopranas AUŠRA CICĖNAITĖ ir tenoras VAIDAS VYŠNIAUSKAS. Nuotr. V. Kulnio

lynakės padavėjos su aukso plaukais. Ji jo mąstysenoj, širdy ir jausmuos. Jaučia, kad jo gyvenimas rieda pakalnėn ir vokiečiai sudu. Vieną vakarą vėl užsuko į šveicarų barą ir, išvydęs savo išsvajotąją padavėją, prašė stiklo alaus. Žvaigždžių tą vakarą kankino neapsakoma depresija ir liūdesys, ir kai šviesiaplaukę padavėją priejo prie jo, jis vos teistarė:

– One more "Lager", please, – šį sykį jau anglų kalba, ne vokiečių.

Atnešusi stiklą, ji padėjo jį ant stalo ir ėmė degti aukštas vaško žvakes, įsmeigtas į sunkius metalo rutulius. Tačiau Žvaigždžius nepratarė nė žodžio. Vėliau prie jo priejo kelios vokiekaitės, su kuriomis jis šneketavo, bet kai prie jų priejo keli šveicarai, tariausi jų kavalieriai, jis daugiau nekalbėjo ir sėdėjo vienišas kampe ant ilgo suolo niūrus ir nuliūdęs. Tik kai pro šalį praėjo jo išsvajotoji

Buvo įdomu stebėti ir jaunąją akompaniatorę Eugeniją Kuprytę, kuri akompaniuodama išgyveno į kūrinių dalyvavo jo atlikime visa savo siela.

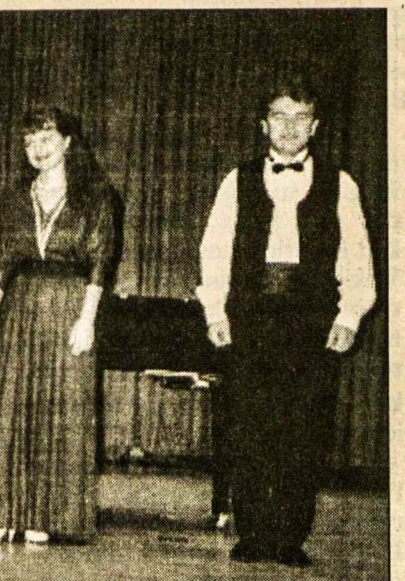
Aušra Cicėnaitė yra sopranas, Kauno muzikinio teatro solistė. 1988 m. ji baigė Lietuvos valst. muzikos akademijos dainavimo klasę. Nuo 1990 m. dainuoja pagrindinius vaidmenis operose ir operetėse. Yra paruošusi ir atlikusi 15 skirtingų vaidmenų. Be to, ji yra koncertavusi Švedijoje, Kanadoje ir JAV.

Vaidas Vyšniauskas yra tenoras, prof. V. Noreikos mokinys, Lietuvos muz. akademijos magistras. Koncertuose pradėjo dainuoti 1991, o operos solisto karjerą pradėjo 1994 m., debiutuodamas Vilniaus operoje, atlikdamas Gastono vaidmenį G. Verdi "Traviatoje". Čikagoje sol. V. Vyšniauskas jau trejetą kartų talkino Čikagos lietuvių operai.

Eugenija Kuprytė yra ne tik akompaniatorė, bet ir pianistė. 1993 m. ji baigė M. K. Čiurlionio menų gimnaziją, 1995 m. tapo J. Gruodžio pianistų-koncertmeisterių konkurso laureate. Ji tobulinosi ir tarptautiniuose meistriskumo kursuose Šveicarijoje pas prof. R. Buchbinder. 1996 m. dalyvavo tarptautiniuose meistriskumo kursuose Austrijoje, 1996 m. gruodžio 18 d. buvo surengtas jos piano recitalis, kur ji buvo labai gerai įvertinta.

Nenuostabu, kad jie Čikagoje buvo labai šiltai sutikti. Po koncerto klausytojai nenorėjo jų nuo scenos paleisti, plojo ir plojo, kol jie dar padainavo: A. Cicėnaitė – solo "Trambolina, Trambolėta", o V. Vyšniauskas "O sole mio".

Po M. Remienės žodžio, gėlių įteikimo ir fotografavimosi scenoje kartu su "Draugo" valdyba ir kt. veikėjais bei solistais, solistai ir pianistė susitiko su jų gerbėjais J.C. kavinėje, kur buvo pavaišinti ir galėjo pasikalbėti su senais pažįstamais.

Solistai iš Lietuvos Toronto Prisikėlimo parapijos scenoje 1997 m. spalio 26 d. Iš kairės: pianistė-akompaniatorė EUGENIJA KUPRYTĖ, sopranas AUŠRA CICĖNAITĖ ir tenoras VAIDAS VYŠNIAUSKAS. Nuotr. V. Kulnio

mergaitė, jis dar kartą užsisakė stiklą alaus. Kai jis jai padavė gražą, ji nusišypsavo tokiu dangišku grožiu, kurio Žvaigždžius niekada nepamirš! Daugiau jis tą vakarą su ja nė vienu žodžiu nepasidalino. Užsukęs sekančią savaitę į tą pačią aludę, jis sužinojo, kad jo auksaplaukę mėlynakę grįžo Vokietijon.

Po kelių dienų Žvaigždžius jau buvo psichiatrinė ligoninė, praradęs ne tik savo išsvajotąją auksaplaukę iš Bavarijos, bet ir savo sveikatą, ir darbą, ir dar kažką daugiau, ką skaitytojai būtų sunku suprasti bei įsivaizduoti. Tai paslaptis, ir ją tik vienas Dievas težino.

Londonas, Anglija, 1970

• Kai turėsi apsispręsti, pasiklausk patarimų pareigos, o ne aistros. Kas tik gera pasaulyje padaryta, atlikta klausant pareigos balso, o kiek yra blogio, – tai savi-meilės vaisiai. (J. B. Lacordaire)

Canados Lietuvių ir Lietuvos Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

<

“Nemarus mirtingasis” anglų kalba

STEPHEN E. WILLIAMS, ED. D., D'Youville College, Buffalo, N.Y.

“Undying Mortal” (Nemarus mirtingasis) yra vieno iš labiausiai gerbiamų Lietuvos piliečių bei dvasininkų biografija. Šis asmens gyvenimo aprašymas pasieks savo paskirtį, jei skaitytojas, perskaitęs šią knygą, suvoks ne tik vieno žmogaus didžiulę auką bei žygdarbius sėkmingai išlaikyti tikėjimą, bet ir pajus tautos kovą išlaikyti savo kultūrą bei dvasinę tapatybę priešpaudos aplinkoje, nesuaprantamoje tų, kurie užaugo demokratinėje Vakarų krašte, pvz. Jungtinės Amerikos Valstybės.

Prelatas Pranas Gaida, S. T. D., aprašo arkivyskupo Teofilijaus Matulionio gyvenimą, pradėdamas trumpais, jei ne epizodiškais, suglaustais įvykiais, atpasakodamas jo ankstyvąją patirtį Kudoriškio k., vėliau Purviniškyje.

Anksti Teofilijus Matulionis numatė, kad jo gyvenimas bus paskirtas Dievo ir žmonių tarnybai. Po trumpų apsisprendimo kovų seminarijoje Teofilijus priėmė kunigystės šventimus 1899 m. kovo 27 d. Ta data iš tikrųjų pradeda jo gyvenimo kroniką. Nors jo ankstyvoji kunigystė atrodo lyg nebuvo ypatinga, bet ji tapo paruošiamąja pakopa į gyvenimą, kur iššauka sekė iššauka, laikas nuo laiko išbandymą jo tikėjimą.

Ši biografija aprašo pažymėtus laikus nuo XIX š. pabaigos iki XX š. septintojo dešimtmečio pradžios ir išryškina dar iškalbingesnę apipavidalinimą pasiaukojančio gyvenimo bei ištermės. Tuo būdu rusiškoji revoliucija tampa nuožmiausia scenos uždanga, atverianti šio dvasininko ištiso gyvenimo dramą. Savo roduose toje scenoje Teofilijus pasirodo esąs tikras revoliucionierius, išdrįsęs pastatyti visą savo gyvenimą prieš komunistinių engėjų užmačias.

Autorius pateikia skaityto-

jui nepagražintą pluoštą vargų bei persekiojimų, išskęstą ir negalėtą šio paprasto dvasininko. Tokių nenuaidintų įvaizdžių jėga ir aiškumas yra pakankamas, kad skaitytoją persmelktų nuožmą tikrovę, kurią pergyveno Teofilijus. Skaitytojas negalės atsikratyti sielvartingo įspūdžio, kurį kentėjo Solovkų salose, kur keliai buvo įrengti ant bendro likimo kalinių kūnų bei kaulų. Vien išlikti gyvam jau būtų buvęs nuostabus įvykis. Tačiau, nepaisant trijų įkalinių metų, kunigui Teofilijui pavyko: jis nesvyruodamas tęsė savo pašaukimo įkunijimą.

Autoriaus stilius yra paprastas, tiesus, atviras. Tenka taip pat pagirti vertėjo pajėgumą perduodant šį stilių taip vykusiai. Pats autorius vartoja paprastų žodžių įvaizdžius, kad skaitytoją tiksliai informuotų; panašios paskirties yra ir nespaltotos fotografijos, palydinčios tekstą.

Pasakojimas vyksta tartum asmeninio dienoraščio rėmuose. Autorius išdėsto ryškiuosius įvykius, kurie liudija pažymėtus šio žmogus pasiekimus. Dėmesys smulkmenoms bei faktams yra labiausiai vertintinas, nes tai įgalina autorių pasiekti

užsibrėžtų tikslų. Tikrovės įvykių litanija išryškina priešpaudą, kurią lietuviai turėjo pakęsti sovietinėje valdžioje.

Autorius savo pasakojime neprimaišo pigaus jausmingumo. Vietoj to jis leidžia stangriai tikrovės tiesai išsikristalizuoti ir ją persmelkti skaitytoją. Išskyla šaižūs ir kankinantys tikinčiųjų asmenų išgyvenimai brutaliajoje bei nuožmioje sovietinių pareigūnų valdžios priešpaudoje.

Arkivyskupo ryžtas ir pasišventimas yra aiškiai išreikštas stipria teksto kalba ir išskaitomas jo veido nuotraukų bruožuose. Aukščiausios pakopos žymuo – pakėlimas arkivyskupu – yra kaip tik tinkamas apvaizdavimas šio dvasinio gyvenimo nuopelnų.

“Nemarus mirtingasis” yra ne tik pažymėtinas vieno asmens žygių aprašymas, bet ir atviras langas į neįsivaizduojamus kasdienius vargus bei kentėjimus, kuriuos pergyveno ne tik lietuviai, bet ir kitos tautybės sovietiniuose gniaužtuvuose. Tai didžioji dovana žmogui ir žmonijai – žmogaus dvasios ištikimybės ir ištermingumo simbolis, pašvęstas galutiniam gėriui.

Kas privalėtų skaityti “Nemarus mirtingąjį”? Tikriausiai juo naudosis kiti dvasininkai ir galės pasekti šio žmogaus pergalių pavyzdžiu. Lietuviai ir kitų tautų piliečiai, kurių kultūroje ir dvasinė tapatybė bandė išplėsti bei sutarstyti sovietiniai engėjai, šioje knygoje ras atgavos peno. O šalia jų kiekvienas asmuo, besidomintis ir suprantantis, kas per nuostabus žygdarbis buvo laimėtas įvairių tautų piliečių, taip ilgai pavergtų, negalės išlikti abejingoje nuosalyje, bet taps apšviestas ir pakilintas ta drąsa bei laimėjimu žmonių kaip arkivyskupas Teofilijus Matulionis.

Priešrašas. Dr. Williams yra lietuvių kilmės profesorius. Du kartus jis buvo nuvykęs į Lietuvą į tyrinėti pedagoginės reformos po išsilavinimo iš buvusios Sovietų Sąjungos. Tai vyko ryšium su A.P.P.L.E. draugijos veikla. Dr. Williams yra paskelbęs keletą paskaitų spaudoje, amerikiečių ir tarptautinės konferencijose. Jis planuoja Lietuvoje praleisti daugiau laiko ir toliau tyrinėti, dirbdamas drauge su kitais kolegais universitetė.

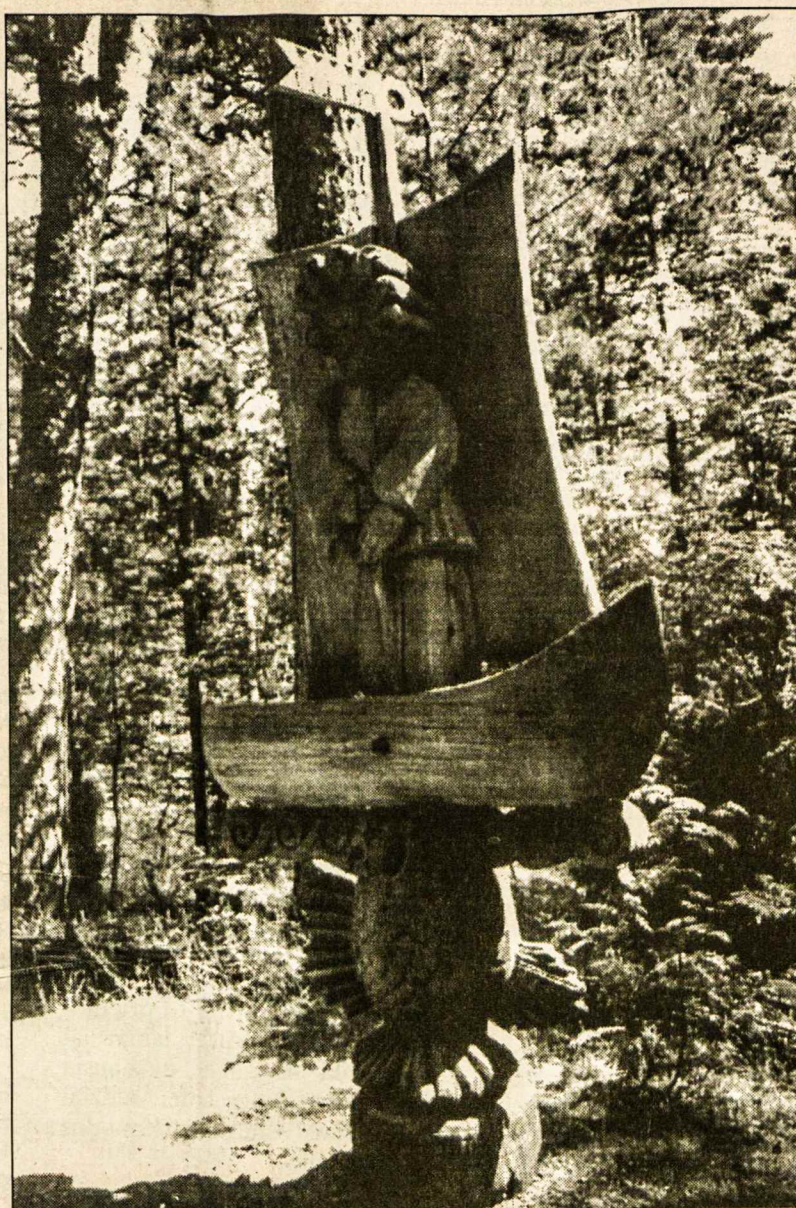
Pranas Gaida, UNDYING MORTAL: Archbishop Teofilijus Matulionis. Shepherd, Prisoner, Martyr. Lights of Homeland, Toronto, Canada, 1997, 176 p.

Dr. Williams recenziją vertė profesorius – **A. Musteikis.**

Atsiųsta paminėti

1997 metų kalendorius “**LITHUANIAN CALENDAR**”, knygos formato, 176 psl. ir viršeliai. Gausiai iliustruotas Toronto Prisiikėlio parapijos ekonominės sekcijos leidinys (XXIV-tas leidimas); paruošė Stasys Prakapas. Tiražas 2000 egz. Kaina nepažymėta.

Viktoras Alekna, NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO SIGNATARAS KUN. ALFONSAS PETRULIS. Leidėjas – “Voruta” (A. Jakšto g. 9, Vilnius). Trakai – Vilnius, 1996 m., 87 psl. Šiame leidinyje aprašomas lietuvių veikėjas kovotojas Vilniaus krašte.

Medžio skulptūra Raganų kalne Lietuvos pajūryje Ntr. R. Jonaitienės

“Lietuva kaip sapnas”

Pirmoji Amerikos knygų paroda Vilniuje sovietmečiu ir joje dalyvavęs rašytojas Algirdas Gustaitis

IGNAS MEDZIUKAS

Rašytojui Algirdui Gustaitiui (Los Angeles) dar 1989 m. susidarė proga apsilankyti Vilniuje, dalyvauti JAV surengtoje amerikiečių knygų jaunimui ir vaikams parodoje. Visa tai jis aprašė knygoje “Lietuva kaip sapnas”.

Atlikęs visus formalumus, rašytojas gavo sovietų vizą ir lėktuvų bilietus per Frankfurtą, Maskvą ir Leningradą į Vilnių, o iš ten per Helsinkį atgal į Los Angeles. Atrodė, kad šią kelionę lėmė jo parašytos jaunimui knygelės “Algis Trakys ir Taksuokas Šleivys”, kurių buvo išspausdintos keturios dalys.

Autorius dienoraštiniai pavaižduoja savo kelionę, atlikdamas įsipareigojimą gyvenamam kraštui su visomis smulkmenomis. Jis apibūdina sutiktus žmones, vietas. Jau pats knygos pavadinimas kelia susidomėjimą. Atrodo, kad autorius, pamatęs Lietuvą po daugelio metų, buvo nustebintas. Stengėsi pamatyti tas vietas, kuriose gyveno ir dirbo, stebėjo žmones, bet buvo jau nematyti nauji veidai.

Apsistojęs Maskvoje viešbutyje, duoda laisvę fantazijai, prisimena Algirdo karius, buvusius netoli Maskvos. Dabar Maskva turi daugiau kaip 8 milijonus gyventojų.

Atvykęs į Vilnių, kuriame gyveno nuo 1939 m. pabaigos iki 1944 m. vasaros, pravažiudamas gatvių jau neatpažino. “Štai ką padarė pusimtis metų!” – samprotuoja jis. Girdėdamas viešbutyje “Lietuva” rusišką muziką, autorius klausia viešbučio direktorių, kodėl negroja liaudies dainų. Direktorių pažadėjo pakeisti.

Amerikos knygų paroda jaunimui ir vaikams įvyko Martyno Mažvydo bibliotekoje. Parodą pradėjo įžanginiu žodžiu bibliotekos vedėjas dr. Vladas Bulavas. Po jo kalbėjo James W. Hutcheson, JAV konsulas spaudai ir kultūrai iš Leningrado. Dideliam nustebimui savo kalbą paskaitė nebloga lietuvių kalba. Kalbėti teko ir autoriui. Po to – spaudos konferencija. Iškilmių dalis rodyta per televiziją. Jam teko garbė, parodą atidarant, perkirpti kaspiną.

Atvežtos iš JAV į Vilnių amerikiečių knygos gražiai išspausdintos. Parodos lankytojams dalinami plakatai su anglišku ir lietuvišku tekstais: “Give us books, give us wings! Duokite mums knygas, duokite mums sparnus!” Tai kultūrinė dovana JAV Informacijos agentūros.

Laikraščių ir radijo atstovai jį kalbina ir prašo pareikšti savo nuomonę bei įspūdžius. Susitikdamas su vilniečiais, jis pastebi, kad čia jau nauja karta, nauji

žmonės, bet lietuvių nuomonės nesikryžiuoja, nesikerta. Visi – puikūs lietuviai, malonūs inteligentai.

Autorius stengiasi pamatyti vietas, kur kadaise gyveno ir darbavosi. Mažvydo bibliotekos vedėjui dr. Bulovui įteikęs savo sudarytus ar paaiškintus žemėlapius.

Lankosi Trakuose. Prisimena 1940 m. vasarą dalyvavęs buvimo kursuose. Ten gavęs pranešimą, kad okupantai uždarė visas veikusias universitete korporacijas. O dabar – margas Lietuvos ruduo. Medžių lapai kaip margaspurniai paukščiai...

Lankosi Kaune, kur tiek daug jaunystės prisiminimų. Laisvės alėja tik pėstiesiems. Nė vieno pažįstamo veido. Paskubomis apžiūri Čiurlionio muziejų, Velnų muziejų, senamiesčio įžymybes.

Vėl atgal į Vilnių, kur autorius laukė susitikimo su Lietuvos rašytojais. Po to kelionė į Lazdijus, kur buvo laukiamas gimnazijos direktoriaus, nes ten palaidotas gimnazijos steigėjas kun. dr. Motiejus Gustaitis, rašytojo giminaitis, iš kurio buvo tikimasi išgirsti atsiminimų. Bet ty atsiminimų nedaug, nes tuo metu dar buvęs mažas vaikas.

Vėl skuba į Vilnių. Lietuvos viešbutyje daug kas norėję susitikti, pasikalbėti su retu svečiu iš tolimos Amerikos, bet laiko nedaug, visur reikia skubėti. Suvalkų Kalvarijoj aplanko tėvų ir motinos brolio gen. leit. Jurgio Kubiliaus kapus. Ir – atgal į Kaliforniją.

Leidinyje įdėti laiškai asmenų, su kuriais autorius buvo susitikęs ir taręsis dėl kun. M. Gustaitio filmo ir muziejiaus. Įdėtas ir pranešimas JAV Informacijos agentūrai apie sėkmingai atliktą įsipareigojimą ir padėkos laiškas Barbarai Bush už pastangas surengti Amerikos knygų parodą vaikams ir jaunimui, tapgi jos atsakymas į autoriaus laišką. Knygos gale – pavardžių, vietovių ir pavadinimų sąrašas bei turinys.

Knygoje yra 59 gana vykusios nuotraukos ir 13 atspaudų bei iliustracijų. Stilius sklandus, kalba taisyklinga, korektūros klaidų beveik nėra. Knygos pradžioje Vilijus Užtupas pateikia pluoštą biografinių žinių apie autorių ir jo parašytas knygas. Gaila, kad ši knyga išėjo gerokai pavėlavus, o ne tuojau po įvykio, kada visi godžiai sekė, kas vyksta dar svetimos kariuomenės okupuotoje Lietuvoje. Bet geriau vėliau negu niekad.

Algirdas Gustaitis, LIETUVA KAI SAPNAS. Pirmoji Amerikos knygų paroda Vilniuje. Išleido Vilniaus Užtupo leidykla (Žirmūnų 104-77, Vilnius), 1997 m., 136 puslapiai. Viršelis dailininko Viktoro Bakšio.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Jerzy Giedroyc. Gudijoje gimęs Paryžiuje leidžiamas lenkų žurnalo “Kultura” redaktorius, tikėjęs Lietuvos prisikėlimu, rėmęs jos politinius bei literatūrinius siekius, gavo Lietuvos pilietybę. Ją jam amžiaus devyniasdešimtmečio proga suteikė Lietuvos prezidentas A. Brazauskas. Tokiam senuko pagerbimui pritaria ir Lietuvos bičiulis poetas Česlovas Miloszas, Nobelio literatūrinės premijos laureatas, pabrėždamas, kad J. Giedroycas niekada neabejojo Stalino imperijos žlugimu.

Čikagos lietuviai birželio 7 d. vakarą Jaunimo centro kavinėje surengė Nijolės Gražulienės pirmosios debiutinės poezijos knygos “Susipynę pasauliai” suktukus. Iš tikrųjų šis poezijos rinkinys turėjo du autorius. Mat poetės N. Gražulienės eilėraščius papildė fotomenininko Algimanto Kezio jų temomis sukurtos meninės nuotraukos. Knyga išleido A. Kezio “Galerija”, o suktukus surengė Čikagos lietuvių kultūros klubas “Baltija”. Poezijos posmus skaičiusiai Aldonai Jurkutei muzikinę palydą parūpinio kanklininkė Daiva Kimytė. Su naujuoju poezijos leidiniu sutikusių dalyvių supažindino žurnalo “Laiskai lietuviams” red. kun. Juozas Vaišnys, SJ. Mat N. Gražulienė yra ir “Laiskų lietuviams” konkursų jau keturguba laureatė. Apie jos poeziją kalbėjo ir jai papildomai meninėse nuotraukose iškojęs fotomenininkas Algimantas Kezys.

Poetą Vladą Šlaitą, mirusį Britanijos Londone 1995 m. gegužės 28 d., bičiuliai ruošiasi perlaidoti Lietuvoje. Jų pranešime rašoma, kad viskuo pasirūpins Lietuvos rašytojų sąjunga, Žemaitkiemio seniūnija Ukmėgės rajone. Perlaidojimui pasirinktos Žemaitkiemio kapinės. Lietuvoje jau yra išleisti du Vlado Šlaito rinkiniai – “Be gimtojo medžio” (1982) ir “Saulė ant saligatvio” (1997). Londone jis buvo palaidotas Šv. Patriko kapinių lietuvių skyriuje. Perlaidojimui renkamos aukos. Jas prašoma siųsti į JAV šiuo adresu: Sofijai Jelionienei, 7209 Whittier Dr., Darien, IL 60561, U.S.A.

Čikagos “Draugas” spalio mėnesio koncertams pasikvietė tris jaunus Kauno muzikinio teatro atstovus – soprana Aušrą Cienaitę, tenorą Vaidotą Vyšniauską ir pianistę Eugeniją Kuprytę. Solistai A. Cienaitė ir V. Vyšniauskas yra Lietuvos muzikos akademijos auklėtiniai. Jie abu turėjo žymius dainavimosi pedagogus: A. Cienaitė – bosą V. Prudnikovą, A. Vyšniauskas – tenorą V. Noreiką. Akompaniatorė ir gastroles įsijungusi pianistė Eugenija Kuprytė yra bosos sol. Vinco Kuprio dukra. Jos tėvas, tremtinio sūnus, dainavimą studijavo Sverdlovsko Uralo konservatorijoje, 1959-68 m. dainavo Sverdlovsko opereje. Jis ten buvo suklasas ir Lietuvos operon Vilniuje parsivežtas 1968 m. Dukra Eugenija, jau gimusi Vilniuje 1975 m., yra baigusi M. K. Čiurlionio meno gimnaziją, fortepijono studijas tęsianti Lietuvos muzikos akademijoje pas prof. O. Steinbergą. Jaunujų dainininkų koncertai, spalio mėnesį pradėti Lemonte ir Čikagoje, buvo tęsiami Los Angeles mieste, Klivlande, Detroite ir Floridos St. Petersburg. Juose skambėjo Lietuvos ir išeivijos lietuvių kompozitorių dainos, tarptautinių operėčių ištraukos ir arijos lietuvių kalba.

Elenos Jonaitienės autobiografinį romaną anglų kalba “Elena's Journey” Melburne išleido “Text Publishing” australų leidykla 3.000 egzempliorių tiražu. Vienos knygos kaina – dvidešimt australiškų dolerių bei penkių centų. Turinį sudaro skyriai: “Po kūjo ir priekalų” (1940 birželis – 1941 birželis), “Po svastika” (1941 birželis – 1944 liepa), “Svetimšaliai” (1944 liepa – 1944 spalio), “Bavarija” (1944 spalio – 1945 balandis), “Kelyje” (1945 balandis – 1945 rugpjūtis), “Išvietintieji asmenys” (1945 rugsėjis – 1949 balandis), “Bagnoli” (1949 balandis – 1949 rugsėjis). Įvadą yra parašiusi Amy Witting. Iš turinio antraščių vis dėlto susidaro įspūdis, kad Elenos Jonaitienės knyga yra ne romanas, o tik jos pasitraukimo iš Lietuvos ir atvykimo Australijon atsiminimai, atgaivinti dabar minimos šio didelio įvykio penkiasdešimtmečio sukakties

Šiaulių dramos teatras savo būvusios aktorės Potencijos Pinkauskaitės (1897-1984) šimtąjį gimtadienį paminėjo suvaizdintais fragmentais iš S. Kymantaitės-Čiurlionienės satyrinės komedijos “Pinigėliai”. Mat velionė P. Pinkauskaitė visuose “Pinigėlių” spektakliuose talentingai atlikdavo Normantienės vaidmenį.

Prof. dr. Janinos Mackevičaitės-Lašienės, žymios gydytojos ir pedagogės, priklausiusios lietuvių mokslinės patologinės anatomijos pradininkų gretoms, šimtąjį gimtadienį paminėjo suvaizdintais memorialinės lentos atidengimu prie jos gyvento namo Žaliakalnyje. Prof. dr. J. Lašienės vardas šia proga buvo suteiktas Kauno medicinos akademijos klinikų patologinės anatomijos pastato auditorijai, kurioje profesorė dirbo ilgus metus.

Klaipėdos muzikinis teatras naująjį sezoną pradėjo vaikams skirtu J. Ter-Osipovo dviveiksmio baletu vaikams “Mažylis ir Karlas” premjeriniu spektakliu. Jį paruošė kauniečių baletmeisterė I. Ribackauskaitė, vilnietis scenografijos ir drabužių dail. A. Karinauskas, orkestro dirigentas A. J. Lukoševičius, pagrindinius vaidmenis atlikę baletu solistai A. Priemenko, T. Zacharova, M. Sabaliauskaitė ir A. Zulumskytė. Tai savaigali klaipėdiečių buvo pakartota naujoji Giedriaus Kuprevičiaus opera “Prūsai”, premjerą turėjusi M. Mažvydo paminklo Klaipėdoje atidengimo dieną. Pagrindinį Herkaus Manto vaidmenį ir šį kartą atliko žymusis tenoras Virgilijus Noreika. Muzikinio teatro meno vadovas Stasys Domarkas pranešė, kad didesnei baletinei veiklai šiame teatre trūksta baletų šokėjų. Tad buvo nutarta visuomeniniais pagrindais įsteigti baletą studiją. Jai vadovaus iš Vilniaus pakviestas baletmeisteris Vaclovas Sasnauskas, talkinamas Tatjana Zacharovos. Studijon bus priimami vaikai nuo septynerių metų amžiaus. Taip bus išsiugdyta naujoji baletų šokėjų karta.

Pietinėje Prancūzijos dalyje, šimtu kilometrų atskirtas nuo Grenoblio, yra nedidelis Die (Di) miestelis, pasižymėjęs klaretu (Clairette) pavadintu sušampantu vynu ir savo festivaliais. Tuos “Rytų-Vakarų” (Est-Quest) metinius festivalius 1989 m. pradėjo rengti olandas Ton Vink, su šeima apsigyvenęs Die mieste. Jie buvo skirti įvairioms Europos šalims, o į šiemetinį, surengtą jau aštuntą kartą ir skirtą Lietuvai, rugsėjo 18-28 d.d. buvo pakviesti rengėjų pasirinkti lietuviškos programos atlikėjai. Festivalio atidarymą atvyko buvęs Prancūzijos ambasadorius Lietuvoje Ph. de Suremain. Lietuvai atstovavo vilniečių choras “Aidija”, ne tik dainavęs, bet ir grojęs bei vaidinęs kompozitoriaus Broniaus Kutavio “Paskutines pagonių apeigas”, “Iš jotvingių akmenų” ir “Giedantį vėžį”. Lietuviško kaimo šventės dainomis bei šokiais festivalio dalyvius linksmino folklorinis “Gastauton” ansamblis iš Rokiškio. Koncertuose dalyvavo ir populiariusi duetas – liaudies dainų atlikėja Veronika Povilionienė ir saksofonistas Petras Vyšniauskas, smuikininkė Dalia Stulgytė su pianiste Aleksandra Žvirblyte.

Malonia staigmena mažiesiems festivalio dalyviams tapo Algimanto Butvilo ir Petro Mendelkio iš Vilniaus atvežto “Vai-vorykštės” teatro vitražinių lėlių pasakos vaikams. Lietuvos teatru atstovavo aktorius Valentinas Masalskis atliktas N. Gogolio “Pamišėlio užrašų” monospektaklis, Lietuvos kino studijai – įvairaus žanro bei metražo filmai “Iš elfų gyvenimo”, “Neregų žemė”, “Gražuolė”, “Jausmai”, “Amžinoji šviesa”, “Mūsų ne-daug” bei kiti. Die miestelio kny-gyne buvo išstatyti prancūzų kal-ba išleisti lietuvių rašytojų kny-gų. Kai kurie autoriai netgi buvo at-vykę festivalin, dalyvavo pokal-biuose bei tokiose platesnio mas-to diskusijose, kaip “Lietuvių lite-ratūra šiandien”, “Lietuva kultū-rų kryžkelėje”. Ypač populiarius buvo poetas M. Martinaitis su prancūzų kalba išleistomis Kuku-čio baladėmis ir Prahoje “Laisvo-sios Europos” radijo žurnalistu dirbantis S. T. Kondrotas, išgar-sintas prancūzų kalbon išverstos romano “Zalcio žvilgsnis”. **V. Kst.**

JAV LB Klivlando apylinkės valdybos pirm. dr. V. STANKUS dėkoja Šiaulių universiteto ansamblui “Saulė” už puikią koncerto programą

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadienis, antradienis ir trečiadienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadienis nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadienis nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadienis nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 2.25%	Asmeninės paskolas nuo 7.00%
180-364 d. term. ind. 2.50%	
1 metų term. indėlius 3.50%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
2 metų term. indėlius 4.00%	Nekiln. turto paskolas: su nekeičiamu nuosimčiu
3 metų term. indėlius 4.25%	1 metų 5.25%
4 metų term. indėlius 4.50%	2 metų 5.90%
5 metų term. indėlius 5.00%	3 metų 6.25%
1 metų GIC-mėn. palūk. 2.75%	4 metų 6.40%
1 metų GIC-met. palūk. 3.25%	5 metų 6.60%
2 metų GIC-met. palūk. 3.75%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 4.25%	1, 2, 3 metų 4.95%
4 metų GIC-met. palūk. 4.50%	
5 metų GIC-met. palūk. 5.25%	
RRSP, RRIIF ir OHOSP 2.00%	
RRSP ir RRIIF-1 m. term. ind. 3.25%	
RRSP ir RRIIF-2 m. term. ind. 3.75%	
RRSP ir RRIIF-3 m. term. ind. 4.25%	
RRSP ir RRIIF-4 m. term. ind. 4.50%	
RRSP ir RRIIF-5 m. term. ind. 5.25%	
Taupomąją sąskaitą 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliatorių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC"** kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, vėryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronto (Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROYAL LEPAGE

Jeif norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIIF) Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

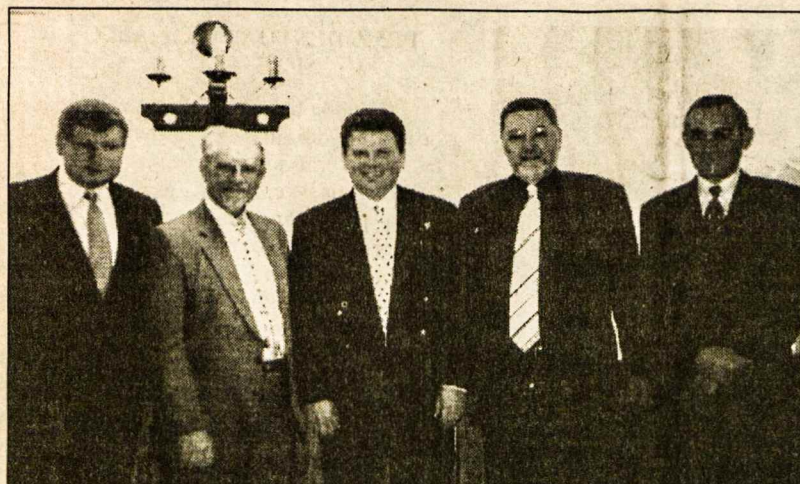
BURNHAMTHORPE & MILL 6 kamb. "condominium" – \$159,900.
BLOOR & HAVELOCK 2 butų namas – \$229,900.
BURNHAMTHORPE & RADFORD 6 kamb. "bungalow" prie parko – \$219,900.

Skambinti

TEODORUI STANULIUI

SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) nariai 1997 m. rugsėjo 29 d. lankėsi Toronte. Nuotraukoje iš kairės: VYTAUTAS ZUBERNIS – LTOK ("marketingo" direktorius), ALGIS VAICIŪNAS – KLB krašto valdybos pirmininkas, ARTŪRAS POVILŪNAS – LTOK pirmininkas, AUDRIUS ŠILEIKA – ŠALFASS-gos pirmininkas ir PLB vicepirmininkas sporto reikalams, PETRAS STATUTA – LTOK generalinis sekretorius

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
4.71%, o Toronte (kritęs 6.17%) pakilo 2.08%.

Kanados ministeris pirmininkas Jean Chretien dalyvavo Tautų sandraugos (Commonwealth) vadovų susitikime, prasidėjusiame spalio 24 d. Skotijos Edinburge mieste. Susitikimo tikslas buvo pasitarti verslo ir investicijų reikalais, tačiau didžiausias dėmesys buvo skiriamas tarptautinei sutarčiai dėl minų panaikinimo ir tarptautinio teismo. Toki teismą siūloma įsteigti, kad būtų galima teisti karo nusikaltėlius bei diktatorius, įvykdžiusius žmogaus teisių pažeidimus. Jungtinėse Tautose parengiamieji darbai pradėti vykdyti prieš pusantų metų. Ateinančių metų vasarą žadama sušaukti konferenciją šiuo klausimu Romoje.

Kanadai buvo pasiūlyta savo teismuose teisti buvusį Kambodijos vadą Pol Pot, tačiau jis jau buvo nuteistas ir pasislėpė. Reikalingas pasaulinės instancijos forumas, į kurį būtų galima traukti nusikaltėlius iš Bosnijos, Nigerijos ir kitų kraštų, kur teise tvarka dar tam nepritaikyta.

Kanada ir Rusija pasirašė dvišalę sutartį dėl teisinės pagalbos nusikalstamumo reikalams (Mutual Legal Assistance in Criminal Matters). Šia sutartimi būtų puoselėjamas bendradarbiavimas tarp policijos ir prokurorų tiriant nusikaltimus Kanadoje ir Rusijoje.

Kanados ministeris pirmininkas Jean Chretien taip pat pranešė, kad 5 metų laikotarpyje Kanada žada priimti 500 rusų verslo stažuotėms privačiose firmose. Bus teikiamos 4 aukštesniojo mokslo (post-graduate) stipendijos pagal "Government of Canada Awards" programą.

Kanados Reformų partija atšventė savo įsisteigimo sukaktį Otavoje. Prieš 10 metų įsistegusi Vinipege, Reformų partija išsirinko vadovu Preston Manning, kuris pažadėjo kovoti už ekonominį teisingumą, sąžiningus ir patikimus parlamento atstovus, rinkimu (ne paskyrimu) sudarytą senatą. Į sukaktuvinį

HomeLife
HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

Sportas

Renkasi sporto veikėjai

ŠALFASS-gos centro valdybos pranešimu, 1997 m. lapkričio 22, šeštadienį, Toronte lietuvių Namuose šaukiamas sporto darbuotojų suvažiavimas. Darbotvarkėje tarp kitų einamųjų reikalų bus svarstoma: 1998 m. veiklos kalendorius, sportinės spaudos reikalai, santykiai su Lietuvos sporto institucijomis, statuto pakeitimai. Atskirai bus aptariami II-sios Lietuvos tautinės olimpiados ir VI-tųjų Pasaulio sporto žaidynių reikalai. Bus ŠALFASS-gos pareigūnų pranešimai ir diskusijos bei kitų su sportine veikla susijusių institucijų ar komitetų pranešimai. Suvažiavimo reikalai su siūlymais bei pageidavimais galima kreiptis į ŠALFASS-gos pirmininką A. Šileiką, 150 Colbeck St., Toronte, Ont. M6S 1V7, tel. 416 767-6520, faksas 416 760-9843. Inf.

Veiklos žinios

Arvydas Sabonis 1997-98 m. krepšinio pirmenybės pradėjo žaisti Portlando NBA lygos komandoje, kaip pirmo penketuko vidurio puolėjas. Per pirmas dvi rungtynes žaidė 33 ir 28 minutes ir iš viso pelnė 22 tšk.

Žydrūnas Ilgauskas po nesėkmingso praėjusio sezono dabar vėl žais Klivlande kaip pirmas pakaitas. Pirmose rungtynėse žaidė 35 ir 26 minutes ir pelnė 16 ir 13 taškų.

Lietuvos jaunių futbolio rinktinė Suomijoje žaidė Europos pirmenybių atrankos rungtynes ir savo pogrupyje pakilo į pirmą vietą. Lietuviai įveikė suomių 3:0, sužaidę lygiomis 1:1 su Austrija ir įveikė Islandiją 3:1. Toliau teks žaisti su Turkijos komanda. Jei pavyks laimėti, Lietuvos jauniai pateks į Europos pirmenybių baigines žaidynes.

Žemaitijos "Lokiai" Europos klubų taurės pirmenybių rungtynėse įveikė Makedonijos krepšininkus 86:70. Rungtynės vyko Mažeikiuose. A.S.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Keliones į Lietuvą
- * Keliones į šilto krašto
- * Draudą
- * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą)
- * Dokumentų vertimą
- * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą
- * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems
- * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas

Kreipkitės visomis darbo dienomis
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

KESTAS

Sukursiu gražų paminklą pagal jūsų pageidavimus

Dailininkas Kęstutis Keparutis
Tel. FAX 905 540-1705
238 Emerald Street North,
Hamilton, Ontario L8L 5K8

Queen Travel International Ltd ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

Kelionės į visus kraštus, visomis oro linijomis!

Į Vilnių: nuo spalio 1 d. specialia sutartimi su Lietuvos avialinija nupigintoms žiemos sezono kainoms:
Iš Toronto, Montrealio, Otavos – nuo \$ 899.00 + mokesčiai
Iš Vankūverio, Edmontono, Kalgario – nuo \$1079.00 + mokesčiai

REMKIME SAVĄJO ORO LINIJĄ!

Tik mes išrašom bilietus ant LAL bilietų šaknelių! Tikimės, kad šios kainos yra tikrai geriausios visoje Kanadoje! Pasitikrinkite – ir tada skambinkite ALGIUI MEDELIUI. Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionę sutvarkysim telefonu, bilietus pristatom! Asmeniškai susitikti su manimi Queen Travel įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 val. ryto ir 5 val. vak., arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:

- 2.00% už 30-89 dienų term. indėlius
- 2.25% už 90-179 dienų term. indėlius
- 2.50% už 180-364 dienų term. indėlius
- 2.75% už 1 m. term. indėlius
- 3.50% už 2 m. term. indėlius
- 4.00% už 3 m. term. indėlius
- 4.25% už 4 m. term. indėlius
- 5.00% už 5 m. term. indėlius
- 2.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
- 3.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
- 3.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
- 4.25% už 3 m. GIC invest. pažym.
- 4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.
- 5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
- 2.00% už RRSP ir RRIIF ind. (variable rate)
- 3.25% už RRSP ir RRIIF 1 m. term. ind.
- 3.75% už RRSP ir RRIIF 2 m. term. ind.
- 4.25% už RRSP ir RRIIF 3 m. term. ind.
- 4.50% už RRSP ir RRIIF 4 m. term. ind.
- 5.25% už RRSP ir RRIIF 5 m. term. ind.
- 2.00% už OHOSP (variable rate)
- 2.00% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)
- 2.00% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000
- 3.75% už JAV dol. 1 m. GIC
- 2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

- už asmenines paskolas nuo 7.00%
- už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
- 1 metų 5.25%
- 2 metų 5.90%
- 3 metų 6.25%
- 4 metų 6.40%
- 5 metų ..... 6.60% (fixed rate)
- su keičiamu nuosimčiu
- 1, 2 ar 3 metų 4.95%
- Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antreji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje

MasterCard **Interac** **PLUS**

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidių ir keliatorių čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaujama keliatorių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadienis nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prienamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rīškykla **"SAMOGITIA"** meniškai įriša knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS GENYS

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio
9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont.
416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus
905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai
1055 Guildwood Blvd.
519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols
105 56th Ave., Lachine
514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

Išlydėjus Niauraite-Tutlienę

Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse 1997 metų spalio 24 dieną

Saulė nedrąsiai šviečia pro medžių lapus, šildo savo spinduliais veidą ir paskutinių rudens gėlių spalva gražina visas praėjusias dienas...

Gamta rengiasi žiemos miegui, lyg kaupdama jėgas vėl pabusti pavasarį.

Mes abi taip mylėdavom šį metų laiką. Būdavo smagu vaikščioti Huntsvileje, laiptuoti tais aukštais akmenų takais, rinkti vaivorykštės spalvų lapus, žiūrėti į skaidrų dangų, į plūdurojančius, kaip vatos gabalus, debesius, ilsėtis po ilgų savaitžių darbų...

Be žodžių tada mudvi susikalbėdavom, be žodžių viską pasakydavom viena kitai.

Buvo tada prisiminimai: susipažinimo Vokietijoje, Hanau stovykloje, bundančios jaunystės išdaigų ir tų nuolatinių planų atčiai.

Paskui vėl susitikimas jau Toronte, bendri šeimos rūpesčiai ir džiaugsmas, nusivylimai ir viltys.

Pynėsi Tavo džiaugsmas – sūnus Petrukas, mūsų susitikimai prie Eaton'o statulos, sustingusios žalvario, važinėjimas požeminiu traukiniu ta pačia linija namo, ir taip kiekvieną dieną per trisdešimt metų.

Šiandien vėl tas pats gražus, rudens spalvų skaidrus dangus ir šermukšnio medis prieš mano langą, apkabintas, lyg rubino karoliais...

Dabar mudvi sėdėtume lauke, gerdamos kavą, dalintumės savaiss įspūdžiais.

Nesvarbu, kaip ilgai aš lauksiu tavęs, Alfytė, nebesulauksiu.

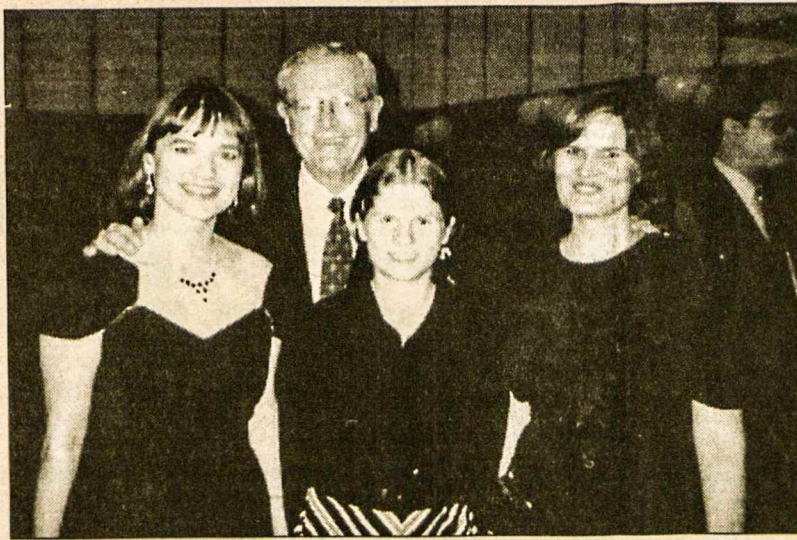
Šiandien tu iškeliausi į Amžiną kelionę, į Visagalio globą. Dangus staiga ne toks skaidrus ir paskutinės gėlės ne tos pačios. Trūksta tavęs. Viskas liko tas pat, ir kartu viskas pasikeitė.

Užbaigė savo kelionę šioje žemėje, prisikėlė amžinybėje. Palikai mane liūdesį, kalbančiam apie negrįžtančius rudenis...

Tačiau esu dėkinga Visagaliui, kad man teko tave pažinti, esu dėkinga tau už visas keliones į gamtą – Huntsvile. Ačiū tau už švelnią tavo sielą, širdį.

Lai Visagalis Dievas laiko tave savo globoje, lai žemelė būna lengva ant tavo krūtinės ir nedrąsūs saulės spinduliai rudenį lai šildo tavo kapą...

Ramutė T. Paškevičiūtė-Verikaitienė

Lietuvės muzikės su Kanados valstybės sekretoriumi J. PETERSON'U Toronte. Iš kairės: Edita Morkūnienė, Aušra Šivickytė, Audronė Šarpytė-Šivickienė. Jos dalyvavo Pietų Azijos moterų klubo surengtame koncertiniame vakare. Nuotraukoje trūksta Aigaro Ronko

SKAITYTOJAI PASISAKO

SLAUGOS NAMŲ PETICIJA

I suinteresuotų tautiečių klausimus bei patarimus slaugos namų statybos valdyba labai arogantiškai atsakyme ("valdyba ir be petijios žino...") "TŽ" 1997 m. 3 nr. duoda suprasti, kad tik LN nariai turi teisę teirautis apie statybos pažangą. Esą tik 116 narių tepasirašė! (Kiti nežinojo). Kyla pora klausimų:

1. Ar tik Lietuvių Namai stato ir finansuoja tuos slaugos namus? Tai kodėl tai nebuvo išaiškinta prašymuose aukų per tiek daug metų?

2. Ar tai bus "Lietuvių Namai nr. 2", kuriame bus priimami tik LN nariai seneliai? Visiems kitiems tai naujiena, ir jie norėtų žinoti, kaip gali atgauti savo aukas.

Ateityje statybos vėlus turėtų kreiptis tik į dabar atvykstančius tautiečius, nes mūsų vadinamam "DP" kartai jau per vėlu. Diduma jau išsiųs Šv. Jono lietuvių kapinėse, likusieji ten atsidurs prieš slaugos namų atidarymą.

Eug. Spudas, Toronto, Ont.

LAIŠKAS IŠ BELGIJOS

Apie Lietuvą čia mažai girdėti. Mano sūnus Ludo (biologijos mokslo doktorantas) buvo Lietuvoje jau trečią kartą. Kaunas jam paliko linksno miesto įspūdį. Pirmą kartą buvo mokslininkų kongrese ir skaitė paskaitas Anatomijos institute. Antrą ir trečią kartą vyko aplankyti kolegų. Kauno Anatomijos muziejus yra labai įdomus ir turi tokių preparatų, kurių jau kitur Europoje nebėra. Muziejaus direktorė prieš dvejus metus atliko stažą Olandijoje, universiteto muziejuje, ir įgijo daug bičiulių. Pernai toji ponija ir mane aplankė. Ją išliko auto nelaimė – ištraukė ją iš degančio automobilio. Jai lūžo nugarkaulis, ir šiandien ji invalidė.

Mano sūnus ir jo kolegos pava-

sarį vežė jai elektrinį invalidų vežimėlį. Deja, jos buto durys buvo per siauros. Rugsėjo mėnesį vežė jai kitą mažesnę elektrinį vežimėlį. Vežė dar ir kitiems, pvz. vienas 19 metų jaunuolis šoko nuo tilto į Nemuną, sulaužė nugarkaulį ir kaklą, gali tik galvą pajudinti. Ir jam nuvežė galva valdomą vežimėlį. Jo tėvai iš garažo padarė sūnui kambarį. Koks baisiai liūdnas jauno žmogaus likimas. Tuos vežimėlius jie pirkė, kitus gavo, dar ir kažkuri labdarina organizacija sušėpė vežimėlius. Taip sūnaus kolegos garažas pilnas invalidų vežimėlių. Tai man savotiškas būdas padėti žmonėms. Mano sūnui labai patiko Čiurlionio muzika ir paveikslai, tik gaila, kad čia Vakaruose niekas nežino Čiurlionio.

Olandijoje yra išleista vieno Vilniaus žydo knyga apie Vilniaus geto per karą. Tą knygą žmogus rašė rusiškai ant labai mažų lapelių, kuriuos Ona Šimaitė paslėpė Vilniaus bibliotekoje po grindimis. Karui pasibaigus rusai neturėjo jokio intereso knygai. Taip dabar ji pasirodė nederlandiškai. Lietuviai ten labai blogai aprašyti (sūnus „kaitė“). Netrukus bus toji knyga išversta į lietuvių kalbą. Ar ją išleis kaip ji parašyta, pamatysim.

Zenta Tenisonaitė-Hellemans, Belgija

• Reikia daug mokytis, kad pamatytum, kaip mažai težina! (Montaigne)

PREZIDENTO RIMKIMAMS ARTEJANT

Išėjimas lietuvių laikraščių viešo ar kito kandidato į Lietuvos prezidentus rėmimas straipsniais, o ne apmokėtais skelbimais, yra netinkama propagandinė forma. Jeigu kuri grupė nori laikraščiu duoti apmokėtą skelbimą savo rekomenduojamam kandidatui, priimtina. Tačiau išėjimas lietuvių laikraščiams būtų netikslu pranešti skaitytojams apie savo rekomenduojamą kandidatą. Kiekvienas racionaliai galvojantis žmogus pasirinks ir balsuos už jo nuomone tinkamą kandidatą.

Sekant Amerikos spaudą, teko pastebėti viešus prezidentinių kandidatų debatus, tačiau labai retas laikraštis pasisako už vieną ar kitą kandidatą. Didžioji dauguma Amerikos laikraščių palieka savo skaitytojams kandidato pasirinkimą. Todėl jau dabar paskirų asmenų ar grupių parašyti spaudoje straipsniai, remiantys vieną ar kitą kandidatą į Lietuvos prezidentus, neturėtų būti spausdinami.

Šitokie pasisakymai skaitytojose sukelia nepasitenkinimą, ir jie nutaria, kuris gali pasireikšti prenumeratų atsiskyrimu. Savo turima spauda mes esame negausūs, todėl ir negalime skaldyti, remdami laikraščio siūlomą vieną ar kitą kandidatą.

Vytautas Šeštokas, Los Angeles, CA.

Dėl staigaus vokiečių įsiveržimo į Lietuvą 1941 m. birželio 22 d. buvo sutrukdytas dar vienas sovietų suplanuotas lietuvių trėmimas, turėjęs įvykti birželio 28-29 d.d. Tai patvirtina kai kurie randami dokumentai ir žmonių pasakojimai. Numatyto ir neįvykdyto trėmimo sąrašuose minimi profesoriai Petras Šalčius, A. Janulaitis, A. Rimka ir šeima. Tą sąrašą teko matyti profesoriaus P. Šalčiaus sūnui žurn. Algimantui Šalčiui. Apie rengtą antrąjį trėmimą savo atsiminimuose paliudija prof. M. Biržiška, A. Bendinskas, A. Dargis, dr. E. Grunskis. Faktą nepaneigia nė pats A. Sniečkus. Renkama ir toliau medžiaga apie tą planuotą trėmimą. Išėjimoje duomenis galima perduoti adresu: A. Šalčius, 1 Allen Ln. Great Neck, NY 11024-1811, USA. Inf.

Vilija Valiuškienė,

diplomuota pianistė-pedagogė, priima mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pamokoms. Taip pat ruošia konservatorijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.

Tel. 416 531-1906

Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6. Fax 531-1906

Kelionės į Lietuvą 1997!

Kainos priklauso nuo oro linijos bei

kelionės trukmės. Teiraukitės apie mūsų SUPER SAVING kainas.

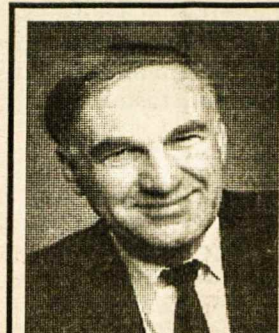
Sutvarkome išvykimus ir parūpiname draudus

Organizuoame grupines ir individualias keliones laivais

Skambinti Audronei tel. 416 255-8473,

Faksas 416 252-8854

Re. #02556148 Division of Scandinavian Travel Centre

Prieš perkant ar parduodant namą prašau kreiptis į mane.

Kęstutis (Ken) Raudys, agentas

416 239-8881 24 val. pager, namų: 416 231-2367

ISLINGTON-ALBION/REXDALE rajone

parduodamas 3 miegamųjų namas. \$219,000

BLOOR/CAWTHRA - Mississauga rajone

parduodamas 4 miegamųjų namas. Kaina nuleista nuo \$229,900 iki \$213,500.

Countrywide WESTIDE REALTY INC.

4214 Dundas St. W. Suite 106, Etobicoke, ON

M8X 1Y6 E-mail: kraudys@ldirect.com

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į

RUBY REAL ESTATE LTD., Broker

27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4

Tel. (416) 249-RUBY(7829)

Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas

SKAMBINKITE:

Victor E. Rudinskas, Chief Broker,

B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

ARBA

Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker

Jūs galite sutaupyti už teisinį patarimą

Perkat ar parduodat namą?
Patikėkit šį rūpestį man.
Aš jums sąžiningai patarnausiu.

Gintautas Tumosa
TEL. 416 769-1616
Nemokamas namų įvertinimas

RE/MAX West Realty Inc., REALTOR®
1678 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.
Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudėjų bendrovių (extended health care benefits) gydymą masazą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
Telefonas 416 763-5677
2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
2 Jane Street, Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. 416 762-7393
Fax 416 762-0231

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visų rūšių draudimų Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudimo reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilių ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudimų. 1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
CMD Insurance Services Inc.
Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgicijų, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334
DRESHER Appraisal Ltd.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metų namų remonto patirtis ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtis ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

platina

lietuviškas progines monetas

Turime išimtinę platinimo teisę Šiaurės Amerikoje

Kviečiame teirautis abiejuose skyriuose:

1573 Bloor St. W., Toronto
Tel. 416 532-1149 • Fax 416 532-5595

2975 Bloor St. W., Etobicoke
Tel. 416 207-9239 • Fax 416 207-9401

TORONTONT

Anapilio žinios

– Spalio 26, sekmadienį, parapijos metiniame susirinkime buvo renkama trečdalis parapijos tarybos. Įrinkti arba perrinkti šie asmenys: Gediminas Kurpis, Vytautas Pečiulis, Valdas Žukauskas, Deimantė Grigutienė, Vida Paškuvienė, Algirdas Pūkas, Taras Chornomaz, Gintaras Karasiejus, Linas Narušis, Audra Paulionytė, Indrė Ramanauskaitė, Albina Augaitienė, Ona Rimkuvienė, Regina Celejewska, Pranas Linkevičius ir Viktoras Narušis.

– Lapkričio 7 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną 7 v.v. bus Mišios, o po Mišių – Šv. Valanda prie išstatyto švenčiausiojo.

– Lapkričio 9, sekmadienį, Anapilio parodų salėje tuoj po 11 v.r. Mišių bus K.L.K. moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus susirinkimas. Narėms dalyvavimas būtinas.

– Mišios lapkričio 9, sekmadienį, 9.30 v.r. už Paulionytę, Indrė Ramanauskaitę, Albina Augaitienę, Ona Rimkuvienę, Regina Celejewska, Pranas Linkevičius ir Viktoras Narušis.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, lapkričio 2, po pietėse dalyvavo 143 asmenys. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė S. Cipiauskienė.

– LN valdybos posėdis – lapkričio 13, trečiadienį, 7 v.v.

– Lapkričio 12, trečiadienį, 7 v.v. šaukiamas LN visuomeninės veiklos komiteto posėdis. Kviečiama dalyvauti po tris atstovus moterų ir vyrų būrelių, kultūros komisijs ir „Atžalyno“.

– LN svetainė „Lokys“ reikalingas bufetininkas-ė (baro tarnautojas). Pagaideitina su patirtimi. Taip pat reikalingas darbininkas namo priežiūros ir ūkvedybos darbams savaitgaliais. Daugiau informacijų teikia LN raštinė tel. 416 532-3311.

– Ligonų lankymo komitetas prašo žinių apie vienšius ir sergančius tautiečius, kuriuos galėtų aplankyti komiteto nariai. Pranešti dr. Gintai Ginčauskaitei tel. 416 532-7115.

– Kviečiame „Lokio“ svetainės lankytojus pasinaudoti pasiūlymų bei pagaidavimų dėžute.

– Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tieiog: Labdaros fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukkoj: \$100 – A. E. Šiška, P. Tutlys; \$50 – M. Povilaitienė.

A. a. Elenos Bersėnienės atminimui Br. Kr. Žutautai aukkoj \$15 – „Kovai su vėžio liga Lietuvoje“.

A. a. Vyto Kraniausko atminimui H. Kairienė „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$10.

A. a. Juzės Čižauskienės atminimui „Tėviškės žiburiams“ po \$10 aukkoj A. Čerškienė ir H. Kairienė.

A. a. Valentino Grikičio 3-jų metų mirties prisiminimui Stasys Matulionis „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$20.

A. a. Kostui Valančiui mirus, užjausdama žmoną Birutę, dukras Birutę ir Vidą, sūnų Joną su šeima, Delfina Zulonienė „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$25.

A. a. Laimai Ratavičiūtei mirus, užjausdami močiutę, tėvelius, seseris ir brolių su šeimomis, Z. P. Augaičiai šeima „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$25.

A. a. Juozui Valevičiui mirus, užjausdami žmoną Lidiją ir šeimą, O. V. Vasiai „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$30.

A. a. Juozo Stalioraičio atminimui Bernadeta Stalioraitienė „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$100.

„Armonikos“ ansamblis iš Lietuvos, sėkmingai koncertavęs Toronto Lietuvių Namuose 1997 m. spalio 18 d. Jo vadovas – STASYS LIUKVIEČIUS (su armonika)

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis „TŽ“ numeris, kuris išeis gruodžio 16 d. Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 9 d. Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spautuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dveji sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką „TŽ“. Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaugko „Tėviškės žiburiams“:

\$50 – Marija Gečienė, Albina ir Alfonsas Pilipavičiai, Hamilton, Ont.; \$30 – Marytė ir Jonas Gimžauskai, Hamilton, Ont.; Anelė Puterienė, Birutė ir Bronius Tamošiūnai; \$25 – Aldona ir Aleksas Valadkos, Janina ir Juozas Šarūnai, St. Petersburg Beach, Fl, Vladas Čėsna, Liudmila Stulginskienė; \$20 – Marija ir Juozas Vaseriai, Marija ir Simas Gudaiciai, Petri Vitenė, Burlington, Ont.; Terešė Enskaitienė, Hamilton, Ont.; \$10 – A. ir E. Grajauskai, Hamilton, Ont., Monika Jasionytė.

Kapinių lankymas

Šių metų Vėlinių diena, lapkričio 2, sutapo su tradiciniu Šv. Jono lietuvių kapinių (Mississauga, Ont.) rudeniniu lankymu. Palankiam orui esant, jau nuo pat ryto kapinėse vyko įprastas žmonių judėjimas. Prie antkapinių buvo uždegamos žvakutės, gėlėmis ir vainikais puošiami kapai. Kas valandą lankytojų vis daugėjo. Automobilijų judėjimą tvarkė Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa, vad. V. Pečiulis. Rinkosi tautiečiai ne tik iš Toronto, bet ir iš Hamiltono, Delhi-Tillsonburgo bei kitų vietovių. Veikė Anapilio moterų būrelio valgykla, kurioje gausūs svečiai sotinosi puikiais lietuviškais valgiais, vaišinosi gėrimais. Daugelis domėjosi K.L.K. moterų dr. J. Kr. Žutautai aukkoj \$15 – „Kovai su vėžio liga Lietuvoje“.

– Mkt. Nijolės Benotienės iniciatyva, Maironio mokyklos veiklos 50-mečio proga, vyresniųjų kursų mokiniai atliks tautosakos rinkimo projektą. Pagrindinis dėmesys skiriamas šnekamajai ir dainuojamajai tautosakai. Vėliau, sustačius konkrečias gaires, kreipsimės į visuomenę, kviesdami dalyvauti šiame retesniame projekte.

– Maironio mokyklos kanklininkės, vadovaujamos Žibos Janeliūnienės ir Julijos Adamonytės, ruošiasi dalyvauti pirmosios liet. knygos 450 metų sukakties minėjime, kuris įvyks lapkričio 30 d. Šiuo metu mokyklos ansamblių trūksta trejų 12-os stygų kanklių. Jei kas nors tokias galėtų paskolinti mokyklai, būtume labai dėkingi ir gerai prižiūrėtume.

– Maironio mokykla reiškia nuosirdžią užuojautą mokytojai Jonui Freimanui, mirus jo tėveliui.

– Kanados lietuvių mokytojų suvažiavime, įvyksiančiame š.m. lapkričio 29 d., dalyvaus Maironio mokyklos mokytojai. Pagrindinę paskaitą (workshop) skaitys Rauda Rautiš. Ji gvildins temą „Dėmesio jaunime“, aiškindama, kaip sudominti jaunimą ir patenkinti jų lietuvių kalbos mokymosi poreikius.

A. a. Leonardo Jakaičio vienerių metų mirties prisiminimui žmona Julija „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$100.

A. a. Marijai Pranulienai mirus Lietuvoje, užjausdama sūnų Praną Skilandžiūną, šeimą ir visus artimuosius, Irena Turutienė „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$40.

A. a. Juozo Stalioraičio atminimui Bernadeta Stalioraitienė „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$100.

A. a. Alfons Tutlienės atminimui laidotuvių metu aukkoj: \$110 – Shaw Lab Staff; \$100 – Jean Luce; \$50 – J. S. Sinkevičiai; \$40 – V. S. Paulioniai; \$35 – Donna Pathan; \$30 – A. R. Sapliai, V. V. Petrauskai, Colin Graham; \$25 – V. G. Stanioniai, B. Kasparavičienė, A. Masionienė, J. Ehlers; \$20 – B. T. Stanuliai, L. Urbonienė, Paul Bimm, A. Lapaitienė, B. V. Saulėnai, I. Vadauskienė, A. Morrison; \$10 – V. R. Poškaičiai, D. Zakaravičienė, I. Paškauskienė. Labai ačiū. M.P.

A. a. Vytiui Kraniauskui mirus, užjausdami seserį Aldoną Čerškienę ir artimuosius, Marytė ir Vytas Kazlauskai „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$30.

A. a. Vyto Kraniausko atminimui pagerbti, reikšdama užuojautą velionies seseriai Aldonai Čerškienai, jos šeimai bei visiems velionies artimiesiems, vietoje gėlių Ona Čerškutė-Spidell „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$50.

A. a. Alfons Tutlienės atminimui laidotuvių metu aukkoj: \$110 – Shaw Lab Staff; \$100 – Jean Luce; \$50 – J. S. Sinkevičiai; \$40 – V. S. Paulioniai; \$35 – Donna Pathan; \$30 – A. R. Sapliai, V. V. Petrauskai, Colin Graham; \$25 – V. G. Stanioniai, B. Kasparavičienė, A. Masionienė, J. Ehlers; \$20 – B. T. Stanuliai, L. Urbonienė, Paul Bimm, A. Lapaitienė, B. V. Saulėnai, I. Vadauskienė, A. Morrison; \$10 – V. R. Poškaičiai, D. Zakaravičienė, I. Paškauskienė. Labai ačiū. M.P.

A. a. Vytiui Kraniauskui mirus, užjausdami seserį Aldoną Čerškienę ir artimuosius, Marytė ir Vytas Kazlauskai „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$30.

A. a. Juozo Stalioraičio atminimui Bernadeta Stalioraitienė „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$100.

A. a. Alfons Tutlienės atminimui laidotuvių metu aukkoj: \$110 – Shaw Lab Staff; \$100 – Jean Luce; \$50 – J. S. Sinkevičiai; \$40 – V. S. Paulioniai; \$35 – Donna Pathan; \$30 – A. R. Sapliai, V. V. Petrauskai, Colin Graham; \$25 – V. G. Stanioniai, B. Kasparavičienė, A. Masionienė, J. Ehlers; \$20 – B. T. Stanuliai, L. Urbonienė, Paul Bimm, A. Lapaitienė, B. V. Saulėnai, I. Vadauskienė, A. Morrison; \$10 – V. R. Poškaičiai, D. Zakaravičienė, I. Paškauskienė. Labai ačiū. M.P.

A. a. Vytiui Kraniauskui mirus, užjausdami seserį Aldoną Čerškienę ir artimuosius, Marytė ir Vytas Kazlauskai „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$30.

A. a. Juozo Stalioraičio atminimui Bernadeta Stalioraitienė „Tėviškės žiburiams“ aukkoj \$100.

A. a. Alfons Tutlienės atminimui laidotuvių metu aukkoj: \$110 – Shaw Lab Staff; \$100 – Jean Luce; \$50 – J. S. Sinkevičiai; \$40 – V. S. Paulioniai; \$35 – Donna Pathan; \$30 – A. R. Sapliai, V. V. Petrauskai, Colin Graham; \$25 – V. G. Stanioniai, B. Kasparavičienė, A. Masionienė, J. Ehlers; \$20 – B. T. Stanuliai, L. Urbonienė, Paul Bimm, A. Lapaitienė, B. V. Saulėnai, I. Vadauskienė, A. Morrison; \$10 – V. R. Poškaičiai, D. Zakaravičienė, I. Paškauskienė. Labai ačiū. M.P.

Maloniai kviečiame visuomenę atsilankyti į

Antano Maceinos

dešimtyjų mirties metinių

MINĖJIMĄ

1997 m. lapkričio 16, sekmadienį, 4 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos parodų salėje

* Ses. Onutės Mikailaitės paskaita:

"A. Maceinos asmuo ir jo raštai"

* A. Maceinos poezijos skaitymas

Po minėjimo – vaišės.

Įėjimas laisva auka

Rengia Toronto ateitininkai

SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIS

maloniai kviečia dalyvauti

RUDENS ŠOKIUOSE,

kurie įvyks 1997 m. lapkričio 22, šeštadienį, 6 v.v.,

Toronto Lietuvių Namuose,

1573 Bloor St. W. (Karaliaus Mindaugo menėje)

Jumoristinę programą atliks Hamiltono "Aukuras".

Šokiams gros Vaclovas Povilonis.

Veiks baras. Galima bus pasistiprinti skaniais lietuviškais patiekalais, kava, pyragais, o savo laimę išbandyti loterijoje.

Įėjimas – \$8, pensininkams – \$7.

Bilietus galima įsigyti prie įėjimo.

RENGĖJAI

Koncertų studija "Music at Melrose Trinity 21" rengia pianistės Ilonos Beresnevičienės koncertą lapkričio 15, šeštadienį, 7 val. vak. Melrose Park presbiterijon šventovėje, 250 Fairlawn Ave., Toronto (Lawrence Ave. – Avenue Rd.). Bilietų ir daugiau informacijos galima gauti paskambinus Lindai Marcinkutei 416 255-2612.

Į Kanados karinę bazę "Camp Borden", šalia anksčiau atvykusių keturių Lietuvos karių, dviem mėnesiams anglų kalbos mokytis atskrido gen. Zenonas Kulis, Lietuvos karo akademijos rektorius. Visi karininkai dalyvaus ir bus pagrindiniai kalbėtojai Kariuomenės šventės minėjime Toronte lapkričio 23 d. V.P.

Toronto vyrų choras "Aras" minės 20 metų veiklos sukaktį 1998 m. gegužės 3 d., sekmadienį Lietuvių Namuose. Koncertas įvyks sekmadienį, ne šeštadienį, kaip klaidingai buvo anksčiau paskelbta.

Choro valdyba

Lietuvos valstybinė Martyno Mažvydo biblioteka parengė parodą, skirtą 450 metų lietuviškos knygos sukaktiui paminėti JAV-bėse ir kitur. Paroda rūpinasi tos bibliotekos darbuotoja, įvairių leidinių redaktorė Silvija Vėlavienė, žinoma dail. Rimto Kalpoko duktė. Ji su prof. Domu Kaunu lankysis ir Toronte rengiamame knygos minėjime lapkričio 29-30 d.d. Numatomas iš JAV atgubenti bent dalį parodos rodinii. Be lakštų yra parengtas ir albumas, kuriame surinktos nuotraukos ir leidiniai apie 1997 m. sausio mėn. Lietuvoje vykusius knygos minėjimus. Albume surinkti žymių Lietuvos mokslininkų straipsniai, kurie galėtų būti naudingi lietuvių mokyklų mokytojams bei kultūrininkams, bei kita labai vertinga ir reta medžiaga, supažindinanti su Martyno Mažvydo raštais. Inf.

A. a. Antano Švirpio atminimui žmona Liuba "Tėviškės žiburiams" aukkoj \$100.

A. a. Juozo Valevičiaus atminimui, užjausdami žmoną Lidiją ir šeimą, Gražina ir Vytautas Meilai "Tėviškės žiburiams" aukkoj \$30.

Tremtinių vaikų mokykla "Lietuvių Namai" Vilniuje aukkoj: \$200 – dr. M. ir dr. J. Uleckai; \$100 – L. Jarašienė (Santa Monica); \$50 – dr. S. E. Čepai, V. Paulionis; \$20 – O. Juodišienė, J. Vaškela, J. Žabas; \$10 – S. O. Dačka. Mokinius apdovanojo knygomis, rašomąja medžiaga – Prisikėlimo parapija Toronte ir P. Lėverienė; drabužiais ir avalyne – Toronto pensininkų klubo mezgėjų būrelis, S. M. Brough, S. Bušinskienė, O. Juodišienė, D. Pranaitienė, S. Prancevičiū. KLB krašto valdyba padengė persiuntimo išlaidas. Nuosirdus ačiū už Šv. Kalėdų džiazmą į Tėvynę sugrįžusiems tremtinukams. A.S.

A. a. Alfons Tutlienės atminimui laidotuvių metu aukkoj: \$110 – Shaw Lab Staff; \$100 – Jean Luce; \$50 – J. S. Sinkevičiai; \$40 – V. S. Paulioniai; \$35 – Donna Pathan; \$30 – A. R. Sapliai, V. V. Petrauskai, Colin Graham; \$25 – V. G. Stanioniai, B. Kasparavičienė, A. Masionienė, J. Ehlers; \$20 – B. T. Stanuliai, L. Urbonienė, Paul Bimm, A. Lapaitienė, B. V. Saulėnai, I. Vadauskienė, A. Morrison; \$10 – V. R. Poškaičiai, D. Zakaravičienė, I. Paškauskienė. Labai ačiū. M.P.

A. a. Vytiui Kraniauskui mirus, užjausdami seserį Aldoną Čerškienę ir artimuosius, Marytė ir Vytas Kazlauskai "Tėviškės žiburiams" aukkoj \$30.

A. a. Juozo Stalioraičio atminimui Bernadeta Stalioraitienė "Tėviškės žiburiams" aukkoj \$100.

A. a. Alfons Tutlienės atminimui laidotuvių metu aukkoj: \$110 – Shaw Lab Staff; \$100 – Jean Luce; \$50 – J. S. Sinkevičiai; \$40 – V. S. Paulioniai; \$35 – Donna Pathan; \$30 – A. R. Sapliai, V. V. Petrauskai, Colin Graham; \$25 – V. G. Stanioniai, B. Kasparavičienė, A. Masionienė, J. Ehlers; \$20 – B. T. Stanuliai, L. Urbonienė, Paul Bimm, A. Lapaitienė, B. V. Saulėnai, I. Vadauskienė, A. Morrison; \$10 – V. R. Poškaičiai, D. Zakaravičienė, I. Paškauskienė. Labai ačiū. M.P.

A. a. Vytiui Kraniauskui mirus, užjausdami seserį Aldoną Čerškienę ir artimuosius, Marytė ir Vytas Kazlauskai "Tėviškės žiburiams" aukkoj \$30.

A. a. Juozo Stalioraičio atminimui Bernadeta Stalioraitienė "Tėviškės žiburiams" aukkoj \$100.

Tarptautinis įvairių kultūrų pasirodymas, rengtas Pietų Azijos moterų liberalių klubo, įvyko spalio 18 d. Willowdale, Ont. Renginyje dalyvavo Kanados gynybos ministeris Art Eggleton, valstybės sekretorius Jim Peterson, federacinės ir Ontario provincijos parlamentų nariai bei kiti svečiai. Koncertinėje dalyje pasirodė smuikininkė A. Šarpytė, pianistė E. Morkūnienė ir violončelistas A. Ronkas. Publikai labai gerai įvertino šių muzikų pasirodymą. Inf.

Vytautą Kernagį maloniai priėmė keletas šimtų torontiečių, susirinkusių Lietuvių Namuose po koncertu spalio 29 d. V. Kernagis padainavo baladžių, pritardamas gitara ir eilėraščių, kuriuos jis palydėjo savo kūrybine muzika. Vaikams patiko jo juokingos dainos, o suaugusiems irgi smagu buvo vėl išgirsti žinomas kernagiškas dainas ir jo malonų balsą. DI.

Kunigų suvažiavimas

Metinis Kanados lietuvių katalikų kunigų suvažiavimas įvyko 1997 m. spalio 29 d. Anapilio parapijos patalpose. Dalyvavo dvyliką kunigų iš įvairių vietovių – lietuvių parapijų ir mišijų. Jų tarpe buvo ir svečiai iš Lietuvos – Gižų par. klebonas kun. J. Pasilauskas, viešėjęs pas savo gimines Toronte. Suvažiavimą pradėjo pirmininkas kun. A. Simanavičius, OFM, malda ir pakvietė posėdžio pirmininku kun. K. Butkų, OFM, sekretoriumi – kun. K. J. Ambrasą, SJ. Perskaityti pastarajam praėjusių metų suvažiavimo protokolą, išspausdintame Ignė Marijošūte padarė informacinį pranešimą apie paruošiamuosius darbus 2000 metų krikščionybės sukakties minėjimui Lietuvoje ir išeivijoje. Skatinantis pasiruošimo veiksnys esąs JAV-se išplitęs sąjūdis "Renew", kurio veikėjai lankosi Lietuvoje ir išeivijos parapijose.

Posėdyje buvo išklaustyti valdybos narių pranešimai apie praėjusių metų veiklą, aptarta visa eilė sielovadinii klausimų, numatytos gairės ateities darbams. Perrinkta valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: pirmininkas prel. J. Staškevičius, iždininkas kun. A. Simanavičius, OFM, sekretorius kun. E. Putrimas. Posėdis baigtas bendra malda šventovėje už mirusius Kanadoje lietuvių kunigus, kurių nemažs skaičius jau išsiųs Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Pavašinti šauniais pietumis suvažiavimo dalyviai grįžo į savo gyvenvietes. Kor.

Patikslinimas. "TŽ" 44 nr. 5 psl. po nuotrauka (kairėje) išspausdinta violončelistas Donatas Katkus. Turi būti altistas. Už klaidą atsiprašome.

IEŠKOM auklės 1 m. ir 6 m. vaikams Bloor ir Jane rajone. Tel. 416 767-9066.

IEŠKOM auklės prižiūrėti 6 metų berniuką, kuri gyventų su mumis. Būtina kalbėti rusiškai. Skambinti Yanai tel. 416 565-0480.

MONTREALQUE

Poeto Henriko Nagio mirties metinių minėjimas įvyko spalio 26 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Čia buvo išdėstytos visos poeto poezijos knygos, pradedant pirmąja, išleista 1946 metais Vokietijoje. Taip pat buvo surengta padidintų poeto būdingesnių nuotraukų parodėlė. Scenos gilumoje kabėjo didelis poeto atvaizdas ir jo knygos "Prisijaukinsi sakalą" piešinys.

Programą pradėjo atvažiavę skaitovai iš Toronto – Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė ir Vincas Piečaitis, iš Londono, Ont., Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė ir montrealietis pianistas Lavrentijus Djintcharadze, pianino sąskambiais palydėjęs kai kuriuos skaitomus eilėraščius. Nuskaubėjęs "Requiem", publika buvo paprašyta poeto prisiminimą pagerbti vienos minutės atstojimu. Po to kalbėjo dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė. Ji aptarė H. Nagio poeziją, kuri esanti apie žmogų, brolių, sakalą, žemę. Po paskaitos V. Piečaitis pristatė Gailą (Naruševičiūtę) ir jos vyrą muziką, kompozitorių Aleksandrą Stankevičių, kurie paruošė garsiajuose "Poetas Henrikas Nagys kalba". Išgirsta jos dalis gražiai papildė visą programą. Tanka priminti, kad prieš dešimt metų komp. A. Stankevičius ir poetas H. Nagys artimai bendradarbiavo sukurdami kantatą "Kryžių ir Rūpintėlių Lietuva".

Po pertraukėlės vėl tie patys skaitovai su piano palyda deklamuavo iš įvairių H. Nagio poezijos knygų. Pabaigoje prie jų prisidėjo Birutė Nagienė ir sūnus Gintaras, paskaitydami pačius paskutinius velionies eilėraščius, rašytus ligoninėje. Spalio 31 d. Birutė Nagienė su

Gintaru išveža poeto pelenus į Lietuvą, kur jie bus palaidoti Antakalnio kapinėse.

Minėjime dalyvavo apie 120 klausytojų, kuriems programa labai patiko. Buvo suvažiavę kai kurie poeto gerbėjai iš Toronto ir Otavos. Prie vaišių dar ilgokai buvo dalintasi išpūdziais; buvo galima įsigyti "Poetas Henrikas Nagys kalba" garsiajuose.

Lietuvos Karaliaus Mindaugo ir "Neringos" šaulių kuopos neseiniai išrinkta valdyba spalio 19 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: vadai – Antanas Žiukas, I-as pavaduotojas – Augustinas Kalvaitis, II-as pavaduotoja – Aldona Vaičekauskienė, sekretorius ir I-as vėliavininkas – Antanas Račinskas, II-as vėliavininkas – Algis Urbanavičius, ižd. – Leonas Balaišis, turto globėjas – Alfredas Piešina, ligonių lankymui – Vladas Kronkaitis, nariai – Gasparas Alinauskas ir Balys Kasparavičius.

Audra (Verbylaitė) ir Anthony Zicha susilaukė pirmųjų dukrėlės. Džiaugiasi seneliai Emilija, Romas Verbylos ir Francis Zicha bei proseneliai Bugomila ir Dominikas Rupšiai. B.S.

Aušros Vartų parapijos komitetas su kunigais ir veikėjais tikinčiaisiais lapkričio 9, sekmadienį, po 11 v. šv. Mišių rengia pietus, į kuriuos kviečia ne tik savuosius, bet ir iš kitų parapijų, miestų ir bendruomenių svečius apsilankyti šioje kasmetinėje lietuvių šventėje. Montrealičiai džiazgus kiekvienai, kas dalyvaus pamaldose, po kurių malonės kartu pasižiūrėti naujos programos, dalyvaus loterijoje ir skaniai pasivašins. Parapijiečiai

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 **FAX: 766-1349**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 **FAX 514 722-3546**

JOANA ADAMONYTE, A.I.B. **DONNA SVRAKA, A.I.B.**

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 514 256-5355**

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

Ilgametis uolus "TŽ" bendradarbis a.a. E. Daniilūnas mirė Ontario Londone 1997 m. spalio 31 d. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse lapkričio 4 dieną. Laidotuvių apeigas atliko klebonas kun. K. Kaknevičius, dalyvaujant velionies šeimos nariams, artimiesiems ir gausiam būriui tautiečių. Platesnės informacijos tikimės sulaukti iš Londono tautiečių. Velionies šeimai bei artimiesiems reikiame nuoširdžių užuojautų.

ATOSTOGAUKITE ŠILTOJE FLOORIDOJE! Dirsė Apts. Motel, St. Petersburg Beach, Fl. prie Gulf Blvd., papildimio pusėje. Lapkričio ir gruodžio mėnesiais labai geros kainos. Tel. 813 367-2668.

ATLIEKU STALIAUS, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku tel. 416 503-1687.

CANDLELIGHT CATERING Gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusrūgims. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienai.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

NAMO ATNAUJINIMAS – GERIAUSIAS INVESTAVIMAS. Nauja lietuviška firma "Interiors by Ekarte, Inc." siūlo jums sąžiningą ir greitą patarnavimą. Atliekame įvairius namų vidaus ir išorės remonto bei dekoravimo darbus. Nemokamai įkainuosime, patarsime. Skambinti bet kuriuo metu Zenonui, tel. 905 337-0452 arba 905 301-7513.

STATYBOS ir namų remonto darbai: dailidės, mūrinių, sienų, įrengimo (plytelės), vidaus vonių, stogų dengimo ir dažymo atlieka Vitas tel. 416 767-7252.

LAPKRIČIO 12 DIENA, kelionių agentė Audronė Kairienė vyksta į Lietuvą. Norintiesiems perduoti savo artimiesiems pinigų, vaistų, dokumentų ar kalėdinius sveikinimus